

str 8

Avstriji ni vseeno, kakšnega soseda ima na jugu

str. 9

Nikar ga ne ustrelite, na Brdo ga peljite

Temeljna banka Gorenjske

ljubljska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

Cestni trojanski konji

Ukana s trojanskim konjem, na videz prijazen, dobrohotno živaljo, ki se v naslednjem hipu spremeni v sovražnika s smrtnim udarcem, je sila poučna in vedno znova aktualna.

Krajani Pušala, predela tisočletne Škofje Loke, vidijo trojanskega konja v dobrohotnem predlogu svojega župana, da bi drago in časovno odmaknjeno tunelsko cestno povezavo Trate s Poljansko dolino prehiteli z realnejšo, vsaj trikrat cenejšo "mestno" cesto skozi Puštal, ki jo je republika pripravljena financirati s polovično vsoto. V županovem trojanskem konju Puštanci vidijo začetek konca za svoj lep, miren, spomeniško zaščitен kraj.

Ali pa tudi župan ne vidi v ljudeh trojanskega konja? Je zato, ker je slutil njihov napad, vnaprejšnjo zavrnitev vsakršnega predloga, do konca čakal z odgovori, ki so jih terjali? Se je namenoma raje izpostavil strupenim puščicam, izstreljenim v njegovo poštenost, demokratičnost? Je presodil, da je boljše tako, kot da se predlog ustavi že na začetku poti, ob starih in novih dvanajstih ali še več variantah ceste, ob prerekanjih, ki ne vodijo naprej? Je žrtvoval svoje ime, samo da bi se po ozki in strmi cesti skozi mesto ne prevažali več težki tovori z nevarno vsebino, ekološke bombe na kolesih, sodobni trojanski konji?

Nezaupanje je vražja stvar. Še bolj vražje, če ga porojeva denar. Ni denarja za strokovno neoporečno cesto, ni ga za pošteno odškodnino za krpico vrta, njive, gozdnička, za porušeno hišo, saj uradna cena za nje sega tržni komaj do kolen. Pa tako dobro vemo, da ima vsaka stvar, vsak človek svojo ceno...

Torej za Puštalce in njihovega župana, zaščitene s strokovnimi in samoupravnimi telesi, obstajata samo dve možnosti: "petelinji" spopad konj ali poklek nitev enega od obeh. Da se le ne bi ustopil mednju za razsodnika tretji konj, tisti na kolesih, ki (še) vozi v uranski rudnik po ozki in strmi mestni poti.

H. Jelovčan

V soboto smo bili na izletu. Obiskali smo nekatere kraje, ki jih je v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske popisoval pred 300 leti Janez Vajkard Valvasor. Kot vselej, smo tudi tokrat kulturne užitke ob ogledu stiškega samostana, gradu Bogenšperk, geografskega središča Slovenije (na sliki) zlili s prijetnim; s pesmijo, hudomušnimi šalami, prijateljskimi pogovori. Več z izleta na 6. strani. - Foto: F. Perdan

Načrti za ozdravitev Bohinjskega jezera

Bodo ukrepi zatrli cvetove brezbržnosti?

Radovljica, 17. junija - Se bodo cvetovi mlačnosti in brezbržnosti razrasli po vse bolj onesnaženem Bohinjskem jezeru ali pa jih bo program sanacije, ki ga izdelal Zavod za planiranje in urejanje prostora SO Radovljica in ga bodo v kratkem obravnavali delegati občinske skupščine, zatrli in zabrisali - je osrednje vprašanje, na katerega bo odgovor znan šele potem, ko se bo program nekaj let izvajal. Vsi, ki so ga doslej obravnavali in ocenjevali, se strinjajo, da je razmeroma dober in da bi njegovo uresničevanje moralo vsaj zaustaviti slabšanje kakovosti jezerske vode.

Letos in v prihodnjem letu naj bi se lotili predvsem nalog, ki ne zahtevajo velikih vlaganj, ampak večjo zavzetost inšpekcijskih služb, strokovnih ustanov, krajevnih skupnosti, kmetijskih in turističnih organizacij... Omenimo le nekatere! V stavbah v bližini jezera naj bi začeli uporabljati pralne praške in čistila, ki ne vsebujejo okolju škodljivih fosfatov. Inšpektorji naj bi pregledali delovanje čistilnih naprav, (ne)prepustnost greznic in način odvoza odpadnih voda, tesnjenje cistern za skladiščenje naftnih derivatov, stanje greznic pri planinskih postojankah, uporabo gnojil in njihove učinke... Novo turistično podjetje Alpinum naj bi poskrbelo za priključitev hotela Bellevue na kanalizacijsko mrežo v Ribčevem lazu, omejilo število gostov v kampu Ukanc na tristo in ocenilo možnosti nadaljnega razvoja smučišča na Voglu. Pri ravnanju s komunalnimi odpadki velja omeniti tri ukrepe: dnevni odvoz odpadkov v času turistične sezone, odvoz smeti z območja Stare Fužine in ureditev smetišča pri Stari Fužini. Gozdarsko kmetijska zadruga Srednja vas naj bi opustila uporabo mineralnih gnojil na Beljavi, Fužinarskem polju in v Ukancu, kmetijska zemljiška skupnost pa melioracije tistih zemljišč ob jezeru, kjer je možno izpiranje humusa. Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske bo proučil, kako vpliva na kakovost jezerske vode ribogojnica. Žičničarji na Voglu naj bi uredili pretakališče in skladišče naftnih derivatov in "ozdravili" ekološke rane, zlasti Žagarjev graben. Taborniki naj bi se preselili na območje zunaj osrednjega dela Triglavskega narodnega parka in omejili zmogljivosti gozdne šole...

Drugi del "zdravljenja" Bohinjskega jezera je predviden v naslednjem petletnem obdobju (1991-95), ko naj bi zgradili kanalizacijo Mladinski dom - Ukanc in vse potrebne priključke, poskrbeli za odvajanje in čiščenje odpadnih vod z Vogla in za prometni režim, ki bi zmanjšal onesnaženje jezera, opustili kamp Ukanc in ustanovili sklad za razvoj in ekološko zaščito območja.

C. Zaplotnik

S koncerti v novo sezono

Bled, 18. junija - Na Bledu, kjer so ponavadi začeli novo poletno turistično sezono z zabavno prireditvijo, so se letos zaradi tega, ker je kraj bolj podoben gradbišču kot turističnemu središču, izneverili tradiciji. Namesto prireditve so pripravili tri koncerte, s katerimi so tudi uradno "odprli" 134. turistično sezono. V petek zvečer je na dvorišču modne hiše Pristava prepeval akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja, v soboto je gostoval Adriadi, v nedeljo pa je v zdraviliškem parku igrala gorjanska godba na pihala. Kot je povedal Marko Potočnik, tajnik blejskega turističnega društva, je bilo minuli konec tedna na Bledu okrog 2500 gostov (hoteli so bili skoraj polno zasedeni, kampi in zasebne sobe pa nekoliko slabše), sicer pa je večje gnečo pričakovati v teh dneh, ko se bodo v ZRN začele šolske počitnice. C.Z.

Ob srečanju na Brdu in pod Karavankami

Avstrija, sosed in pomočnik

Brdo, 16. junija - Avstrijski zvezni kancler dr. Franz Vranitzky je na petkovih pogovorih s predsednikom zveznega izvršnega sveta Antejem Markovičem zagotovil interes Avstrije za uspešne politične in gospodarske reforme v Jugoslaviji in tudi pomoč, čeprav ima sosednja država zadržke do načina reševanja nekaterih naših problemov, predvsem Kosova. O slovenski in hrvaški manjšini v Avstriji predsednik ni bil nista govorila.

Čeprav so bili odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo tradicionalno vedno dobri, kljub nihanjem v nekaterih krajših obdobjih, vstopa očitno sodelovanje med sosednjima državama v novo obdobje. To so potrdili tudi petkovi razgovori med avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Franzem Vranitzkyem in predsednikom zveznega izvršnega sveta Antejem Markovičem. Če smo mi nekaj časa jemali Avstrijo kot manj pomembno državo in smo ponavadi nanjo zivali žolč zaradi zadržanosti pri reševanju položaja slovenske in hrvaške narodne skupnosti, se sedaj naš odnos do severne sosedne sosedinje Avstrije, gospodarsko med najuspešnejšimi evropskimi državami z minimalno inflacijo in zavirljivo gospodarsko rastjo ter z, za meščansko demokracijo, običajnimi političnimi pretresi, se v jugoslovanskih očeh postavlja med prvo-

Brdo pri Kranju, 18. junija - Center za usposabljanje vodilnih delavcev pri Gospodarski Zbornici Slovenije je s sodelovanjem New York State University pripravila poglobljen dvotedenski seminar o mednarodnem marketingu v ZDA. Otvoritev se je udeležil tudi ameriški ambasador v Jugoslaviji gospod Warren Zimmermann (v sredini). Več na 3. strani. Foto: G. Šinik

Ob srečanju na Brdu in pod Karavankami

sosedske pravice, da kaj reče o naših razmerah. Avstrijska javnost s simpatijami spremlja našo politično in gospodarsko reformo, ima pa tudi razloge, da ima "zadržke", kot je dejal Vranitzky, do sedanjega načina reševanja Kosova. Avstriji zadnje čase radi potegnje enačaj med Kitajsko in Kosovom, želijo pa, da ga ne bi bilo treba, saj je prav Jugoslavija med najpomembnejšimi avstrijskimi sosedi.

J. Košnjek, slika F. Perdan

Problemska konferenca o varstvu okolja

Škofja Loka, 19. junija - V soboto, 24. junija, bo ob 9. uri v veliki predavalnici šolskega centra Boris Zihel v Podlubniku tretja problemska konferenca o varstvu okolja v občini Škofja Loka. Tokrat bodo spregovorili predvsem o problematiki odlagališča Raskovec ter črnih odlagališč v občini, o onesnaževanju farme prasičev v Crngrobu, problematiki onesnaževanja Sorškega polja, o onesnaževanju obeh Sor ter vplivu Rudnika urana Žirovski vrh na okolje.

H. J.

GORENJSKI GLAS GRAFIČNE STORITVE

MIHA NAGLIČ

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Naj okno se v Evropo odpre!

Mihail Gorbačov hodi po sledih Petra Velikega

"Na bregovih pustih je valov (stal **On**, velikih misli poln) in v daljo zrl..."On je snoval: navkljub ošabnemu sosedu,
"Od tod grozili bomo Švedu; priroda ravno tukaj če,
tu mesto zrasti nam iz tal naj okno se v Evropo odpre..."

Ta "On", kateremu je Puškin posvetil svojo pesnitev Bronasti jezdec, ni bil nihče drug kot car **Peter I. Veliki**, snovalec prvega ruskega odpiranja v Evropo. Mesto, ki ga je zasnoval kot svoje okno v svet, potem ko je zasedel ruski prestol (1689), pa je bilo seveda Petrograd. Od tod ni le grozil Švedom; na Evropo je navezal ogromno državo, ki se je posledje javno udeleževala gospodarskega, političnega in duhovnega življenja našega kontinenta (contingere (lat.) = držati skupaj, spajati).

Rusija se je drugače prejšnjemu najraje zapirala vase. Pred petrogradskim obdobjem (1702–1918) in po njem. Boljševiki so po revoluciji prenesli prestol nazaj v Moskvo, z evropskih obal v odmaknjene stepe. S tem simboličnim dejanjem so potrdili ponovno ločitev od Evrope, v kateri je revolucije zatajila in začeli graditi socializem v eni sami deželi.

Rusi so se vedno imeli za ortodoksne, za tiste, ki poznajo edino pravo resnico. Rusko krščanstvo je bilo pravoslavno; na zahodu so bili krivoverci in odpadniki od prave vere — papeški Poljaki in protestantski Švedi, na vzhodu in na jugu brezverci — Tatari in Otomani. Po revoluciji je edino pravo krščanstvo nadomestil edino pravi komunizem, le da so bili brezverci posledje na zahodu — kapitalisti, krivoverci pa na vzhodu — maisti.

Prebivalci te velikanske in vase zaprte dežele so kljub vsemu pogosto odhajali prek njenih meja. Kdor je bral besedila ruskega realizma, se spomni tistih zanesenih junakov, ki so kar naprej odhajali v Evropo in tu soočali svojo poduhovljeno slovansko širino s hladnim racionalizmom in empirizmom, nakar jih je domotožje vedno znova odneslo nazaj v melanholična prostranstva domovine. Ti ruski duhovi so bili prav simpatični; nič prijazne pa niso bile ruske vojske, ki so stoletja vdirale v Evropo delati red in "osvobajati". Carske vojske so bile žandar revolucionarne Evrope 19. stoletja, zadržale so številne ljudske vstaje; sovjetske so po njihovem vzoru še nedavno nesebično pomagale dušiti kontrarevolucijo v deželah, v katere so poprej na bajonetih izvozile svojo lastno revolucijo.

Zdi se, da **Gorbačov** prekinja to neslavno tradicijo. Po Evropi ne hodi niti kot zasanjani intelektualci niti kot inštruktor revolucije. Prihaja kot dober sosed, ki ponuja — po njegovih lastnih besedah — sožitje v "skupnem evropskem domu". Evropa, v katero se je odpiral Peter Veliki, je bila polna nezaupanja in sovraštva, pretresle so jo vsaj tri velike vojne (1789–1815, 1914–18, 1941–45) in nešteto manjših. Zdaj nastaja Evropa zaupanja in sodelovanja. Črto Lübeck–Trst, ki je po zadnji vojni razdelila staro celino na dva dela, sta samo v minulem tednu prečrtali kar dve vrhunki povezavi: Moskva–Bonn in Pariz–Varšava. Rusi so prišli k Nemcem, Francozi k Poljakom. Zloglasna, a že močno načeta železna zavesa je na tem, da se pretrga. In kar je še pomembnejše: več svobode v meddržavnih odnosih zahteva več svobode v teh državah samih. Mitterand je s svojim obiskom gotovo izkazal tudi priznanje najnovejšim poljskim prizadevanjem za demokratizacijo. Nemci so v demokratični ZRN navdušeno sprejeli carja perestrojke in glasnosti, avantgarda njihovih bratov v NDR (nemški "demokratični" republiki) pa hkrati brez zadržanosti odobrava neostalinistični teror na Kitajskem. In tudi berlinski zid še stoji.

Skupni evropski dom torej ne nastaja čez noč in previdnost je še kako na mestu. "Kaj pa, če ruski medved rabi le predah, po katerem bo spet grozil in lomastil?" Če bi bilo tako, potem gotovo ne bi obetal, da je pripravljen kar 60 odstotkov svojih vojaških industrijskih zmogljivosti postopoma preusmeriti v proizvodnjo za civilne potrebe. Sicer pa si tudi Gorbačov sam ne dela utvar o kakšni zgolj svetli prihodnosti, saj pravi, da bo verjetno še kakšna pozeba; zmrazili z redkimi odjigami, kakršni smo bili priča stoletja, pa ne bo več!

V Evropi se torej dogajajo velike reči. Za nas pa ostaja odprto vprašanje, kako se bo v skupnem evropskem domu znašla Jugoslavija. Takrat, ko sta bila evropski vzhod in zahod še sprta, smo zavrnili pokroviteljstvo enega in drugega in vendar smo neverjetno dobro shajali med tema dvema ognjema. Zdaj, ko požarov skorajda ni več, se obnašamo zbegano, kakor da nam novi evropski hišni red ne bi bil po volji.

Odgovor je enostaven in neizprosno: razgrajanje je mimo, čas je za delo in za pamet, za delo po pameti. To pa pri nas nekaterim ne diši — saj česa takega tudi nikoli niso počeli.

Seja jeseniške skupščine

V četrtek, 22. junija, bodo na Jesenicah seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice, na katerih bodo med drugim obravnavali poročila o Triglavskem narodnem parku in sodišče, poslušali problematiko o zdravstveni dejavnosti v občini, predloge o podelitvah občinskih priznanj in poslovnem času jeseniških trgovin. Na dnevnem redu imajo predlog odločbe o uvedbi komasacijskega postopka na območju Žirovnice, komunalne takse, uporabo sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč in poročilo o porabi sredstev skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe. Tokrat so odgovorili na vrsto delegatskih vprašanj, ki so jih delegati vseh treh zborov postavili na prejšnjih sejah zborov skupščine.

D. S.

GORENJSKI GLAS

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Čveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Tržič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marijeta Vozlič** (lektoriranje).

Naročnina za II. trimesečje 52.500 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Aktivisti OF na srečanju v Ribnem o aktualnih družbenih vprašanjih

Politični pluralizem - tokrat malo drugače

Ribno, 17. junija - Aktivisti Osvobodilne fronte iz nekdanjih okrajev Bohinj, Bled, Jesenice, Kranjska gora in Radovljica ter z jeseniškega okrožja so se v soboto po skoraj šestih letih ponovno srečali v lovskem domu v Ribnem, kjer so ob prisotnosti nekaterih radovljiških in jeseniških politikov spregovorili tudi o aktualnih družbenih vprašanjih. Čeprav je Anton Toman, predsednik občinske konference SZDL Radovljica, že v pozdravnem govoru dejal, da ne bi želel, da bi bilo srečanje "dan kritike in nezadovoljstva kar poprek in počez", pa nekatere razprave ali vsaj deli razprav niso presegli te meje. Pa ne le to: srečanje je tudi pokazalo, da politični pluralizem vsebuje vso raznolikost idej in mišljenj, od takšnih, ki za mlado, s preteklostjo neobremenjeno generacijo niso sprejemljiva, pa do tistih, ki jih NOB-jevska generacija zavrača in jim celo podtika razne namene.

Franc Konobelj-Slovenko je dejal, da se danes pojavljajo novi preroki, filozofi in pridigarji, ki z zaničevanjem govorijo in pišejo o težkem boju predvojnih komunistov in o boju partizanske vojske, in da danes pravzaprav nihče noče biti več kriv za vse vojne žrtve. Po vojni, ko se je hitelo z obnovo ruševin, je prihajalo tudi do napak, tako da so celo nekateri dobri in predani aktivisti OF okusili zapore... Ko je govoril o aktualnih družbenih vprašanjih, je dejal, da so nova alternativna gibanja "večkrat oborožena z belogardistično propagando", da ob procesu proti četverici občasno prilivajo olje na ogenj nove slovenske politične zveze, ki so polne skrbi za Slovenijo in slovenstvo, da so mnogi starejši mladinci izkoristili proces kot dobrodošel povod za napad na našo politično skupnost in na njeno vodstvo, da ob imenih Bavčar, Rupel, Tomšič in drugih lahko po enoletnem razburkanem obdobju že ugotovimo prave namene raznih podtikanj in napadov. Ne gre več za alternativna, pluralistična mišljenja, gre za boj za oblast, za očrnitve partije, narodnoosvobodilnega boja in vsega naprednega, je dejal Konobelj.

ABC Loka se gre podjetništva in opušča majhne lokale

Plavžarji hočejo "svojo" trgovinico

Škofja Loka, 19. junija - S prvim julijem bo imela ABC Loka kar trinajst prodajalnih manj kot pred pičlimi dvema letoma; samo z odprtjem nove blagovne hiše v Žireh bodo loški trgovci zaprli tri trgovine. Na spisku majhnih lokalov, ki jih podjetniško usmerjena (v velike trgovine) ABC Loka tako množično spušča v roke zasebnikom, se je znašla tudi trgovinica v starem delu Železnikov, na Plavžu. Tu pa se zatika...

Prodajalna na Plavžu, ki ima vsega skupaj 27 kvadratov prodajnih in 43 kvadratov skladiščnih površin, je v ugledni Bonceljnovi hiši, ki je bila nacionalizirana; večji del je v našem, prodajne prostore pa je ABC Loka 1964. leta dobila kot brezplačno darilo ljudskega premoženja, resda s pogojem, da ima v njej trgovino.

ABC Loka je lani vložila velike denarjve razširitve in posodobitve veletrgovine v Železnikih, zato ji je trgovinica na Plavžu, ki že nekaj let ne prinaša dohodka, toliko bolj odveč. Preprosto zapreti je ne more, ker jo veže doložilo ob brezplačnem lastniškem prenosu, zato je sklenila prostore prodati. Žal pa niti v razpisu za prodajo niti v pogodbi z bodočim lastnikom (zasebnikom) ni zapisano, da v pritličju Bonceljnovi hiše na Plavžu mora ostati trgovski lokal.

Vaščani hočejo "svojo" trgovinico še naprej, pri čemer imajo vso podporo krajevnih skupnosti Železniki, ki jo gleda tudi v luči prenove starega jedra Železnikov. Jedro bi z zaprtjem izgubilo še tisto malo ponudbe, kolikor je ima zdaj trgovinica ob starem plavžu in muzeju. Glede na to, da bodočega lastnika menda še lep čas (če sploh kdaj) trgovski pošel ne zani-ma, v krajevni skupnosti vztrajajo, da se lokal vrne družbi oziroma prepíše na krajevno skupnost, ki ga bo, skladno z ureditvenim načrtom prenove starega dela Želez-

nikov, dala v najem za korist krajanov.

Težko je presojati v zadevi, v kateri ima vsaka stran svoj prav. Občinski izvršni svet, ki se je prejšnji teden spopadel s tem v-zlom, se zaveda, da prodaje lokalne ne more preprečiti, vendar pa ABC Loka bodočega kupca ne sme zavajati. Pri spremembi namembnosti lokalna bodo namreč imeli besedo tudi sosedje (krajevna skupnost daje soglasje in odobor za prenavo, ki v kratkem pričakuje ureditveni načrt za stari del Železnikov. Že brez tega pa je najbolj modra misel, da bi podjeten človek celo Bonceljnovi hišo oživil s poslovnostjo-turistično dejavnostjo (gostinstvo, trgovina). Za skladišče ali proizvodno obrt je je res škoda.

H. Jelovčan

O SZDL in političnem pluralizmu

Tržič, 20. junija - V četrtek, 22. junija, bo ob 18. uri v dvorani paviljona NOB v Tržiču razprava o SZDL in političnem pluralizmu. V njej bo sodeloval tudi sekretar RK SZDL Dušan Semolič, ki bo razpravljalec podrobno seznanil s stališči republiške konference o obravnavanih temi, z njim pa bo tudi beseda o pripravi na skupščinske volitve prihodnje leto.

D. Ž.

Puštalci o novi mestni cesti v Poljansko dolino

"Ne" načinu postopanja in strokovni rešitvi

Škofja Loka, 19. junija - Ker v mestni krajevni skupnosti niso sklicali zbora krajanov, so se Puštalci sami organizirali in se v nedeljo dopoldne v grajski kapeli sešli na "izrednem zboru". Povod zanj je bila predlagana nova inačica "mestne" ceste v Poljansko dolino skozi Puštalo, ki je tudi na dnevnem redu občinske skupščine konec junija. Izkupiček zbora je naslednji: delegacija krajanov mora na skupščini zahtevati umik te točke oziroma glasovati proti začetku postopka za spremembo občinskega družbenega plana, razen tega Puštalcem sprožajo pobudo za osamosvojitve v lastno krajevno skupnost, ker mestna očitno ne zastopa njihovih interesov.

Olga Bandelj, sicer delegatka v krajevni skupnosti mesto, ki je zbor v puštalski kapeli vodila, je poudarila, da 800 prizadetih (ne le petnajst) prebivalcev Puštale ne govori o individualni prizadetosti, ampak terjajo oceno, kaj bi nova mestna cesta pomenila za Puštalo zlasti s spomeniškovarstvenega in ekološkega vidika. Puštalci protestirajo tudi proti nelegalnim potem, s katerimi se hoče doseči uresničitev najnovejše variante in sprašujejo, zakaj nihče ni odgovoril na njihovih pet vprašanj v zvezi z (ne)uresničitvijo sprejete tunelske vezi v Poljansko dolino. Sprašujejo tudi, je dejala Olga Bandelj, kakaj krajevna skupnost Škofja Loka mesto Puštalce negira.

Je res opravičljivo na račun uničenja vaškega jedra reševati mestno jedro, je vprašala **Boža Terpinc**. Grad je vedno pripadal Puštalu, puštalski gospodi, nikdar mestu. Transitni promet ob gradu bi uničil zidovje, nov most z nasipom izničil videz Hudičeve brvi, skratka, skladnost celotne podobe Puštale bi bila porušena.

Igor Mežek, sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice: "Generacija, ki je bila rojena po vojni, ima nekoliko drugačen pogled na zvezo komunistov in demokracijo. Demokracija nima omejitve, zato prihaja tudi do odklonov, ki v preteklosti niso bili možni, ker so bili zatrti v represijo. Pogled v preteklost je potreben zato, da ne bi ponavljali napak in da bi opustili ponekod še vedno iluzorno predstavo socializma."

je zameglila oblast in ostala na oblasti do zdaj. Če bodo komunisti šli iz forumov med ljudi, bomo čez nekaj let uresničili program za izhod iz krize in slavili zmago, kakršno smo 1945. leta. Tudi v Sloveniji nimamo vsega prav, še posebej tedaj ne, ko puščamo, da nekateri odkrito delujejo razdiralno proti vsemu, kar je napredno. Slovensko vodstvo je dobro in ga moramo podpreti.

Ana Pazlar je dejala, da se je v Srbiji "moral pojaviti en Milošević", en človek, ki je zagrizel v kosovski problem. Milošević ni slab človek, on bo rešil ta problem... **Gregor Klančnik** pa je menil, da je zdaj naša glavna naloga razvijanje rodoljubnosti. S prepripi ne bomo prišli daleč, ker za to tudi nismo tako sposobni kot nekateri drugi. Že to, da moram biti pri 76 letih sekretar partije v Mojstrani, kaže na to, kakšna je beda v ZK in da nas sama, v monopolnem položaju, ne bo pripeljala iz krize. Nove politične zveze nimajo programov, imajo pa močno moč v tem, ko kažejo na partijske napake.

C. Zaplotnik

Za šolniki v štrajk še zdravstveni delavci

Stavka — izhod v sili

Kranj, 20. junija - Zadnjič smo še vroče objavili zahteve, ki so jih na sindikalnem zboru z grožnjo o štrajku, če jim ne bo ugodeno, izrekli gorenjski zdravstveni delavci. Danes pa več o okoliščinah, ki so gorenjsko zdravstvo pahnila takorekoč v komo, da ne morejo s stavko počakati do 20. septembra, kot so jo napovedali v vsem slovenskem zdravstvu.

V tem loncu vre že nekaj časa, toda v imenu socialnega miru so dolgo uspešno obdržali pokrovko na njem. Vse slovensko zdravstvo tone v globoki krizi; saj mu ne zmanjkuje denarja le za plače (kot denimo nedavno stavkajočim šolnikom), pač pa za vso dejavnost. V lekarnah na Gorenjskem zaradi pomanjkanja sredstev ne morejo nabaviti dovolj zdravil, zato so se njihove zaloge skrčile na 17 dni. S trimesečnim zamikom plačujejo veledrogerijam, te pa niso več pripravljene čakati na plačilo dolgov. Podobno se dogaja tudi drugim zdravstvenim organizacijam, kar je le dokaz, da zdravstvu trda prede zaradi nefunkcioniranja sistema, ne morda zato, ker zdravstvo ne bi opravilo naloženega dela. Prejšnji teden je sindikat v imenu zdravstvenih delavcev v Sloveniji postavil vladi ultimatum, naj vendarle nekaj ukrene, vsaj tisto, za kar se je zavezala na aprilski skupščini. Če ne, bo 20. septembra splošna stavka.

Na Gorenjskem ne morejo čakati niti do septembra, saj jim je zaradi stalnega varčevanja izpred let še težje kot drugim v Sloveniji. Če so se poprej jezili samo na interventne zakone, ki da jim omejujejo porabo, zdaj ta blokada popušča in na dan prihajajo še drugi razlogi za primanjkljaj. Domače zdravstvene skupnosti, zlasti Radovljica in Kranj, ki sta jim glavna financierja, se obnašajo še posebno mačehovsko. Že za lani jim niso priznali tolikšne rasti stroškov, kot so porasle cene, isto pa se dogaja tudi letošnje prvo polletje. Zdravstvene organizacije so nelikvidne, pa ne zato, ker bi imele prepozne-šne apetite, temveč zato, ker se je zaradi nizkih prispevkih stopenj nabralo premalo denarja na računih zdravstvenih skupnosti, te niso tekle plačevalce zdravstvenim organizacijam in slednje so bile prisiljene najemati kredite za plače. Tudi slednjih in z njimi vred obresti jim zdravstvene skupnosti ne priznajo pri indeksih. Ob tem pa se je na kup težav zgrnilo še nekaj drugega: gospodarstvo išče vse mogoče možnosti, da z zamikom (do poldrugega meseca) plačujejo prispevke si-som, kar je še bolj osušilo zdravstvene blagajne. O razbremenjevanju gospodarstva sicer vse dobro, toda za pravo mero bi bilo vendarle dobro vedeti. V zdravstvu je namreč mera polna in kot kaže, je stavka izhod v sili. Če se ji seveda zdravstveni delavci sami zadnji hip ne bodo odrekli - v imenu stanovske etike.

D. Z. Zlebir

Gospodarska gibanja na Gorenjskem v letošnjih prvih mesecih

Neplačani računi povzročajo vse več skrbi

Kranj, 14. junija - Ocene gospodarskih gibanj v letošnjem prvem trimesečju so različne, predvsem pa vse niso več črnoglede. Optimistične izhajajo predvsem iz povečevanja obsega industrijske proizvodnje, druge pa spet pravijo, da obseg sam po sebi še nič ne pove, pomembni so finančni učinki. Nanje pa se seveda zgrinjajo vse bolj črni oblaki, saj je neplačevanje računov trenutno največji problem gorenjskega gospodarstva, ki ga zaradi dragih kreditov za kratkoročna posojila za obratna sredstva občutijo toliko bolj. Ker se bodo morali počasi posloviti od jugo menic, bo likvidnost še bolj problematična, bolje rečeno, še bolj pomembno bo postalo, komu kaj prodaš. Prav na poslabševanje razmer pri plačevanju računov so ob obravnavi gospodarskih gibanj na Gorenjskem v letošnjih prvih mesecih opozorili na seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko.

V Sloveniji industrijska proizvodnja oživlja, na Gorenjskem še ne

Trenutno uspešnost dokazuje oživljanje industrijske proizvodnje, ki se v Sloveniji letos hitro povečuje, januarja je bil porast 7 odstoten, februarja 5,1 odstoten, marca 4,3 odstoten, aprila 4,7 odstoten. Rast industrijske proizvodnje so v letošnjih prvih štirih mesecih zabeležili v vseh republikah in pokrajinah, razen v Črni gori in na Kosovu. Ob tem se je seveda potrebno spomniti, da je bil lani obseg proizvodnje sorazmerno nizek in je bilo torej porast moč hitro doseči.

Na Gorenjskem pa v letošnjih prvih štirih mesecih lanska raven obsega industrijske proizvodnje še ni bila dosežena, le januarja je bila natančno tolikšna kot leto poprej, februarja je bil zaostanek 2,4 odstoten, marca 2,8 odstoten, aprila 1,5 odstoten. Pregled po občinah pokaže, da je bil v kranjski zaostanek 4,3 odstoten, v radovljški 6,2 odstoten, v ostalih treh pa je bila stopnja rasti pozitivna. Proizvodnja je upadla v kovinsko predelovalni dejavnosti, proizvodnji električnih strojev in aparatov, predelavi kemičnih izdelkov, proizvodnji končnih mesnih izdelkov ter v tekstilni industriji, kjer je bil zaostanek kar 7 odstoten.

V skladiščih ostajajo električni stroji in nprave ter gradbeni material

V Sloveniji ugotavljajo, da zadnje mesece naraščajo zaloge neprodanega blaga pri proizvajalcih repromateriala in opreme, hitro predvsem zaloge opreme, ki so aprila za 17,5 odstotka lanskega aprila. Kopičenje zalog blaga za široko potrošnjo pa vse do februarja v Sloveniji še ni bilo prisotno.

Na Gorenjskem zaloge končnih izdelkov v celotni industriji še niso problematične, v prihodnjih mesecih pa je moč pričakovati njihovo naraščanje, saj se zaloge opreme in repromateriala naglo kopičijo. Zaloge blaga za široko potrošnjo so dosti nižje lani v tem času, kar za 18 odstotkov, čeprav iz meseca v mesec rahlo naraščajo.

Iz tega povprečja pa štrlijo že kar problematične zaloge dokončanih izdelkov v proizvodnji električnih strojev in naprav, ki so se v letošnjih štirih mesecih povečale za 75 odstotkov. Izredno velike zaloge se kopičijo v proizvodnji gradbenega materiala, ki so polovico večje kot lani v tem času, v živilski industriji pa so 45 odstotkov večje. K sreči pa so mnogo nižje v tekstilni, obutveni in strojni industriji ter v črni metalurgiji, dosti nižje so tudi v proizvodnji električnih aparatov za gospodinjstvo, kar četrtno manjše kot v lanskih prvih štirih mesecih.

Izvozno povpraševanje se krepi

Vse več ozdov na Gorenjskem ocenjuje, da so dobro oskrbljeni z surovinami in da imajo naročil vse več. Oskrbljenost z domačimi in uvoženimi surovinami in reprodukcij-

skim materialom se izboljšuje iz meseca v mesec in aprila je bilo z domačimi surovinami dobro oskrbljenih 74 odstotkov ozdov, z uvoženimi pa 59 odstotkov.

Krepi se tudi povpraševanje po izdelkih gorenjske industrije, tako domača kot tuja naročila iz meseca v mesec izboljšujejo, prilično naročil je večji kot v slovenski industriji. Januarja letos je denimo 58 odstotkov gorenjskih ozdov ocenilo, da imajo domačih naročil dovolj, 56 odstotkov pa, da imajo tujih naročil dovolj. Aprila se je ta odstotek pri domačih naročilih povzpela na 69 odstotkov, pri tujih pa na 68 odstotkov.

Lani 57 odstotkov, letos že 63 odstotkov izvoza preko višjih oblik menjave

Podatki o blagovni menjavi s tujino v letošnjih prvih treh mesecih (po ICD in UCD Narodne banke Slovenije, kjer storitve niso upoštevane) kažejo, da Gorenjska zaostaja za Slovenijo. Na Gorenjskem je celotni izvoz porastel za 2 odstotka (v Sloveniji za 12,4 odstotka), od tega konvertibilni za 4,1 odstotka (v Sloveniji za 11,6 odstotka). Celotni uvoz pa je na Gorenjskem narasel za 26,8 odstotka (v Sloveniji za 23,4 odstotka), od tega konvertibilni za 32,6 odstotka (v Sloveniji za 23,4 odstotka). Konvertibilno pokritje je bilo tako v Sloveniji 104,6 odstotno, na Gorenjskem pa 103,4 odstotno.

Negotovost pri možnostih rednega plačevanja računov v tujino ter visoke uvozne dajatve pri rednem uvozu verjetno botruje temu, da je bilo lani 54 odstotkov slovenskega izvoza uresničenega preko višjih oblik menjave, na Gorenjskem pa je bil ta delež 57 odstoten, še večji pa bo kot vse kaže letos, saj gorenjski ozdi predvidevajo kar 63 odstotnega.

Po podatkih Narodne banke Slovenije (ICD) pa je v štirih mesecih gorenjsko gospodarstvo ustvarilo 29,2 milijona dolarjev presežka v celotni blagovni menjavi s tujino, od tega 7,9 milijona dolarjev na konvertibilnem in 21,3 milijona dolarjev na klirinškem trgu.

12,2 odstotno zaostajanje vrednosti konvertibilne košarice

Tečajna spodbuda izvoza je novembra in decembra lani realno porasla za 6,7 odstotka, pred tem pa je tri mesece zaporedoma upadala. Konec lanskega leta je bila tečajna zanimivost slovenskega izvoza za 8,1 odstotka višja kot koec leta 1987. Pomembno pa se je izboljšal položaj klirinških izvoznikov, saj se je povprečno zaostajanje obračunskega za ameriški dolarjem od 8,1 odstotka v letu 1987 zmanjšalo na 6,6 odstotka v prvih petih mesecih lanskega leta, od junija naprej pa le na 5 odstotkov. Nominalna rast klirinškega dolarja je bila lani za 4,3 odstotka hitrejša od rasti konvertibilne košarice valut.

C. Zaplotnik

V zadnjem paketu, ki ga je slovenska vlada razdelila 11. maja, je slovenski razvojni dinar prejelo 52 organizacij in zasebnikov in sicer za 53 programov v znesku 129.485 milijonov dinarjev. Med njimi so bili tudi trije ozdi z Gorenjske. Iskra Elektromotorji iz Železnikov je za prestrukturiranje proizvodnje in modernizacije opreme prejela 6.721 milijonov dinarjev, Sava Kranj - tozd Velopneumatika za modernizacijo in prestrukturiranje proizvodnje zračnic 1.987 milijonov dinarjev in Kladivar Žiri za proizvodnji učil za fluidno tehniko 1.960 milijonov dinarjev. Kladivar Žiri in Iskra Elektromotorji Železniki sta dobila 20 odstotkov, Sava Kranja pa 10,5 odstotkov od predračunske vrednosti investicije. Skupaj so torej gorenjski ozdi dobili 10.668 milijonov dinarjev, kar je predstavljalo 8,2 odstotka tokrat razdeljenih sredstev za razvoj. Stvari so se torej nekoliko popravile, saj smo konec lanskega in na začetku letošnjega leta ugotavljali, da so gorenjski ozdi izkoristili le 0,05 odstotka slovenskega razvojnega dinarja.

Tečajna politika je letos na naraščajočo inflacijo reagirala z upočasnim razvednotenjem dinarja. V prvih dveh mesecih je tečajna zanimivost slovenskega izvoza upadla za 9 odstotkov, marca je dinar zdrsel nekoliko bolj, aprila je ponovno zaostal za okoli 9 odstotkov. Učinek tečajne politike je bil tako v letošnjih prvih štirih mesecih negativen, realna vrednost konvertibilne košarice je v tem času upadla za 12,2 odstotka.

Od junija do letošnjega februarja je na tečaj klirinškega dolarja vplival izključno ameriški dolar, narasla sta za 200,3 odstotka, nemška marka pa se je v tem času nominalno povečala le za 184,8 odstotka, konvertibilna košarica za 189,6 odstotka. Z drugim tednom marca pa so klirinški dolar "pripeli" na konvertibilno košarico, kar bistvenega zaostajanja ni povzročilo: marca in aprila je klirinški dolar nominalno porasel za 43,8 odstotka, ameriški za 46,2 odstotka, valute v košarice pa za 45 odstotkov.

Zidanje cen zaradi pričakovanih neplačanih računov

V letošnjih prvih treh mesecih so se cene mesečno povečale za 18,5 odstotka, industrijske pa v Sloveniji za 12,2 odstotka, v Jugoslaviji za 20,4 odstotka. Aprila je bila rast najhitrejša doslej, kar 26,4 odstotka, kar preračunano na letno rast pomeni več kot 1.500 odstotno inflacijo. Maja pa so se cene na drobno povečale za 23,4 odstotke, kar v primerjavi z lanskim majem pomeni 601,5 odstotno inflacijo.

Ekonomski inštitut pri Pravni fakulteti v Ljubljani sodi, da je več kot polovica sedanjih rasti cen posledica napačnih potez v ekonomski politiki konec lanskega leta (večja ohlapnost kreditno monetarne politike, trošenje države in odsotnost ekonomsko-političnega nadzorovanja osebnih dohodkov). Vsekakor pa inflacijo spodbujajo inflacijska pričakovanja, kar se odraža v inflacijskem zidanju cen. Zaradi likvidnostnih težav kupci plačilne roke podaljšujejo, zato prodajalci to vgradijo v ceno že pri prodaji. Pravilneje bi seveda bilo, če bi terjatve ob zapadlosti prevrednotili, ker to ne bi povečalo cen in celotnega prihodka.

M. Volčjak

Sadimo rožice, primemo za koprive

Zasebniki imajo priložnost po načelu: to se nam, družbenim podjetjem ne splača.

Trgovsko turistični center v Lescah je odličen primer, kako se tako dobra zamisel brez denarja ni uresničljiva. Leška Murka jo je vrsto let pestovala, spravila v občinske plane in zbirala celo sovlagatelje, toda lopate niso zasadili. Resnici na ljubo velja reči, da je morda bolj kot na sedanost mislila na prihodnost, saj ni bilo potrebno kdove kako ugibati, kje bo potekala nova gorenjska avtocesta, Gorenjska je tako rekoč ena sama dolina.

Autocesta je z izgradnjo karavanškega predora zdaj postala stvarnost in prav v Lescah naj bi bila prva postaja na poti po Jugoslaviji, saj bo plato tik ob karavanškem predoru namenjen carinskim, špediterskim in podobnim službam, v Lescah pa naj bi bil poudarek na informativni, trgovski, gostinski, servisni ponudbi. Zgraditi jo nameravajo na prostoru med staro in novo cesto, točka pa je seveda vabljava tudi zaradi odcepa za Bled in Bohinj, blizu je znani kamp Šobec itd.

Skratka, stvar je vsekakor poslovno vabljava, vprašanje je le, za koga. Vsi, ki naj bi po starih pravilih morali biti tam, kaj prida zanimanja ne kažejo, spodbuditi jih je morala medobčinska gospodarska zbornica. Slišali smo stereotipne odgovore, Petrol bo tako ali tako tam, Avto-moto zveza bo še razmislila, Murka zaradi "zgodovinskih" zaslug želi imeti roko na trgovskim delom, provokativen je bil le predstavnik Kompassa, ki je izrekel besede, za nekatera ušesa še vedno bogokletne: Kompas bo tam prisoten le z informativno službo, kaj drugega se nam ne splača graditi, premajhno je, tako ali tako že dajemo manjše gostinske lokale v najem zasebnikom.

Dregnul je v problem, ki postaja vse bolj pereč. Z novo zakonodajo je za zasebno pobudo prižgana vsaj oranžna, če ne že zelena luč, naša miselnost pa se kaj prida še ni spremenila. Še vedno imajo marsikje zasebniki priložnost po načelu: to se nam, družbenim podjetjem ne splača. Tako rekoč nihče ne razmišlja o spodbujanju zasebnega podjetništva, drugače povedano, nihče še ne razmišlja o tem, kako bi potegnil denar iz privatnih žepov, čeprav ga manjka na vseh koncih in krajih in so družbene blagajne vse bolj prazne, zasebne pobude pa iskrive. Iskrive doma in zlasti na tujem, mnogi hite in odpirajo najrazličnejša podjetja za mejo, na avstrijski strani, kjer je v zadnjem času celo zavarovanje postalo dober "posel".

Pri nas pa, še vedno sadimo rožice, ko pride čas, da bi utrgali cvet, pa primemo za koprive.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Turistična podmornica

Splitska ladjedelnica bo konec meseca na Brionih potencialnim kupcem predstavila maketo turistične podmornice, kakršne so se v svetu že uveljavile, saj na Karibih, Japonskem in Finskem že vozijo radovedne turiste v podmorske globine. Projekt je star dve leti, nastal je na Reki, prevzela ga je splitska ladjedelnica, ki ima izkušnje pri graditvah podmornic, turistične pa niso nič zahtevnejše od običajnih. V splitski ladjedelnici so sprojektilirali turistično podmornico, ki jo odlikuje sodobna navigacija, je tiha in omogoča potnikom popolno udobje kot vožnja z avtobusom ali letalom. Skozi okenca pa bo seveda moč opazovati podvodni svet, ki tako ne bo več le domena potapljačev. Turistična podmornica bo lahko sprejela 48 potnikov in opravila po deset enoinpolurnih turističnih voženj na dan.

Japonska drugi svetovni donator

Japonska je lani pomoč tujini povečala za 22,5 odstotka, znašala pa je 9,13 milijarde dolarjev, s čimer je postala drugi največji svetovni donator, takoj za Združenimi državami Amerike. Povečanje, ki je izraženo v dolarjih, je rezultat repitve jena na svetovnem finančnem trgu, če to upoštevamo in povečanje pomoči izrazimo v jeni, je bila še vedno večja za 8,6 odstotka. Analitiki ocenjujejo, da bo letos, če vrednost jena ne bo padla, Japonska prevzela primest in postala največji svetovni pomočnik z okoli 10 milijard dolarjev pomoči tujini.

Gradnja podzemne postaje

Energoinvestova delovna organizacija Izgradnja je pričela graditi podzemsko železniško postajo Vukov spomenik v Beogradu, vrednost del so marca ocenili na 37,5 milijarde dinarjev. Gradnjo financira Železniška transportna organizacija Beograd, mesto Beograd in Srbija. Podzemska postaja bo dolga 225 metrov, zgrajena pa naj bi bila sredi leta 1991.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Izvozili 74 odstotkov obutve

V žirovski tovarni obutve Alpina so v letošnjem prvem trimesečju izdelali blizu 509 tisoč parov obutve, predvsem nizke ženske čevlje in sandale, smučarskih čevljev pa le 90 tisoč parov. V izvoz je šlo kar 343 tisoč parov obutve, od tega na Zahod 205 tisoč parov, tako so skupno izvozili kar 74 odstotkov vse obutve. Čisti izvoz je v prvem letošnjem četrtletju znašal blizu 2 milijona dolarjev, preko začasnega uvoza pa še več kot 1 milijon dolarjev.

Nova bohinjska prospekta

Turistično podjetje Alpinum v Bohinju, ki je bilo ustanovljeno pred kratkim, je med pomembne naloge zapisalo tudi izgradnjo celostne podobe in tako je izdalo že dva nova prospekta. Prvi je propekt hotela Zlatorog, ki je predstavlja z dodatno ponudbo Bohinja in njegovih lepote, vabljava je predvsem za ljubitelje smučanja, planinarjenja, ribištva, gobarstva, tenisa in pletanja. V sredini pa je karta Bohinja in okolice. Prospekt so dobili tudi Apartmaji Triglav v Stari fužini, v njem je fotografsko predstavljen Bohinj štirih letnih časih.

Pred dnevi pa je izšel turistični vodnik "Kam po Sloveniji", ki v prvem delu ponuja splošne informacije o Sloveniji, na rumenih straneh v sredini pa je pregled kulturnih, umetniških, turističnih in športnih prireditvev v poletni sezoni v Sloveniji. Ob koncu pa so predstavljene naravne in druge znamenitosti Slovenije.

ureja MARIJA VOLČJAK

Triglavski narodni park in kmetijstvo

Ne le litri in kilogrami

Bled, 15. junija - Spoznanje, da uspešnost kmetijstva ni mogoče meriti le z litri mleka in s kilogrami mesa, se počasi in vztrajno širi tudi po Sloveniji, kjer so še pred nedavnim na vrednostni lestvici nekaj veljali le tisti, ki so pridelali veliko (ne glede na kakovost in posledice v okolju). Če je količinska merila še mogoče opravičiti za ravninsko kmetijstvo, to nikakor ni možno za hribovsko, še manj za kmetijstvo v narodnem parku, kakršen je, denimo, Triglavski na območju jeseniške, radovljške in tolminske občine. Naloga kmetijstva v parku (in vsega hribovskega kmetijstva) namreč ni le pridelava hrane, ampak tudi ohranjanje prvobitne naravne in kulturne dediščine - nega krajine, preprečevanje zaraščanja, vzdrževanje kmečke arhitekture, pašnih planin in planšarstva... Prav zaradi raznolike vloge kmetijstva v parku tudi ni mogoče podpirati ukrepov, ki poudarjajo samo količino in dobesedno silijo kmete, da v boju za količino pridelkov in za služkom uporabljajo tehnologijo, ki ni primerna za hribovski (gorski) svet ali je v nasprotju z

naravovarstvenimi prizadevanji. Ker hribovski kmetje dobijo premije in regrese le na podlagi oddanih količin mleka in mesa in ker so jim pridelki edini vir zaslužka, je razumljivo, da zane-marjajo drugo plat - ohranjanje avtohtone kulturne krajine - in da se pogumno, tudi z družbeno podporo, lotevajo obsežnih melioracij kmetijskih zemljišč, pretirane uporabe kemičnih sredstev... S podobnimi problemi so se ubadali tudi v drugih alpskih deželah, kjer pa so jih rešili s preprostim izražanjem. V Švici, denimo, so spoznali, da državo stane veliko manj, če hribovskim kmetom dajo polovico dohodka samo zato, ker živijo v hribovih in vzdržujejo krajino, kot če bi morala za to skrbeti sama. Podobne pobude se (s precejšnjo zamudo) pojavljajo tudi pri nas: svet Triglavskega narodnega parka - predseduje mu dr. Matjaž Kmecl - je namreč na četrtkovni seji med drugim podprl predlog, da naj bi hribovske kmetije v parku prejemale družbeno podporo na enoto obdelane (vzdrževane) površine in ne na količine pridelane hrane.

Seminar o marketingu v ZDA

Center za usposabljanje vodilnih delavcev pri Gospodarski zbornici Slovenije na Brdu pri Kranju je v sodelovanju z New York State University pripravil poglobljen dvotedenski seminar o mednarodnem marketingu v ZDA.

Namen seminarja je omogočiti udeležencem razumevanje vloge marketinga, jih usposobiti za oblikovanje učinkovite marketinške strategije in njeno izpeljavo. Udeleženci se bodo seznanili s sodobnimi koncepti v mednarodni trgovini in financah, marketingu in marketinški strategiji. Seminar je kombinacija študij primerov, lastnega dela in predavanj. Seminar vodijo trije ameriški profesorji: dr. Samuel Craig, profesor marketinga in pomočnik dekana Graduate School of Business Administration, ki se ukvarja predvsem z mednarodnim marketingom, reklamiranjem, komunikacijsko učinkovitostjo, uvajanjem inovacij; dr. Susan Douglas, profesorica marketinga in mednarodnega poslovanja (ukvarja se z mednarodnim marketingom, z raziskavami trženja, mednarodnim strateškim planiranjem, raziskavami o obnašanju potrošnikov); dr. Thomas Pugel, profesor ekonomike in mednarodnega poslovanja, strokovnjak za tehnološke spremembe, prenos tehnologije, mednarodno konkurenčnost, trgovinsko politiko in obdavčenje dohodka v mednarodnih korporacijah.

Pokrovitelji seminarja so tri ameriška podjetja: Philip Morris, Pratt and Whitney in McDonald Douglas ter ameriška vlada, zato so se sprejema ob začetku seminarja udeležili tudi ameriški ambasador v Jugoslaviji gospod Warren Zimmermann, ki je otvoril seminar, in predstavniki slovenskega predsedstva, izvršnega sveta in slovenskih podjetij, med njimi Marko Bulc, Tomaž Košir, Cvetka Selšek, Vlado Klemenčič in drugi.

M. Fornazarič

KRATKE Z GORENJSKE

Proti medijski vojni - Obema slavnostnima govornikoma - Janku Prezljju in Borisu Bavdku - so na nedeljski proslavi v Bašlju ob obletnici ustanovitve Kokrškega odreda in prazniku krajevnih skupnosti Bela borci in aktivisti, in poleg domačinov še številni drugi udeleženci, nekajkrat spontano pritrtili, ko sta razčlenila značilnosti sedanjega trenutka. Janko Prezlj je poudaril, da se borci v preteklosti niso vedno strinjali z vsemi dogajanjmi, vendar pa so bili tisti, ki so soustvarjali močno, pravično in odločno Jugoslovansko ljudsko armado. »Zato upamo, da bodo takšno, ljudsko, naši nasledniki tudi obdržali.« Boris Bavdek pa je med drugim poudaril, da se bo ob uveljavljanju socialnega, gospodarskega in političnega pluralizma objektivna zgodovinska presoja partije šele pokazala, da pa je ob sedanjih pripravljenosti za odprt dialog treba odločno nehati z medijsko vojno. Praznično srečanje se je potem pri Turističnem domu v Bašlju nadaljevalo tudi popoldne. - A. Ž.

20 let Naše obrambe

Ob 20. obletnici revije Naša obramba, bo v četrtek, 22. junija, v Domu JLA v Ljubljani priložnostna slovesnost. Slavnostni govornik bo predsednik RK SZDL tovariš Jože Smole.

Sneg na Kilimandžaru

Kranj - V četrtek, 22. junija, ob 17.30 bo v veliki dvorani Doma JLA, Nazorjeva, Marjan Ručigaj iz Planinskega društva Kranj predaval o zanimivostih s Kilimandžara.

Praznik na Jezerskem

Dokončati moramo začeto

Jezerko, 17. junija - Betonska tla, na grobo ometane stene, nedokončan strop z električno inštalacijo, izpod katerega sta prireditveni oder razsvetljevala dva reflektorja, je bil minulo soboto popoldne po uspešni gasilski vaji domačega društva, ko so prikazali, kako bi v požaru varovali šolo, prireditveni prostor ob letošnjem krajevnem prazniku Jezerjanov. Tudi letos je bilo v njihovem praznovanju veliko delovne simbolike, poudarjene volje in hotenja, da Jezerko zaživi kot prijazen turistični kraj z zadovoljnimi ljudmi. Sobotna proslava v nedokončani dvorani Korotana ni le simbolizirala trdne odločenosti na tej poti, ampak je bila tudi prijateljski klic, da je začeto treba dokončati.

Na proslavi, pred katero so gasilci pokazali, kako bi gasili požar na šoli (in hkrati prepričali, da so danes kos ognjenim zubljem na še tako nedostopnem kraju), je med nastopom najmlajših na odru v nedokončani dvorani predsednik sveta krajevnih skupnosti Milan Kocjan zamrmral: »Polovice otrok niti ne poznam...« Ne vem, kaj je hotel s tem reči, kajti v slavnostnem govoru je potem nanizal številne akcije in uspehe v zadnjem obdobju, vendar so prav otroci na odru in še številnejši v dvorani ter deklški in moški pevski nastop potrjevali, da imajo Jezerjani svoj kraj radi, da ne mislijo na odseljevanje, da zaupajo v program sedanjega krajevnega vodstva... Porok za to so, kdo drug, če ne prav naraščaj...

Domači gasilci so pokazali, da so dobro pripravljeni in usposobljeni...

Po veliki akciji v zadnjih letih, ko so vsem zagotovili pitno vodo in elektrifikacijo pa skrbi za čisto in urejeno okolje in v sedanjih prizadevanjih, ko bodo v začetku julija spet dobili nazaj trgovino in ko se je premaknilo tudi že v turistični ponudbi, jih zdaj čaka Korotan. »Imamo domala ves material, da bomo, upam, še letos (brez stropa in opreme) sami z domačini dokončali dvorano. Doslej smo ob pomoči Gozdnega gospodarstva Kranj, občinske kulturne skupnosti, občinske konference SZDL, izvršnega sveta in domačinov (predvsem kmetov) in s prek 3000 prostovoljnimi urami že veliko naredili. Vsem se zahvaljujem za prispevek, pomoč in sodelovanje...« je poudaril Milan Kocjan.

Prav je, da pelin, ki se zadnje čase prav presenetljivo čudno razrašča okrog pitne vode, ni zagrenil sobotne svečanosti, na kateri so podelili krajevno priznanje Jožetu Skubru - Maku in bronaste značke OF domačinom. Obveljala je (in še naprej naj velja) simbolika, da morajo dokončati začeto in da naj vsi, ki hočejo doseženo in začeto pogaziti, zaustavijo korak...

Svečana simbolika ob prazniku: proslava v Korotanu...

A. Žalar

Praznik krajevnih skupnosti Huje in Planina

Še vedno predvsem spalno naselje

Kranj, 20. junija - Za okrog osem tisoč prebivalcev mestnih oziroma primestnih krajevnih skupnosti Huje in Planina ter še dobrih 3300 v sosednji krajevni skupnosti Bratov Smuk je 21. junij krajevni praznik. V obeh, razen v krajevni skupnosti Bratov Smuk, kjer so praznik skupaj s šolo Matije Čopa proslavili minuli petek, so se letos odločili, da zaradi varčevanja oziroma prevelikih stroškov za praznik ne bodo organizirali posebnih proslav in svečanosti. Za slovesna praznovanja in podeljevanje priznanj bo več opravičljivih razlogov takrat, pravi, ko bomo nekatere pereče probleme z drugačno organiziranostjo in predvsem profesionalno reševali in ko ti dve veliki krajevni skupnosti z okrog 4000 mladimi ne bosta le in zgolj spalno naselje...

Vsekakor v tem prazničnem razmišljanju in pogovoru s predsednikoma obeh svetov - Serafinom Baumanom, predsednikom sveta krajevnih skupnosti Planina in Zdravkom Lakotičem, predsednikom sveta krajevnih skupnosti Huje, ne bi mogli govoriti o malodušju. Eni in drugi, tako na Hujah, kot na Planini, se lahko pohvalijo, da so na področju organiziranosti in delovanja krajevnih samouprav v zadnjem obdobju marsikaj naredili, še bolj pa si prizadevali. Vendar pa so problemi, s katerimi se srečujejo v prostorsko sicer majhni, po številu prebivalcev pa zelo veliki krajevni skupnosti, veliko večji, da bi jim bili lahko na vseh področjih ob pomanjkanju denarja kos zgolj in izključno z amaterskim oziroma nepoklicnim delom ter ljubiteljsko zagnanostjo.

»Ob še vedno neuresničenem projektu ureditve stopnic z ulice Tatjane Odrove do Smledniške ceste, kjer bomo morali počakati na uresničitve programa Cestno komunalne skupnosti, se v tem trenutku na območju obeh krajevnih skupnosti lahko že pohvalimo s postopnim uresničevanjem izgradnje projekta kableske oziroma satelitske televizije,« je razlagal Serafino Bauman.

Serafino Bauman - Okrog 600 priključkov je že zgrajenih in v drugi fazi jih bo še toliko. Pravzaprav bi z drugo fazo izvajalec (PAP) že moral začeti, saj smo stroške izgradnje že poravnali. Predvideno pa je, da se bodo v tretjem delu priključili še zasebniki, ki pa se glede izvajalca še niso odločili. Vsekakor pa satelitski in zemeljski televizijski programi v stanova-

njih niso bili glavni namen. Računamo namreč, da v krajevni skupnosti uredimo tudi studio za interni kanal oziroma program.

Zamisel nameravajo prepustiti mladim, ki so se v zadnjem obdobju organizirali, sodelovali pri različnih akcijah in si skupaj z vodstvom na različne načine prizadevajo, da bi pripomogli k urejenosti in z organiziranim delom pregnali mrtvilo in vse prej kot vzgojno dolgočasje mladih. Tako kot v vodstvu krajevnih skupnosti tudi mladi poskušajo, vendar problemom kot so red, organizirano delo, urejen promet in še številnim drugim na področju krajevnih in hišne uprave ter vloge, ki naj bi jo imel predvsem upravljalec, niso kos. Upajo, da bodo tudi odgovorni v občini spoznali, da ob sedanjih zakonodaji in takšni volonterški organiziranosti niso edini poklicani za reševanje vseh problemov tako zgrajenega in programske opredeljenega (spalnega) naselja.

»Premaknilo se je sicer na bolje pri čisto in na področju javne razsvetljave. Tudi kar zadeva preskrbo, vsaj s prehrabnimi izdelki, se ne moremo več pritoževati;

Že takole parkirani tovornjaki kažejo na (ne)red, nad kakršnim so v krajevni skupnosti nemočni...

Ribiški praznik v Železnikih

Nov dom in prapor

Železniki, 20. junija - Ribiški Ribiške družine Železniki so v soboto popoldne z otvoritvijo Doma ribičev in razvičetjem prapora proslavili uspešno delo in hkrati počastili 100-letnico ribištva na Slovenskem.

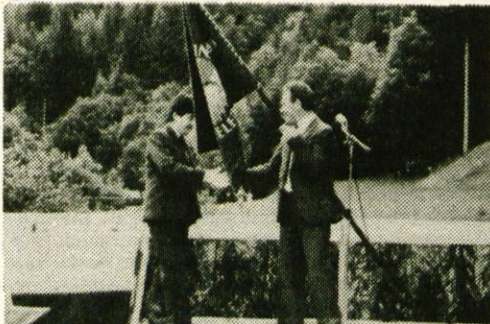

Dom z valilnico, ki so ga v soboto svečano odprli, so začeli graditi 1979. leta...

prej zgradili valilnico, nato pa so se lotili tudi gradnje doma.

»Leta 1979 smo zasadili prve lopate in začeli z etapno gradnjo doma ribičev in nove valilnice,« je na sobotni svečani otvoritvi, ko je govoril o delu in prizadevanjih družine in njenih članov, poudaril dolgoletni predsednik družine Anton Žbontar. Pred svečano otvoritvijo so mu izročili listino častnega člana, Ribiška zveza Slovenije pa ga je ob tej priliki skupaj z najstarejšim članom družine Radom Cenčičem, odlikovala z najvišjim priznanjem-ribiško plaketo.

Dom so zgradili ribiči v Železnikih z internim posojilom in udarniškim delom. Na ta način so 1983. leta najprej zgradili valilnico, od tedaj naprej pa so ribiškimi družinam Novo mesto, Tolmin, Škofja Loka in Domžale po dogovoru dobavljali zarod potočne postrvi in si tako omogočili nadaljnjo gradnjo. Pri tem so jim pomagala tudi podjetja in obrtniki v Selški dolini. Z vodami danes kljub (žal) občasnim pomorom zaradi zastupitev dobro gospodarijo, njihova želja in cilj pa sta, da bi se kakovost voda v prihodnje s sodelovanjem industrije, krajevnih skupnosti in kranjancov izboljšala. To pa bodo vsi skupaj dosegli, kot sta poudarila Anton Žbontar in predsednik občinske skupščine Škofja Loka Jože Albreht, ki je na svečanosti razvil prapor Ribiške družine, le z izgradnjo kanalizacijskih omrežij v vseh dolinskih vaseh in z izgradnjo skupne čistilne naprave. Bistra Sora in skrb za podmladek v članstvu bosta zato tudi v prihodnje njihovi glavni nalogi.

Stoletnico ribištva na Slovenskem so počastili tudi s praporom, ki ga je razvil predsednik občinske skupščine Škofja Loka Jože Albreht...

ci in bronasto Čevljarni Ratitovec in Dom oprema Železniki. Organizacijam, sosednjim ribiškimi družinam in posameznikom oziroma vsem članom za njihov prispevek in delo pri izgradnji doma pa so podelili pismena priznanja. Po svečanosti in kulturnem programu pa so si vsi skupaj nazdravili za Dober prijem...

A. Žalar

Spet čez štiri leta

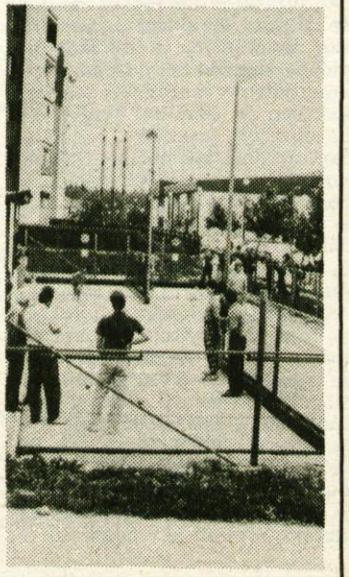
Šenčur, 16. junija - Potem ko je pred nedavnim Angela Sepin-Mlakarjeva, rojena v Vogljah, prešla zlati znak gorenjskih komitejev Zveze komunistov ob 50-letnici članstva v Zvezi komunistov Jugoslavije, so se v petek popoldne s častno krajanko Šenčurja srečali predstavniki krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Zbrali so se in jo povabili medse, da ji čestitajo za 96. rojstni dan. Ob sicer skromni, a prisrčni slovesnosti v dvorani Društva upokojencev jo je nagovoril in orisal njeno bogato življenjsko pot, ko je bila takoj

po vojni prva sekretarka partijske celice in nato tajnik občine Šenčur ter krajevnega ljudskega odbora, sekretar osnovne organizacije ZK Šenčur Franci Keržan. Poudaril je njeno in zavzeto delo Mlakarjevih nasploh. Ob visokem jubileju so ji potem vsi skupaj, srečanja se je udeležil tudi sekretar predsedstva občinskega komiteja ZK Branko Mervič, zaželeli zdravja in da bi jo še naprej srečevali na sprehodih po šenčurskih ulicah. Veselo razpoložena se je Angela Sepin zahvalila in vse skupaj povabila na srečanje spet čez štiri leta... A. Ž.

Priznanja in tekmovanja

Kranj - Mestne oziroma primestne krajevnih skupnosti Bratov Smuk, Huje in Planina vsako leto praznujejo 21. junija. V krajevni skupnosti Bratov Smuk so prvič proslavili praznik minuli petek v novi šoli Matije Čopa, s katero, kot so poudarili, zares lepo sodelujejo. Na proslavi so nastopili učenci, podelili pa so tudi priznanja za samoupravno in športno delo Cirilu Nardoniju, Ivo Božeku in Zdravku Kovachu. Skupno pa so praznovali v soboto, ko je bilo na baliniščih v vseh treh krajevnih skupnostih balinarsko tekmovanje (na sliki). V šoli Matije Čopa bo jutri (sreda) ob 19. uri tudi predstavitev kableske in satelitske televizije. Kranjani pa si bodo sistem lahko ogledali še v četrtek in petek od 16. do 19. in v soboto ter v nedeljo od 9. do 12. ure. - A. Ž.

Radovljiško glasbeno dogajanje

POMLADNI KONCERTI S STARO GLASBO

Radovljica - Pravkar minulo glasbeno dogajanje v Šivčevi hiši, junior fest so ga imenovali, je ljubitelje stare glasbe ne le opozorilo na nekatere obetajoče mlade glasbenike iz razreda Klemena Ramovša in tudi druge na primer iz razreda Andreja Brodnika iz Ljubljane, pač pa je bilo nekakšno glasbeno uvajanje na poletne koncerte, ki jih bosta polna Radovljica in tudi Bled. Letos se namreč tako kot že osem let doslej (odpadla je le pred dvema letoma), začenja akademija za staro glasbo, ki jo prizadevno organizira Društvo ljubiteljev stare glasbe iz Radovljice. Ideja za akademijo in tudi festival stare glasbe ob akademiji pa je, kot je znano, ideja znanega slovenskega glasbenika Klemena Ramovša.

Je bila pravkar minula glasbena prireditev nekakšno uvodno glasbeno ogrevanje ali gre le za zaključne koncerte učencev?

»Ne eno ne drugo. Mladi glasbeniki pač potrebujejo nastope, nekateri se pripravljajo tudi za poklicno glasbeno pot, zato potrebujejo take vrste nastope. V vsakem razredu v radovljiški Glasbeni šoli, kjer poučujem kljunasto flavto, je nekaj obetavnih glasbenih talentov. Mateja Bajt na primer bo po vsej verjetnosti nadaljevala šolanje na Dunaju, pa tudi Uroš Poljanšek v veliki meri že presega običajno raven.«

Koncerti stare glasbe spomladi, poleti akademija za staro glasbo - ali to pomeni, da si je te vrste glasba Telemanna, Bononcinija, Haendla in drugih pridobila tudi v Radovljici svoj krog ljubiteljev?

Galerija Šivčeve hiše je nadvse primeren prostor tudi za komorne koncerte take vrste, kot so bili koncerti stare glasbe. Na zadnjem koncertu je oba nastopajoča - Uroš Poljanšek in Mateja Bajt - na čembalu spremljal Klemen Ramovš.

»Mislim, da ima poslušalec. Sploh pa so vse glasbene prireditve dobrodošle, da popestrijo tako glasbeno kot ostalo kulturno dogajanje, tega enostavno nikoli ni preveč.«

Ali v glasbenem dogajanju ostaja kakšna vrzel, kadar na primer akademija za staro glasbo odpade, kot je bilo to pred dvema letoma?

»Kakšnih posebnih posledic ni, razen, da je potem nekoliko težje - v organizacijskem smislu - znova začeti. Mislim pa, da imata tako akademija kot festival že ime tako doma kot tudi v tujini, in bi bilo škoda, če bi se kaj takega ponavljalo pogosteje. Prve prijave so že tu - iz Padove in Beograda. Sicer pa bo letos tako kot lani v okviru poletne akademije možno izpopolnjevanje na kljunasti flavti, čembalu, čelu in orglah.«

V okviru akademije se je z leti izoblikovala stalna skupina profesorjev, večinoma znanih

glasbenikov tako domačih kot tujih. Bo tako tudi letos?

»Seveda. Svoje znanje o igranju na čembalo bo posredovala znana čembalistka Lucy Russell, za orgle Milko Bizjak. Na eno naslednjih akademij bo verjetno prišla londonska čembalistka Meggie Cole. Zelo rad bi videl, če bi za tečaj baročnega petja prišla Andreja von Rahm. Letos žal ne bo tečaja za baročni ples, ki pa bo prihodnje leto.«

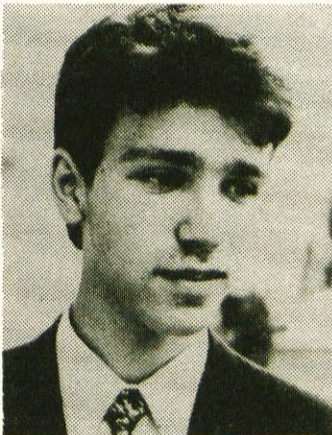
Bo še kakšna novost?

»Trudimo se, da bi mladim glasbenikom ponudili kar največ. Letos se ne, toda drugo leto bo možno sodelovati tudi v tečaju za prečno flavto. Ta instrument bi lahko glasbeniki tudi izdelali sami v tečaju, če se bomo odločili v naslednjem letu sprejeti ponudbo Aleca Lorette iz Nove Zelandije, enega najboljših izdelovalcev tega instrumenta na svetu. Pogosto se mudi v raznih evropskih deželah, ponudil nam je sodelovanje. V glasbenem svetu se prepletajo raz-

novrstne informacije, možnosti pa so seveda različne.«

Ali to pomeni, da letos ne bo tečaja za izdelovanje instrumentov?

»Že lani so tečajniki lahko izdelali violo da gamba, takšna možnost bo tudi letos, ko smo ob pomoči Romana Gašperina dobili boljše možnosti v tehnični delavnici osnovne šole v Lescah. To seveda ne bodo vrhunski instrumenti, pač pa povsem solidni instrumenti za ljubiteljsko delovanje.«

Uroš Poljanšek: »Mateja se je odločila za solistično glasbeno pot, sam o tem še ne razmišljam. Rad igram ta instrument, vseh mi je stara glasba, toda prej bo treba zaključiti še srednjo šolo.«

Radovljiška akademija za staro glasbo se je torej uveljavila v glasbenem svetu?

»Je. Tako akademija s svojimi tečaji kot tudi festival, saj je večina profesorjev v akademiji tudi dobrih glasbenikov, ki radi prirede sami ali pa z udeleženci akademije tudi nekaj koncertov. Nekaj koncertov te vrste je dogovorjenih že za prihodnje leto in tudi za naprej.«

Lea Mencinger
Foto: Gorazd Šinik

Novo pri Mladinski knjigi

PREDPOLETNO LITERARNO BRANJE

Knjižni zalogaj, ki ga je te dni predstavila založba Mladinska knjiga v hotelu Kompas v Ribnem, nikakor ne sodi v predpoletniško razpoloženje, pač pa gre za izbor knjig, ki ga je treba brati primerno zbrano v kakem manj pregretem okolju. Razmerje predstavljanih knjig - proza, poezija - v ničemer ne odstopa od siceršnjega razmerja teh dveh vrst pri nas. Pesniška zbirka Denisa Poniža Štirje letni časi je bila edina med šestimi knjižnimi novitetami.

Slovenski intelektualci je nova knjiga izpod peresa dr. Dimitrija Rupla podnaslovljena še z naslovom Od vojaške do civilne družbe. Slovenski intelektualci je po avtorjevem mnenju v nenehnem boju za civilno družbo, v čemer se pravzaprav loči od svojih evropskih kolegov. Da to bojno stanje traja nenehno še današnje čase, je ne nazadnje pokazalo lansko dogajanje slovenske pomladi; rokopis knjige je bil oddan že pred tem, zato bi bila knjiga esejev in polemik o usodi slovenskega razumnika še celovitejša.

Bomba la petrolia avtorja Andreja Moroviča je knjiga, ki se po mnenju kritika Andreja Inkreta navezuje na Ruplovo knjigo Slovenski intelektualci. Delo bi bilo treba razumeti kot silovit spopad z institucijami, kot spopad za svobodo, ki ima najrazličnejše oblike. Recenzent je knjigo označil kot osupljivo, predrzno, škandalozno in še kakšno branje izpod peresa mladega avtorja, kateremu je to šele druga knjiga.

Erotična in seksualna lirika je pesniško zbirko dr. Denisa Poniža označil ocenjevalec Branko Hoffman. Toda, če je verjeti avtorju, ni poezije, ki ne bi bila tudi erotična in zato tega pri poeziji prav gotovo ni treba posebej naglašati. Tako ali drugače - knjiga je tudi izvrstno opremljena, za kar je zaslužen Julijan Miklavčič.

Moje ženske je knjiga iz zbirke Pota mladih, prvenec avtorja Marta Lenardiča. Duhovito, stilistično izvrstno, samoironično, na čase celo hudobno pisanje bo zadostilo željam vseh bralcev - izbirnih kot tudi takih, ki jim je pomembna le zgodba sama. Slednji bodo hiteli po straneh, drugi, izbirnejši bodo ob pozornejšem branju uživali tudi ob stilistično suverenem pisanju.

Celo kriminalke še izhajajo in to v zbirki Žamet. Gre za knjigo Aarona Kronskega alias Toma Rebolja Vražji glas, ki stopa sicer čez običajne žanrske okvire kriminalke, saj upošteva posebnosti slovenske folklorne in sploh skuša biti napeto in zabavno branje, a obenem tudi prava literatura.

Cankarjeve ertice zbrane v knjigi Podobe iz življenja in sanj je uredil dr. France Bernik. Zajetna knjiga prinaša izbor večine Cankarjeve kratke proze, kar je doslej prvi tak izbor pri nas. V bistvu je to pregledna zasnova vsega, kar predstavlja Cankarjevo delo.

L. M.

LIKOVNA KOLONIJA PODSTORŽIČ '89

Tržič - Prizadevno Društvo tržiških likovnikov je v času od 8. do 11. junija pripravilo likovno srečanje v Domu pod Storžičem. Udeležilo se ga je sedemnajst likovnikov, od teh pet akademskih slikarjev, štirje grafiki-oblikovalci, šest likovnih samorastnikov in dva mlada likovnika-pripravnika. Ustvarjena dela - trintrideset - so zadnji dan srečanja razstavili v Galeriji Kurnikove hiše. Razstavo je pripravil in izpeljal Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič v okviru rednega dogovorjenega programa za letošnje leto.

Tako je "pod streho" še ena uspeša akcija mladega tržiškega društva. Vse tri dni je pod Storžičem prevladovalo pravo delovno vzdušje, saj je bilo ustvarjalcem naklonjeno tudi vreme, ki spočetka ni kazalo na najboljšo. Za povezavo med udeleženci so ob večerih poskrbeli z različnimi kulturnimi programi, v katerih so goste od drugod seznanili z arhitekturno in krajinsko podobo Tržiča, predstavili so jim pesniško in glasbeno izročilo in sedanjo živo sliko ustvarjanja, zadnji večer pa je skupina Veseli večer predstavila svoj skeč, harmonikar pa poskrbel za prijetno vzdušje med udeleženci.

Za pravi uspeh si šteje Kolonija Podstoržič '89 v treh dneh ustvarjeno likovno bero. Večina avtorjev je posegla po klasičnem pejsažu, ki ga ima slikovita lomska dolina v obilju, saj poleg čiste krajine premore tudi nekaj prvinsko ohranjenih starožitnih okoliš.

Tako so Peter Adamič, Jože Trpin, Slavko Fras, Franc Boštjan, Jože Meglič, Viljem Jakopin, Zlatko Kapusta in Enči Krnaič s svojo suverenostjo in vsak s svojim likovnim izrazom izkušeno obvladali polno nasičeno, vzcvetelo podgorsko krajino. Pokazali so mladim vrstnikom, domačinom, kako se da v kratkem času prefinjeno ujeti podobo kraja na osnovi trdnega likovnega znanja in prizadevnega, zgoščenega dela.

Nada Behek, Damijana Škantar, Joži Bučinel, Veno Dolenc, Jaka Kepić in Viktor Klofutar so v primerjavi s prvim podstoržičkim srečanjem pred petimi leti pokazali dober napredek. "Prednost" domačega terena jih je prej vklepala, kot pa jim dajala prednost. Pokazalo se je, da kljub razmeroma živahnemu ustvarjanju omenjena šesterica pogreša kako skupno dodatno informacijo, kako uiti iz oklepa klasičnega krajinarstva, ne da bi pri tem izgubili že doseženo oblikovno zrelost.

Prijetna osvežitev sta bila pripravnik Bojan Dolinar in Tina Klofutar, ki sta pogumno zastavila vse sile, da se približata svojim vzornikom. S krogiji sta po svoje osvežila srečanje Štef Potočnik in Enči Krnaič, tako da razstava po svoji podobi razodeva tudi svojevrsten dokument.

Celotna akcija je posneta na videokasetah, ki bodo sestavni del kronologije društva.

Janez Šter

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši in v obeh galerijah Mestne hiše je na ogled retrospektivna razstava likovnih del akad. slikarja Franca Vozla.

V Prešernovem gledališču gostuje v okviru abonmaja Slovensko ljudsko gledališče Celje s predstavo Stefana Zweiga Volpone. Jutrišnja predstava ob 19.30 je za red sredo II. V četrtek bodo predstavo ponovili za red četrtek II.

SKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava sovjetskih knjig.

V galeriji Ivana Groharja je odprta razstava likovnih del Združenja umetnikov Skofja Loka.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja likovna dela Franci Zagoričnik.

V Kurnikovi hiši je še do četrтка na ogled razstava del nastalih v Likovni koloniji Podstoržič '89.

DOMŽALE - V Muzeju Jelovškovih fresk - Grobeljski cerkvi bo danes, v torek, ob 20. uri s celovečernim koncertom nastopil pianist Aci Bertonec.

LJUBLJANA - V galeriji Commerce, Einspillerjeva 6, je na ogled retrospektivna razstava del slikarja Marijana Belca iz Kranja.

GLUMAŠKI VEČERI 1989

Goričane - Sinoči se je na gradu Goričane pri Medvodah začela prva od več kulturnih prireditev letošnjih 10. glumaških srečanj. Prireditve je uvedel koncert Pihalnega orkestra Zonit. Danes, v torek, ob 21. uri pa se bo v starodavnem okolju gradu predstavilo Burkalšče sester kranjskih s svojim »bučnim obhodom« - predstavo Vse, kar ste že vedeli o sebi, pa ste pozabili. Jutri, v sredo, ob 20. uri bo nastopila skupina Lutke čez cesto iz Kranja s predstavo Ele Peroci Stara hiša št. 3 - predstava je namenjena otrokom od 3. do 12. leta. Ob 21. uri pa bo nastopila akustična skupina Tantadruj. V četrtek, 22. junija, ob 21. uri se bo predstavil KUD Oton Župancič iz Sore s svojimi pevskimi zbori in folkloro. V petek, 23. junija, ob 21. je na sporedu monodrama Pomarančnik, v kateri nastopa Brane Miklavc. Za zaključek bo v soboto, 24. junija, nastopilo domače gledališče DPD Svoboda s komedijo Mireta Štefanca Večna lovišča. Organizator - Skupnost krajevnih skupnosti Medvode ob pomoči DPD Svoboda Medvode in medvoških delovnih organizacij vabi jo na prireditve - vstopnine ni.

SREČANJE LITERATOV ZAČETNIKOV

Ljubljana - Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje 11. srečanje literatov začetnikov drugih narodov in narodnosti, ki stalno ali začasno bivajo v SR Sloveniji. Za srečanje, ki bo septembra letos v Laškem, je treba do 25. junija letos poslati prozno ali dramska dela ter pesmi, ki še niso izšle - razen v samozaložbi. Hkrati z literarnimi deli je treba v zaprti kuverti poslati še biografske podatke, poklic, narodnost, ime delovne organizacije ali šole. Žirija bo najboljša poslana dela izbrala za predstavitev na literarnem večeru in za objavo v posebni publikaciji. Naslov: ZKO Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana (za 11. srečanje literatov drugih narodov).

RAZSTAVA SLAMNIKARSTVA

Domžale - V Knjižnici Domžale odpirajo v četrtek, 22. junija, ob 19. uri razstavo Domžale, slamnikarstvo in kulturna dediščina. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi knjigo Marjance Klobčar Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja - 20. stoletje, ki jo je izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani. Slamnikarstvo se je pojavilo kot domača obrt v 18. stoletju in se razširilo v Domžale in Mengeš. Leta 1902 je bilo na tem področju 25 slamnikarskih tovarn in obrtniških delavnic. S propadanjem stavb, značilnih za čas slamnikarstva se izgublja tudi spomin na to dediščino.

Suzana Dewa

AMNESTY POROČILO

Konec preteklega tedna so v Ljubljani uradno predstavili izid letnega poročila 1988 organizacije Amnesty International. Gre za prvi celotni prevod v enem od jugoslovanskih jezikov.

O samem delovanju Amnesty International (AI) smo v Gorenjskem glasu obširneje pisali pred meseci, ko smo tudi Jugoslovani dobili iniciativno skupino te svetovne organizacije. Suzana Dewa, ki je za nastanek "kranjske filiale" AI-ja verjetno zaslužna v največji meri, je imela glavno besedo tudi pri slovenski izdaji letnega poročila AI. Ob skupini sodelavcev je namreč opravila ob delnem prevodu tudi uredniško delo.

"Prva naklada je izšla v petsto izvodih in je bila praktično prvič v javnosti na minulem mladinskem festivalu v Murski Soboti. Poročilo smo izdali tako zaradi afirmacije dela naše iniciativne skupine kot seveda zaradi vsebine samega poročila. V tem smislu je zanimivo spreminjanje klime, kajti še nedolgo tega je bilo letno poročilo AI-ja skorajda za javnost prepovedana stvar, danes pa ga izdali v slovenskem jeziku in to v doslednem prevodu, torej je v njem obdelana tudi Jugoslavija. Z Uradom AI v Londonu smo v dogovorih, da bi, če bi bilo res veliko zanimanje, tiskali tudi poročilo za letošnje leto," pravi Suzana Dewa in dodaja: "Celoten projekt prevoda poročila je v marsičem značilen, do njenega izvoda smo morali namreč prebrsti kar lepo število ovir, vendar, ker nismo odnehal in, ker smo uspeli spraviti skupaj kvalliteto ekipo, nam je le uspelo."

Zapišimo še, da poročilo stane 140.000 din in, da ga lahko naročite na OK ZSMS Kranj.

V.B.

ureja LEA MENCINGER

Spomladanski Glasov izlet v neznano

Valvasor je bil naš vodnik

Kranj, 19. junija - Sobotni izlet za izžrebane naročnike našega časopisa, za mlade dopisnike rubrike Iz šolskih klopi in za tiste, ki so si mesto v enem od obeh avtobusov sami plačali, smo pripravili skupaj z zasebno turistično agencijo Odisej iz Kranja. Naslovili smo ga sila skrivnostno: pot v neznano s podnaslovom 300 let Slave Vojvodine Kranjske. Prav ste uganili. Mahnili smo jo po Valvasorjevih stopinjah; najprej v Stično k belim menihom, potem na grad Bogenšperk, od tam proti Vačam, k točki, ki je geometrijsko središče Slovenije, pa naprej v Izlake oziroma Medijske toplice. Potepanje smo zaokrožili v prijazni gostilni Vidrgar-Žibert. Greste z nami skozi tale bežen zapis?

Letos je minilo okroglih 300 let od izida Slave vojvodine Kranjske, zato se nam, kulturnim ljudem, vsekakor poda, da obiščemo kraje, ki jih je opisoval spoštovanj vredni Janez Vajkard Valvasor v tem svojem delu.

Stiški samostan, po katerem nas je popeljal Jože Gregorič, v polkrogu sončne ure nosi letnico 1135. Prav na osnovi Valvasorjeve grafike so našli temelje stare cerkve. Samostan je cistercijski. Pravila tega reda, ki je prišel iz Francije, pravijo, da mora biti samostan ob vodi, menihom pa naročajo molitev in delo. Zane so tri inačice nastanka samostana v Stični. Prva zgodba govori, da so začeli graditi samostan tam, kjer je zdaj Pristava, da je ptič letal nad graditelji in jim govoril, kje naj zgradijo samostan. Zato ima stiška opatija v svojem grbu ptiča. Druga zgodba trdi, da je mesto izbrala kraljica, ki je potovala po deželi, češ da bo dala zgraditi samostan tam, kjer se bo ustavila njena vprega. Tretja, prava zgodba pa je manj romantična. Samostanu so podarili kos zemlje višnjegorski gospodje. Kasneje so ga dozidavali in prezidavali.

Več stvari je, zaradi katerih obiskovalcem stiškega samosta-

na zastane dih. Križni hodnik, v katerem so si že 800 let nasproti moške in ženske glave, pa ne morejo priti skupaj, kot je v šali dejal Jože Gregorič, tudi avtor knjige Cistercijani v Stični, pa lepa rožnata jedilnica, ki je bila za časa državne uprave gotovo najlepša drvarnica na svetu, pa figuralne štukature križanja in poslednje sodbe na oboku vhodnega stolpa, ki so najstarejše (1620) na Slovenskem, če omenimo le nekatere.

Ohceti v Bogenšperku

Z nami je bila tudi sedmerica nagrajenih dopisnikov rubrike Iz šolskih klopi, osma, Melita Kramar, je manjkala.

Grad Bogenšperk, ki je solidno obnovljen, je Valvasor kupil zase. V njem so zanimive muzejske zbirke, najbolj živo pa je ob sobotah prav gotovo v lepi poročni dvorani. Ob klavirskih zvokih poročne koračnice je to soboto vanjo stopilo kar enajst parov, ki so si pod starodavnimi zidovi obljubili zvestobo do groba.

Bogenšperk pa je bil za nas popotnike privlačen tudi iz čisto praktičnih razlogov. Tu smo se izdatno naužili dobrot iz zasebnega diskonta Pod klancem v Kranju, ki je bil dopoldanski "pokrovitelj" naših želodcev.

Valvasorjev rov

Tudi zdravilni vreclec Medijskih toplic v Izlakah je opisal že polihistor Valvasor, ki je preživljal mladost v bližnjem (porušenem) Medijskem gradu. Do Valvasorjevega izvira v lepem novem hotelu vodi tako imenovani Valvasorjev rov, ki je nekaj peljal prav v Medijski grad. V kupolastem prostoru ob izviru si boja spočijejo živci. Sicer pa je zdravilna voda dobra še za hitrejšo vrnitev moči po poškodbah in operacijah na gibalih.

Skupinski posnetek pred gostilno Vidrgar-Žibert.

Temperatura izvirov je 26 stopinj Celzija, notranji bazen segreva na 32 stopinj. Zdravilišče s hotelom, odprtim od septembra lani, je res lepo in ne pretirano drago; en dan v zdravilišču stane okroglih 190 tisočakov. V Izlake se v Trojaneh zavije desno proti Zagorju in Trbovljam.

Popoldne se je že prevešalo, ko smo "prisopihali" do naše končne postaje na poti po Dolenjski in Zasavju, do gostilne Vidrgar-Žibert, kjer so nas sprejeli v narodnih nošah, s suhimi krhlji in slivovko pa z domačo muziko. Hrana je bila odlična, postrežba bliskovita, tako da je bilo vendarle nekaj časa za tradicionalni "pokosilski" kviz in ples. Vprašanja, ki jih je zastavljal Vine Bešter, niso bila prezahtevna, veliko smeha je bilo vmes in nestrpnega pričakovanja, kam bodo romale skromne nagrade.

Malica iz diskonta Pod klancem

ALPETOUR DO HOTEL CREINA KRANJ

Objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta

LICITACIJO

naslednjih osnovnih sredstev

	Izključna cena 1 kos
Mize vrtn	100.000
Stoli vrtni	100.000
Merilnik delovnega časa	38.000.000
Računalnik Partner	45.000.000
Peč termoakumulacijska	2.000.000
Pult kuhinjski 1,30 R. F.	500.000
Pult kuhinjski 1,20 R. F.	500.000
Predalnik kuhinjski 60 x 70 R. F.	4.000.000
Predalnik kuhinjski 70 x 70 R. F.	4.000.000
Pomivalno korito 190 x 70 R. F.	10.000.000
Pomivalno korito 70 x 80 R. F.	5.000.000
Šank 3,50 x 0,45	5.000.000
Friteza plinska	13.000.000
Hladilnik LTH	2.000.000
Sušilnik perila Mille - neuporaben	100.000
Ledomat Obodin mali - neuporaben	1.000.000
Ledomat Obodin veliki - neuporaben	1.000.000
Stroj za pomivanje kozarcev T. Kreft - neup.	500.000
Stroj za pom. kozarcev Kovinastroj - neupor.	500.000
Stroj za pom. kozarcev Kovinastroj - neupor.	500.000
Zaga za rezanje kosti	500.000

Prometni davek ni vključen v prodajno ceno. Prodaja se bo vršila po načelu video - kupljeno. Kupec mora ob prevzemu položiti 100 % plačilo na blagajni hotela.

Licitacija bo dne 22. 6. 1989 ob 10. uri pred hotelom Creina, Koroška 5, Kranj. Interesenti si osnovna sredstva lahko ogledajo 1 uro pred licitacijo.

Tone Porenta s Trate je med našimi najbolj zvestimi potniki. Ker se bistroumno, čisto nič po gorenjsko, ne zanaša na srečo pri žrebanju, je bil z nami že šestič. Pravi, da tako prijetnih izletov kot so Glasovi ni. Ker nam pohvala godi, mu seveda verjamemo.

**4000 IMETNIKOV
TEKOČEGA RAČUNA NA
GORENJSKEM SI ŽELI, DA
BI JIM BANKA ČEKOVNE
BLANKETE POŠILJALA NA
DOM**

**V LJUBLJANSKI BANKI
TEMELJNI BANKI
GORENJSKE SMO SE
POTRUDILI**

IZOGNITE SE VRSTAM!!!

Temelina banka Gorenjske

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

- število čekovnih blanketov,
- številko vašega tekočega računa
- in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojnico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštne, saj bo le-to poravnala banka.

**V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ
PISMONOŠA DOSTAVIL ŽELENE
ČEKOVNE BLANKETE**

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

Letalo je zahrumelo po vladnem paviljonu letališča Vnukovo 2. Še zadnjič so zagrmeli motorji in nastopila je tišina. Spodaj — nikogar. Pista pred letalom je bila prazna, le v daljavi je bilo videti dve postavi. Od tukaj ni mogoče videti, kdo je. Slabo znamenje...

V zadnjih letih so člani predsedstva in trumah prihajali, da pospremijo ali se poslovijo od očeta. On se je navidez mrščil, imenoval tiste, ki so ga čakali »lenuhe«, godrnjal: »Kaj, ali mar ne poznam poti brez vas,« a videti je bilo, da mu je tak sprejem prijeten.

Sedaj pa spodaj — nikogar.

Letalu so se počasi približale stopnice. Skrivnostni postavi sta se približali hkrati z njimi. Sedaj jih je bilo že mogoče prepoznati — tu je predsednik KGB (komiteja državne varnosti) Semičastni in načelnik uprave varnosti Čekalov.

Oče je, potem ko se je zahvalil stevardesam za prijeten polet, izstopil prvi. Za njim so eden za drugim izstopili tudi ostali.

Semičastni je pristopil k očetu, vljudno, a zadržano ga je pozdravil: »Dobrodošli, Nikita Sergejevič.«

Potem je podal roko Mikojanu.

Čekalov je stal dva koraka zadaj v stavu »mirno« — Služba. Obraz napet.

Semičastni se je nagnil k očetu in, navidez zaupno polglasno sporoča:

»Vsi so se zbrali v Kremlju. Čakajo vas.«

Scenarij je očitno narejen do podrobnosti.

Oče se je obrnil k Mikojanu in mirno, skoraj vedro rekel:

»Pojdiva, Anastas.«

Oklevajoč trenutek išče nekoga s pogledom. Mene ne opazi. Ko zagleda Cibaba, se nasmehe, naredi nekaj korakov proti njemu, mu ponudi ro-

ko, zahvaljuje se mu za polet. Sedaj je ritualu zadosteno.

Sopotnikom pokima v znak pozdrava in skupaj z Mikojanom s hitrimi koraki odhitijo k paviljonu. Za njima gre Semičastni, potem jaz, procesijo pa zaključuje Čekalov. Ta hodi nekaj metrov za nami, kot da nas hoče ločiti od vsega, kar je ostalo v letalu.

Prečkamo prazen stekleni paviljon. Koraki odmevajo. V oddaljenih vogalih v stavu »mirno« pozdravljajo stražarji. Dežurni uslužbo odpira velika vrata iz masivnega stekla.

Nasproti vrat stoji na pločniku dolgi ZIL-111, očetov avtomobil, še en ZIL v varnosti, Mikojanova »čajka« in »volga« Semičastnega.

Hruščov in Mikojan sedeta v avtomobil. Litovčenko zapre vrata in sede na prednji sedež. Avtomobil bliskovito pospeši in izgine za ovinkom. Za njim hitijo ostali. Semičastni med hojo skoči v »čajko«, ki je upočasnila vožnjo. Mimo mene teče Čekalov.

»Te odpeljemo?«

»Ne, hvala. Počakati me morajo.«

»Potem pa nasvidenje!«

On dobesedno poleti v svojo »volgo« in v hipu izgine, slišati je le še cviljenje avtomobila gum na ovinku.

Ostal sem sam. Vse se je zgodilo izredno hitro.

Serga ni na spregled. Ni ga bilo na pristajalni stezi, ni ga niti tukaj. Vse moje prošnje polne pomenov niso imele nikakršnega učinka. Ni mi prav.

Sedaj mi je zelo potreben. Še dobro, če bo sploh doma.

Sedem v avto, napetost zadnjih minut je nekoliko popustila. Kot da se ni zgodilo nič posebnega.

Vozim se po znanih ulicah. Pločniki so polni ljudi — vsi lovijo zadnje vedre dni. Tukaj je Voroževska pot. Na desni se pojavi grda rumena kamnita ograda. Pri Mikojanovih vratih mi prosim ustavite. Navzlic vsemu bo treba najti Serga. Imel sem srečo. Z nečim se ubada v drugem nadstropju. Smehljajoč se z znanim nasmeškom, v katerem je sled krivde, mi Sergo reče:

»Razumeš, pozabil sem. Potem pa je bilo že pozno. No, saj si imel prevoz... In tako, se ni nič zgodilo?«

»Pusti svoje posle. Važen pogovor imava. Pojdiva na ulico,« mu rečem.

Vsi vedo, da imajo zidovi ušesa in da v stanovaljskih prostorih ni dobro govoriti. V resnici v tistem trenutku nisem mislil na to, da bi nama mogli prisluškovati, takšna misel mi ni padla na pamet, preprosto se mi je zdelo bolje pogovarjati se na svežem zraku.

»Pojdiva,« je hitro soglašal. Visel so razporejene ena poleg druge: Mikojanova ima številko 34, naša številko — 40.

Mogoče je priti od ene do druge, ne da stopiš na ulico, čez sosednja dvorišča, a v tem primeru je potrebno iskati ključke od vrat v ograji. Po ulici je enostavneje.

DOMAČI ZDRAVNIK

Češnje zore

"Prvo drevo v vašem sadovnjaku naj bo jabolko, drugo pa češnja," je nekje zapisal znani francoski zeliščar M. Messegue. Za pomlad svetuje dvo- do tridnevno kuro s češnjami, zakaj ta kura izredno čisti kri. Torej, ves ta čas naj bo naša edina hrana češnja. Tudi diabetikom se ji ni treba odreči, ker češnjeve sladkor, lavuloza, telo zlahka asimilira. Tudi debelusi ljudje naj si pošteno privoščijo češenj, ker vsebujejo zelo malo kalorij. Ljudje z občutljivim želodcem in črevesjem naj raje jedo češnjeve kompote.

Češnje so zaradi majhne količine maščob, soli in beljakovin zelo pomembne za bolniško dieto, posebno pri srčnih boleznih in boleznih obtočil, pri ledvičnih boleznih, enako pri protinu in revmatizmu. Češnje dajemo srčnim bolnikom v obliki kompota, ne samo zato, ker je krepičen in osvežujoč, ampak tudi zato, ker se s tem prepreči nastajanje plinov v črevesju, ki potiskajo prepono navzgor proti srcu.

Znano naravno zdravilo so tudi češnjevi peclji. Iz posušjenih češnjevih pecljev dobimo zelo dober prsni čaj za izkašljevanje. Tudi pri bledici je dobro piti ta čaj, pa tudi dobro odvajalo je. Toda ne pozabite: češnjevi peclji, ki se jih drži škropivo, so zanič! Pogosto se pokaže, da je kupljeni čaj, od katerega si toliko obetamo, nevaren, ker vsebuje kemikalije (sredstva za uničevanje škodljivcev, sredstva za konzerviranje), ki nenadoma sprožijo nepričakovane reakcije. Torej, peclje nabirajmo le od češenj, ki zagotovo niso bile škropljene.

PRAV JE, DA VEMO

Jod

V našem telesu je 8 do 10 mg joda. Največ ga je kot zaloga v žlezi ščitnici, nekaj tudi v tkivih. Jod je sestavina hormona, ki ga izloča žleza ščitnica. Ob pomanjkanju joda se poveča žleza ščitnica v goščo. V pokrajinah, kjer joda primanjkuje, jodirajo sol. Jod je v mleku, v jajcih, morskih ribah in morski soli. Vsa druga živila imajo malo joda.

V preteklosti so bili precej pozorni na to, ali reagira hrana bazično ali kislo. Dandanes vemo, da razpolaga naš organizem s stabilizatorji, ki nihanja ublažijo. Za zdravega človeka torej ni važno, ali prevladuje bazična ali kisla hrana.

Kaj je človek, ki se prepusti le hladnemu, preračunanemu razumu?

Zločinec, velik zločinec.

Ugo Foscolo

Naš tovariš

Ko takole pogledam nazaj in potegnem črto pod vsemi osmimi leti, kar sem jih smel in moral preživeti in preživitariti v blejski osnovni šoli, se mi pred očmi nizajo najrazličnejši dogodki - od radostnih, srečnih, prek žalostnih in takih, polnih zaskrbljenosti, do tistih res lepih, nepozabnih. Tudi hecnih in takšnih, kirohot vzbujajočih, je bilo dosti...

Pa naši profesorji: nekateri skoraj vedno resni in strogi - ti so kaj radi talali cveke (meni se je zdelo, da sem kol dobil tudi, kadar sem vse znal); pa tisti, bolj dostopni in bolj odprtih src v zvezi z redovalnico (čudno, tudi pri njih sem si večkrat prigaral tisto najnižjo oceno); nekaj naših "mučiteljev" pa je spadalo med dobre duše. Ti zadnji se zlepa niso zjezili, še zlasti zaradi takšne malenkosti ne, kot je bilo naše neznanje, vse so prenašali junaško, z nasmehom na obrazu - kar pa je poglavito: tudi cvekov niso nič kaj radi pritiskali.

V prav lepem spominu mi bo za vse življenje ostal tovariš Ravnik, ki se je štiri leta po dvakrat na teden junaško spopadal z nami, nam razlagal in nas učil risanja - pardon - likovne vzgoje, kot se sedaj reče.

Spomnim se, da sem kar vztrepetal, ko je prvič stopil v naš razred, saj je njegova mogočna postava v meni vzbudila strah, prepričan sem bil, da bo siten, da nas bo mučil do skrajnosti. Že hitro se je izkazalo, da sem se krepko motil: tovarišev gromki glas nas ni ošteval in ni sitnil nad nami, prav pristrčno in kot da smo že odrasli ljudje, se je pogovarjal z nami, nam prisluhnul...

Cepprav sem bil velikokrat zaverovan v čisto kaj drugega, le v učno snov ne, sem nehoti prisluhnul tovariševi razlagi, saj razlagati pa zna res imenitno! Pa kako lepo riše! Nekaj hitrih potez s kredjo po tabli je naredil in preden sem se zavedel, je že narisal prelepo risbo.

Tovariš Ravnik je velikokrat iskreno rekel, da iz vsega srca so v svojih klopi, gledal soščolce, ki so packali po papirjih, ali pa sem se v zastrmel skozi okno. Tisto o lenobi sem slišal prav dobro, šlo mi je do dna duše - a sem se naredil, kot da mi ni nič mar in sem trmasto vztrajal v svoji "pobožni" drži. Seveda sem še isto popoldne doma naredil risbo, ki bi jo moral v šoli, tako da sem nekako "opravl" svojo leno in pozblijivo naravo.

Rišem ne pretirano lepo, pa vendar me je tovariš večkrat za kakšno stvar pohvalil, pa tudi svetoval mi je, kako naj delam, tako da je iz vsega skupaj kdaj pa kdaj nastalo le kaj dobrega. Hvaležen sem tovarišu, da je upošteval prizadevanja, to pa, da sem ob takih priložnostih vedno dobil dobro oceno, je vilo vame novih moči in me povzdignilo; začutil sem, da tudi jaz nekaj zmorem. Za vse to mu bom vse večne čase globoko hvaležen.

Se je pa naš tovariš nekajkrat tudi zjeziloziroma je bil razočaran nad našim obnašanjem: bili smo res grozni - kot bi treščilo v nas in vedli smo se, kot bi bili na pikniku ob Savi, ne pa v razredu. Kričali smo drug prek drugega, nekateri so po učilnici metali krede in kot lastovka je sem ter tja med klopmi prifrčala copata. Tovariševi živci seveda niso železni, tudi sliši prav dobro in na daleč vidi kot sočol, zato mu je prekipelo. Povzdignil je glas, ker pa to ni imelo zadostnega uspeha, si je nataknil očala in odprl "črno" knjigo; največje razgrajanje je zapisal. Vedel sem, da smo napak ravnali in da smo ga užalili; žal mi je bilo, tudi soščolcem je bilo, vedel sem - ampak tovarišu tega nihče ni rekel, nihče se ni opravičil. Tudi ko je razočaran zapuščal razred, smo bili tihi...

Naslednjo uro je tovariš stopil v razred, kot da se ni nič zgodilo, vse je bilo pozabljeno, spet nam je razlagal o umetnosti, zanosno in lepo, kot zna le on, spet se je potrpežljivo sklanjal nad našimi risbami, nam svetoval, nas hvalil, tudi tisto o lenobi in lenuhih je vmes omenil - spet je bil NAŠ TOVARIŠ.

Peter Šolar, 8. c. r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

NOV KOTIČEK V STANOVANJU

Arhitekt svetuje

"Urejam podstrešno kopalnico. Sanitarni komplet v beli barvi in kad 120 cm dolgo že imam. Prosim za nasvet, kako naj jih razporedim. V kopalnici bo tudi pralni stroj in 80-litrski bojler. Kad lahko ev. porabim za manjšo kopalnico v pritličju, ki pride na vrsto kasneje. Všeč so mi marmorne plošče, a so drage, zato razmišljam o kombinaciji z oljno barvo in seveda lesom. Rada bi svetlo kopalnico (belo, sivo).

Za odgovor se vam že vnaprej lepo zahvaljujem. J. H. Kranj"

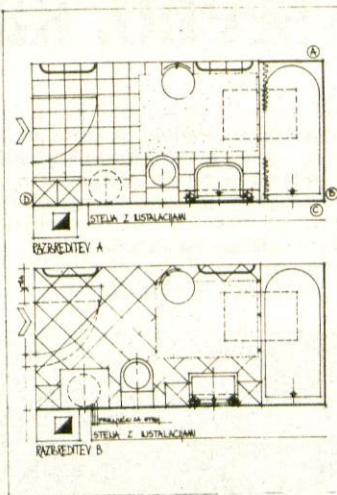
Odgovor

Narisala sem vam dve različici razporeditve opreme v kopalnici. Med seboj se ne razlikujeta veliko. Upam, da je možna postavitev kopalne kadi ob steno B, glede na njeno višino in stopnjo naklona.

Namesto kadi, ki jo imate, bi v prostor postavila normalno veliko kad, dolžine 170 cm, za udobno kopanje. Energetsko so najprimernejše akrilne kadi, ker zadržijo vodo dlje tople. Dotok vode kombinirajte s tušem (če se da v kadi tudi stati). Pred prsečo vodo prostor zaščitite s premicno stekleno steno ali plastificirano zaveso.

Ob kadi se nahaja umivalnik, ki je v razporeditvi A kombiniran z dodatnimi odlagalnimi površinami in omaricami za shranjevanje umazanega perila, brisač in kozmetičnih pripomočkov. Potem sledi wc ali bide, če se stranišče nahaja posebej v isti etaži, in pralni stroj.

Pralni stroj postavite v kopalnico samo, če res drugje nimate

dar vam bo bela barva zaradi sonca sčasoma porumenela. Namesto klasičnih lesenih desk lahko uporabite Pamo obloge, ki ne potrebujejo toliko postopkov obdelave.

Ostale stene pobarvajte z oljno barvo, ki je vodoodbojna, ni pa tako obstojna in kvalitetna finalna obdelava, kot so keramika, kamen ali les. Potrebno jo je večkrat obnoviti.

Tla oblecite v marmorne plošče, ker so vam všeč, lahko tudi v les ali keramiko.

Ker so marmorne plošče hladne in če nimate talno ogrevane kopalnice, na tla položite preprogo, ki se da dobro čistiti.

Pri uporabi sive in bele barve bodite pozorni na kontrast in razgibanost, ki jo hočete doseči v prostoru. Veliko bele barve bo prostor naredilo svetel in posvetilo sivo. Kot akcent jima lahko dodate katerokoli tretjo barvo, zelo se jima poda rumena ali otenki. Če se odločite za medeninate dodatke, bodo s svojo zlato barvo vnesli eleganco in bogatost. Tretja barva je po količini najmanjša, po intenziteti pa najmočnejša.

Darja Fabjan, dipl. ing. arch., Lesnina Kranj

POSKUSIMO ŠE ME

Topli kruhki za večerjo

Podloga: toast popeči z vsake strani in ga premaži z margarino.

Obloga 1

Popečen toast obložimo z 2 dag salame, premažemo na debelo s soljenim snegom iz beljaka, v sredino naredimo jamico in vanjo položimo rumenjake, posujemo z grobo nastrganim sirom, z malo popra in pečemo v pečici 15 minut.

Obloga 2

1Na enako podlogo, popečen in z margarino namazan toast, nadevamo na narezani slanini ocvrta kurja jetra, začinjena z vegeto, prekrijemo z rezino sira in zapečemo v pečici (približno 15 minut). Recept nam je poslala Slavica P. iz Kranja. Pristrčna hvala.

Češnjeve narastek

Količine za 2 osebi: 5 dag surovega masla, 8 dag sladkorja, 4 jajca, limonina lupinica, 3 dag zmletih orehov, 6 dag drobtin, 1 žlica ruma, 5 dag moke, ščepec cimeta, 1/2 kg češenj, sladkor za posipanje.

Surovo maslo in sladkor penasto umešamo. Postopoma dodajamo rumenjake, limonino aromo ali lupinico. Beljake stepemo v trd sneg. Drobtnice navlažimo z rumom. Sneg, orehe, drobtinice, moko in cimet zamešamo rahlo med krema. Dobljeno testo damo v namaščen pekač ali v tortni model in ga poravnamo. Po vrhu potresemo testo s češnjami, ki smo jim odstranili koščice. Narastek pečemo 30 minut pri 180 do 200 stopinjah C. (srednja vročina). Pečen narastek potresemo s sladkorjem.

prostora, da si uredite pralnico ali pralni kotiček. Postavitev pralnega stroja ob steni D ni možna, ker je širina stene do vrat premajhna. Vendar tudi, če vrata premaknemo, se moramo ozirati na dimnik, mimo katerega mora biti speljana instalacija za pralni stroj in grelec.

Zato nastane odmik 30 cm za kopalniški element. Pridobimo pa nekaj prostora za ureditev stene ob umivalniku.

Grelec vode montirajte nad pralni stroj ali pod strop, kjer bo najmanj opazen in v napoto.

Za obešalnike in palice za obešanje brisač je prostor na steni A.

V kopalnico lahko postavite tudi primeren stol.

Svetilko za splošno osvetlitev namestite na strop, potrebujete pa tudi dobro nebleščečo svetlobo ob ogledalu. Svetilke namestite ob straneh ogledala ali nad njim.

Lesena obloga, ki jo uporabite v kopalnici, mora biti globinsko impregnirana proti vlagi in strokovno položena, z vmesnim zračnim prostorom med steno in oblogo, za prosto kroženje zraka. Z lesom lahko oblecite vse stene, lahko le strop in steno B in morda še steno C. Površino tonirajte belo, lahko pa ga lakirate belo ali srebrno sivo, ven-

Drage bralke in bralci, kar malo premalo izkoriščate to redko priložnost, brezplačno svetovanje arhitekta, ki vam ga ponujamo. Če doma kakšen prostor preurejate, opremljate na novo, napišite nam, pa bomo vaše vprašanje posredovali v LESNINO ing. arch. Darja Fabjan, ki je tam prav zato, da svetuje kupcem in je tako prijazna, da pismeno odgovarja tudi našim bralcem. Le točne mere morate navesti. Niso dovolj le dolžine sten in vrata in okna, temveč tudi odmik od kota do vrat pa od vrat do naslednjega kota, odtoki, vodna napeljava in podobno. Le oglasite se! D. Dolenc

ureja DANICA DOLENC

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Ob koncu šolskega leta

Čez nekaj dolgih dni konec šolskih bo skrbi. Vsak dan pišemo kontrolke, raje vsi bi šli na rolke. Množimo, delimo in se potimo, za boljše ocene se borimo. Pri krožku zadnjikrat sedimo, se ob pesmici znojimo. Spise, rebuse krojimo in se pesniti učimo. Radi novinarji bi, pesniki postali, ko šolo to bomo končali. Z bonbončki se sladkamo, jih ližemo in se hahljamo. Vsem vesele počitnice želimo, saj se vsi jih veselimo.

Maja Tomine in ostali iz dopisniškega krožka OŠ Cvetko Golar Škofja Loka

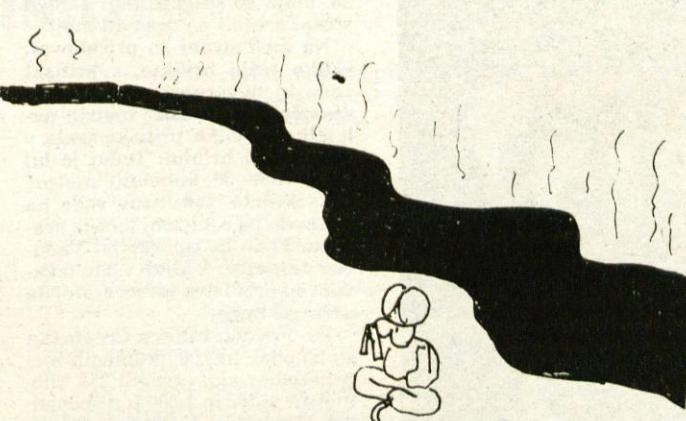
Sladoled

2 navadna jogurta, 1 lonček sladkorja in 2 sadna sokova (po okusu) zmešaj, naliješ v plastične posodice in daš v zamrzovalnik. Po nekaj urah se s takim sladoledom prijetno ohladiš.

Mi ljubimo noč, rock, pop in coca colo. To so hiti naših let!

MORDA NISTE VEDELI

Katera reka na svetu je najbolj umazana?

Najbolj umazana reka na svetu je Ganges v Indiji. Dolga je

okoli 2700 kilometrov in vanjo se vsak dan izlije 900 milijonov litrov odpadnih vod in zmeče okoli tri tisoč ton pesticidov na leto.

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Danes bom povedala nekaj besed o fantu, ki se že nekaj časa pojavlja na glasbeni sceni. Gotovo ste ga spoznali na sliki. To je Jason Donovan, doma iz Melbourn v Avstraliji. Rodil se je 1. junija 1968. V višino meri 180 cm. Jason ima še enega brata, Paula, in tri sestre, Katherine, Olivio in Stephanie. Njegov oče Terry je igralec, mati Sue pa dela pri televiziji.

Jasonovi konjički so plavanje, deskanje, smučanje. Rad tudi bere knjige, hodi v kino in posluša glasbo, predvsem Ricka Astleya, Climie Fisher, U2, The Cure, Heaven 17 in New Order. Ko sem že pri glasbi, naj naštejemo še njegove pesmi: Nothing can Devide us, Especially for You (duo s Kylie Minogue), Too Many Broken Hearts in Too Late to Say Goodbye.

Jason pa ni samo pevec, ampak tudi igralec. Posnel je že veliko nadaljevanj: Skyways (skupaj s Kylie Minogue, ko je bil star enajst let), I can Jump Puddles, Golden Pennies, Home, Marshlands, Neighbours (zopet skupaj s Kylie) in še čisto novo Heroes.

Za vse, ki bi mu radi pisali, prilagam naslov: Jason Donovan, 38 Arthur Street, Sth Yazza, Melbourne, Victoria/Australia.

Zdaj pa še nekaj vročih novic. Mel Gibson bo po filmu Tequila Sunrise začel snemati nov film z naslovom Bird on a Wire. Mel bo igral narkomana, njegov soigralec pa bo David Carradine.

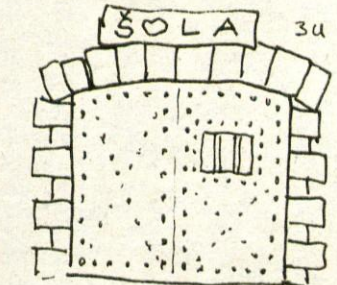
10. maja, na svoj rojstni dan, je pevec skupine U2 Bono Vox postal očka. Srečna starša Bono in Alyson sta dala sinčku ime Jordan.

Po dolgem času so se zopet pojavili fantje iz skupine Queen, in sicer s pesmico I want it all, s katero se Freddie, Roger, John in Brian že uvrščajo na svetovne lestvice.

Tudi Madonna ne počiva. Glasbeno sceno napada s svojo skladbo Express our self, posnela pa je tudi video, ki je dvignil precej prahu.

Pišite in se lepo imejte!

Marjeta

Šola je dolgočasna. Ne maram je, ker moram v njej sedeti kot ujetnik. Najbolj všeč so mi odmor, malica in kosilo. Maja, 5. a. r. OŠ Matije Čopa Kranj

Tina in Špela, 3. b. r. OŠ bratov Žvan Gorje

ureja HELENA JELOVČAN

Ob petkovem srečanju predsednikov vlad Avstrije in Jugoslavije na Brdu in popoldne sredi predora Karavanke

Avstriji ni vseeno, kakšnega soseda ima na jugu

Brdo, Hrušica, 16. junija - Z besedama "Dober dan", ki jih je izrekel avstrijski zvezni kancler dr. Franz Vranitzky, ko je v petek dopoldne izstopil iz avtomobila na Brdu pri Kranju, ter povabilom, "gremo noter, da se ne bomo na dežju pogovarjali", ki ga je nanj naslovil predsednik našega zveznega izvršnega sveta Ante Marković, so se začeli dopoldanski izredno intenzivni in vsebinsko bogati pogovori med avstrijskim zveznim kanclerjem in predsednikom našega zveznega izvršnega sveta, ki mu pretekli teden ni bilo usojeno brezskrbno življenje, saj je zvezna skupščina ocenjevala in sprejela pomembne zakone za ozdravitev našega gospodarstva. Predsednika sta se nato sešla še popoldne. Simbolično, sredi prevrtanega predora pod Karavankami in nato na "fešti" najprej na naši strani predorske mejne črte in nato še v Šentjakobu v Rožni dolini, kjer je bil pravi likof predorskih vrtalcev.

Ko je Ante Marković v gradu Brdo začel svoje srečanje z avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Franzem Vranitzky, je dejal, da nam je v trenutku, ko je avstrijski prvi minister prišel k nam, uspelo le pregnati dež in nas od časa do časa bog le usliši, čeprav nam zadnje čase ne gre pretirano na roko, in izrekel upanje, da bomo kratko dveurno srečanje intenzivno izkoristili.

Po končanih razgovorih na Brdu smo bili časniki že prepričani, da vsebine pogovorov ne bomo slišali iz ust obeh predsednikov (po programu je bila predvidena polurna novinarska konferenca obeh predsednikov), ampak od njunih predstavnikov za tisk, vendar se je na koncu le vse tako končalo, da sta oba predsednika stopila pred kamere in poročevalce in povedala, o

Srečanje predsednikov Markovića in Vranitzkega na državni meji sredi predora.

Dušan Šinigoj: Predor mora biti donosen

"V izvršnem svetu skupščine SR Slovenije smo vašega delovnega uspeha nad vse veseli. Vaš uspeh je odjeknil tudi med ljudmi po vsej Sloveniji in Jugoslaviji. Vsi se zavedamo pomena izgradnje transjugoslovanske avtoceste, katere pomembni del je karavanski predor, in drugih cestnih povezav za vključevanje Slovenije in Jugoslavije v integracijske procese Evrope 92... Dejstvo, da ste to zahtevno nalogo opravili pred rokom, dokazuje, da ste se tudi vi zavedali naših obveznosti iz meddržavne pogodbe, ki je bila podpisana že leta 1977 in dopolnjena leta 1980. S skrajšanjem predvidenega roka od začetka gradnje predora avgusta 1986, do preboja, ki ga danes slavimo, ste odprli realne možnosti, da pravočasno, 1991. leta, odpremo ta pomemben objekt, ki ima razen prometne tudi ekonomsko funkcijo. Biti mora donosen. Na karavanski predor ni treba gledati kot na nekakšno konkurenco Pyhrnski avtocesti. Jugoslavija potrebuje obe povezavi. Problem je v tem, da smo v resni zamudi pri izgradnji avtocest v Sloveniji in Jugoslaviji. Zato iščemo dodatne in nove možnosti financiranja, da bi lahko zgradili še druge avtoceste. Od nas samih pa je odvisno, ali se bomo mi in tuji samo hitreje in udobneje vozili po naših cestah in skozi Karavanski predor, ali pa bomo, ob pomoči kvalitetnejše infrastrukture, razvijali tudi uspešno gospodarstvo. Zavzemamo se za tržno gospodarstvo v vseh njegovih razsežnostih in za ukrepe za zadrževanje in zmanjšanje inflacije. Zato v Sloveniji odločno podpiramo novo ekonomsko politiko zveznega izvršnega sveta... Z našim vključevanjem v razvojna dogajanja v Evropi - druge razvojne alternative nimamo - bo promet še naraščal. Naraščal bo tudi skozi ta predor. Zato je treba storiti vse, in izvršni svet se bo za to zavzemal, da se čim prej zgradi še neizgrajeni del avtoceste od predora do Ljubljane, takoj pa odsek mimo Jesenice do Vrbe, ki mora biti dokončan hkrati s predorom."

Najvišji jugoslovanski gostje sredi predora.

čem sta se pogovarjala. Po kosilu na Brdu sta se predsednika Marković in Vranitzky odpeljala vsak na svojo stran: avstrijski predsednik preko Ljubelja na svojo stran, naš pa skozi Jesenice do Hrušice, do karavanskega

Ante Marković: Avstrijska pomoč bo zelo prisotna

Predsednik našega zveznega izvršnega sveta Ante Marković je dejal, da je gospod Vranitzky tako perfektно povzel bistvo pogovorov, da nima kaj dodati. Poudaril je, da so veliki govori o gospodarski in politični reformi v Jugoslaviji, o demokratizaciji na obeh področjih, in dodal, da se odpiramo svetu in da bomo imeli toliko trga, kolikor si ga bomo sami izborili. Za Jugoslavijo je dobrodošla vsaka pomoč in pri tem bo očitno Avstrija zelo prisotna. Vse skupne projekte, vključno z avtocesto do Zagreba, bomo delali na tržni osnovi, z interesi vseh partnerjev. Na razgovorih so bili zelo prisotni zakoni, sprejeti pred dnevi v zvezni skupščini. Mi vsem zagotavljamo in vztrajamo na enakopravnosti vseh lastnin, transformacija v nov gospodarski sistem pa se bo začela v začetku prihodnjega leta. Na vprašanje avstrijskih časnika, kdaj bo kriza rešena, ali čez dve leti, kot pravi dr. Ivan Ribnikar, je Marković odgovoril, da je to široko vprašanje, na katerega lahko odgovori samo tako, kot je dejal ob prevzemu dolžnosti novega predsednika izvršnega sveta v zvezni skupščini: v petih letih naj bi stabilizirali položaj, prišli do konvertibilnega dinarja in si ustvarili možnosti za razvoj.

predora. Pred številnimi graditelji predora in gosti so na približno stotih metrih predorske cevi govorili predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, predsednik skupščine republiške skupnosti za ceste Ivo Samec in generalni direktor Slovenijaceste tehnika inž. Ivan Zidar. Avtobusi so nato množico odpeljali na mejno črto sredi predora, kjer sta si avstrijski zvezni kancler dr. Franz Vranitzky segla v roke, se nato udeležila prvega dela "likofa" v predorski niši na naši strani, drugi del pa se je nato nadaljeval v Šentjakobu v Rožu, na njem pa so sodelovali avstrijski in naši graditelji ter gostje. Okrog sedme ure zvečer sta se predsednika vlad s sodelavci razšla in končala dan, ki mu lahko rečemo avstrijsko jugoslovansko.

Zanesljivo, in v to upamo, bo ob prebitih Karavankah še obilo

Delavci jeseniškega Elima so v petek takole proslavili preboj predora pod Karavankami

Podpredsednica jeseniške občinske skupščine Maruša Drolc je simbolično odprla predorska vrata na meji med sosednjima državama.

Dr. Franz Vranitzky: Jugoslavija, najpomembnejša soseda

Avstrijski zvezni kancler je jugoslovanskim in tujim novinarjem povedal, da sta se z Markovićem pogovarjala o vseh najpomembnejših vprašanjih, ki zadevajo Evropo in obe državi. Govora je bilo o evropskem interesu obeh držav in o vključevanju Jugoslavije v Efto ter avstrijski pomoči pri tem. Povedal je, da so se dogovorili za organizacijo informacijske baze za naložbe v Jugoslaviji, za sodelovanje Avstrije pri nekaterih jugoslovanskih gospodarskih in infrastrukturnih naložbah (ceste, turizem) in da se bodo začeli o tem zelo kmalu, povsem določeni razgovori. Avstrija pozdravlja cenejšo in večjo gradnjo avtoceste od Sentilja do Zagreba, zelo pa je zainteresirana za uspeh reform v Jugoslaviji. Pomembne so tudi za Evropo. Zato jih ni dovolj samo podpreti, ampak jim tudi zupati. Avstrija ima Jugoslavijo za najpomembnejšo soseda. Vse to pa je treba gledati s stališča integracijskih procesov v Evropi, s stališča zaupanja in prijateljstva. Na vprašanje Ivana Lukana, glavnega urednika Slovenskega vestnika iz Celovca, ali je bilo na srečanju govora tudi o položaju slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, pa je Vranitzky odgovoril, da ne. Avstrijskim novinarjem, kot smo uspeli izvedeti, pa je dejal, da je bilo govora tudi o Kosovu in da ima Avstrija pridržke do sedanjega načina reševanja krize na Kosovu in da je avstrijska javnost v enaki meri zaskrbljena zaradi Kitajske in Kosova.

Prva moža sosednjih dežel. Novi koroški deželni glavar dr. Jörg Haider (levo) in predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj (desno).

priložnosti za taka srečanja in tudi likofe. Zanesljivo se bomo srečali maja 1991, ko bo predor Karavanke, najdaljši med Muhenchenom in Beogradom, odprt. Želimo pa, da bi se čim prej srečali na začetku gradnje ceste

skozi Jesenice in avtomobilske ceste do Vrbe. Oboje je nujnost, če želimo, da bo predor prinesel tisto, kar pričakujemo.

J. Košnjek, slike F. Perdan

Pomemben uspeh domačih gradbenikov

Gradnja predora in objektov je veljala 140 milijonov dolarjev

Hrušica, 19. junija - Naši gradbeniki so zaključili gradbena dela v predoru Karavanke brez prekoračenja roka izgradnje in brez dodatnih stroškov. Na naši strani so opravili že nekatera druga gradbena dela, medtem ko bodo na avstrijski strani z njimi zdaj šele začeli.

Že leta 1964 so bili prvi sestanki jugoslovanskih in avstrijskih cestnih strokovnjakov o tem, kje in kako bi v Karavankah gradili predor, leta 1967 pa so pripravili študijo z 22 variantami lokacije med Jesenicami in Martuljkom. Izbrali so lokacijo na Hrušici, predvsem zato, ker sta na tem mestu dolina Save in dolina Drave na isti višini. Po podpisu meddržavne pogodbe so z gradnjo končno začeli in letos 28. maja so se graditelji z obeh strani srečali na državni meji.

Na naši strani so pričakovali veliko težjo hribino, s pritiski vode in nevarnostjo metana in resnično so pri 3.028 metrih naleteli na velike pritiske vode v dolomitih hribini. Tedaj je bil vdor vode 50 kubičnih metrov na sekundo, 150 litrov vode na sekundo pa tudi zdaj teče iz predora. Vodo bo uporabljal Vodovod Jesenice. A kljub vsem težavam so prišli dva meseca prej do državne meje.

Po besedah Milana Črepinška so izkopali 350.000 kubičnih metrov materiala, vgradili 253 kilometrov sider in 1.300 ton specialnih želez v svetu, na razpolago so imeli omejeno vsoto deviznih sredstev in v treh letih so morali nenehno varčevati.

Kljub vsemu so prišli naši graditelji dva meseca prej na državno mejo in še več: na avstrijski strani so želeli le čimprej

ni preseglja predvidenih stroškov in je tako prav karavanski predor ena izmed redkih gradenj, kjer predračuna stroškov niso presegli. Na naši strani je stala gradnja 140 milijonov dolarjev z vsemi objekti, vse skupaj pa bo veljalo približno dvakrat toliko. Razumljivo je zato, da so tudi pri predoru varčevali, kolikor je bilo le mogoče. Izkušen domači izvajalec domala niso imeli, zato so v težjih primerih poklicali na pomoč tudi tuje strokovnjake.

V času gradnje prve predorske cevi - v končni fazi je predvidena še druga cev - se je pojavljalo veliko »nejevrnih Tomažev«, ki so širili mnenje, da jugoslovanska stran tako pomembne gradnje ne more izpeljati, češ da nima izkušenj s takimi tunelsko gradnjo. In še res je: izkušenj ni, kajti, denimo, predor pod Učko, ki je dolg 5,5 kilometra, so lahko gradili z obeh strani, v karavanskem predoru pa je bil dostopen le z ene. Za jugoslovanskimi graditelji niso stali izkušeni inštituti, bili so brez najnovejših tehnologij, ki jo imajo v svetu, na razpolago so imeli omejeno vsoto deviznih sredstev in v treh letih so morali nenehno varčevati.

Kljub vsemu so prišli naši graditelji dva meseca prej na državno mejo in še več: na avstrijski strani so želeli le čimprej

priti do meje in se niso opravili toliko drugih dodatnih del. Na jugoslovanski strani pa je na vsej trasi 2.400 metrov dolg odsek talnega oboka, ki ga morajo Avstrijci še položiti. Prav tako bodo sosedje čez tri mesece začeli polagati notranji obok, ki ga ima jugoslovanska stran že 400 metrov. Res je, da so bili avstrijski graditelji dva meseca prej na meji, a na jugoslovanski strani so opravili več drugih del.

Predor na Hrušici, ki so ga zgradili brez prekoračenja roka in financ in izključno z domačo tehnologijo, v težkih geoloških razmerah in z upoštevanjem najodobnejših znanj o gradnji takih predorov, je za naše gradbenike in nadzorne strokovnjake dosežek, ki jim dviguje ugled v svetu. Ne nazadnje je tudi pomembno, da so stalno skrbeli za varnost in ustanovili posebni geotehnični svet. Ko so pri tisoč metrih naleteli na nevtrni metan, na plin, se je izkazalo, da o tem ustrezni predpisi v Jugoslaviji sploh ne obstajajo in so zato uvedli posebne ukrepe. Medtem ko je gradnja železniškega predora na Hrušici terjala 15 življenj, v cestnem predoru na Hrušici žrtve zaradi plina ni bilo.

Gradbena dela so torej opravili v 36 mesecih; po zaključku del v karavanskem predoru se izkušena gradbena operativna seli na dolensko avtocesto, kjer bodo s pridom lahko uporabili vse bogate izkušnje zahtevne gradnje predora pod Karavankami.

D. Sedej

Kranjska gora v letošnji poletni sezoni

Domačinom 8.000 sadik, mladi pa turistični informatorji

Kranjska gora, 19. junija - V Kranjski gori se poleg tradicionalnih turističnih prireditev obeta vrsta novosti. Gradijo trgovski center in večnamensko dvorano, do konca leta pa nameravajo zgraditi tudi teniška igrišča.

V letošnjem letu pripravlja Turistično društvo Kranjska gora v sodelovanju s turističnim gospodarstvom v kraju vrsto zanimivih novosti, z željo, da bi bila Kranjska gora turistično še bolj privlačna in da bi se gostje v njej dobro počutili.

Jože Borštner je predsednik turističnega društva, ki se je pred nedavnim preselilo iz starih prostorov v središče Kranjske gore, v majhne, a lepo in sodobno opremljene prostore. Kaj se novega pripravlja v Kranjski gori?

»Prav zdaj se pripravljamo na to, da bomo lepo uredili trg nasproti hotela Razor in v središču Kranjske gore. Prej so tu postavili lesene kioske nekateri posamezniki in prav nič lepo ni bilo,« pravi Jože Borštner. »Zdaj bo tu trg s cvetlično ureditvijo, park z zanimivo fontano in koncertno lopo. Tlakovani trg bo osvetljen, na zelenico bomo postavili maskoto Kranjske gore,

Kekca, postavili bomo klopi za sprehajalce.

V Kranjski gori je čutiti, da ljudje vedno bolj živijo s krajem in se akcijam Turističnega društva radi odzovejo. V letošnji pomladi smo skupaj s turističnim gospodarstvom kupili na tisoče rož, sadik, in jih po regresirani ceni razdelili med domačine. 8.000 sadik, ki smo jih kupili v Rasti Ljubljana, smo seveda domačinom takoj razprodali, tako da bo poleti v Kranjski gori za res veliko rož. Izkazale so se tudi delovne organizacije, kot denimo Kompas, ki je lepo uredil svojo okolico. V tem smislu spreminjamo tudi dosedanj koncept podeljevanja priznanj domačinom ob koncu sezone. Prejšnja leta smo nagradili tiste, ki so imeli najlepše urejene hiše, letos pa posameznih nagrad ne bo več. Ob koncu leta bomo 40 domačinov za nagrado odpeljali na izlet.

Druga novost, dokaj izvirna,

Zanimiv turistični avtobus, ki popelje radovedne turiste na Vršič in v Trento. - Foto: F. Perdan

Jože Borštner, predsednik Turističnega društva Kranjska gora

prihaja v sodelovanju s turističnim podmladkom na kranjskogorski osnovni šoli. Šestnajst mladih osmošolcev, ki znajo angleško, bo spodobno oblečenih in s kapico, na kateri bo pisalo INFORMATOR, hodilo po Kranjski gori in dajalo turistom vsa potrebna obvestila in informacije.

Tretja novost pa bo v Podkorenu, kjer bodo vsakih štirinajst dni pripravljali zanimive večere

Pod lipo. Irena Sedejeva, ki vodi turistični pododbor v Podkorenu je pripravila program. Kot zanimivost: med drugim bo domača skupina pripravila tudi igro Pipec, ki jo baje poznajo le v Podkorenu.

Kranjska gora bo poleti na tržišču nastopala enotno, tudi jeseni v Stockholmu na Tednu zime, ko bomo skupaj predstavili Kranjsko goro.

V Kranjski gori se tudi sicer veliko gradi: večnamenska dvorana, pod njo 120 parkirišč, gradnja se trgovski center, v katerem so lokale kupili zasebniki. Ob trgovskem centru bo prostor za novo pošto, medtem ko bodo v stari pošti lahko povečali zmožljivosti za telefonsko centralo. Kljub velikim težavam bodo do konca leta zgradili teniško dvorano z igrišči, 52 postelj A kategorije in majhen moderni športni center. Ta trenutek se tudi sicer dograjuje in gradi okoli 150 postelj v zasebnih penzionih po Kranjski gori, kar je enakovredno lepi hotelski hiši A kategorije.

D. Sedej

V Kranjski gori gradijo drugi del velikega trgovskega centra, v katerem so lokale kupili izključno le zasebniki. - Foto: F. Perdan

Kot da se družba sramuje duševno prizadetih

Kranj, 16. junija - Vsakič ko se končuje šolsko leto, se na družabnem srečanju zberejo starši duševno prizadetih otrok, združeni v Društvu za pomoč duševno prizadetim. Družabni dogodek naj bi jim bil razvedril, saj ga imajo v vsakdanji skrbi za otroke, ki nikoli docela ne odrastejo, bore malo. Letos so ga jim želeli polepšati z veselo novico, da bodo njihovi teže prizadeti otroci iz delavnice pod posebnimi pogoji vendarle prišli do novih prostorov, vendar z dobro novico ni bilo nič. O delavnicah namreč še ni nič znanega.

Veliko je težav, ki visijo nad starši z duševno prizadetimi otroki, vse pa so povezane s prihodnostjo slednjih. Glede na stopnjo prizadetosti se namreč odločajo, ali bo otrok obiskoval osnovno šolo s prilagojenim programom in se kasneje zaposlil, ali je sposoben le za delo v delavnicah pod posebnimi pogoji ali pa nezmogljiv samostojnega življenja sodi v zavod. Vse troje je za otroke iz Kranja zadnja leta postalo težko. Tovarne zapirajo vrata za novo zaposlovanje. Otroci, ki končajo osnovno šolo s prilagojenim programom, sodijo med težko zaposljive - povsod se jih otepa. Delavnice pod posebnimi pogoji, rešitev za zmerno in teže prizadete, se ubadajo s prostorski težavami, kmalu pa utegne zmanjkovati tudi dela. V zavodih zmanjšujejo zmožljivosti in novim gojencem je težko priti vanje.

Zadnje leto starše, združene v Društvu za pomoč duševno prizadetim (kakih 250 jih je v njem), najbolj obremenjuje misel na delavnice pod posebnimi pogoji, ki naj bi jih naselili v novozgrajeni prizidek Osnovne šole Helene Puhar, a vsaj v kratkem s tem ne bo nič.

»Pred desetletjem je bilo ob otvoritvi šole zagotovljeno, da se bo sčasoma na tem mestu reševalo tudi prostorsko vprašanje duševno prizadetih,« je povedal dolgoletni član društva Maks Perkovič. »Dolgo smo se trudili, da smo zamisel o prizidku z delavnicami spravili v

srednjeročni plan. Do lani smo upali, da se bo začelo graditi. Tik pred zdajci pa smo zaradi nove vizije invalidskega centra ostali praznih rok. Sem v svetu za razvoj, zato sem bil večkrat v navskrižnem ognju med tem organom in starši, ki jih zastopam. Starši prizadetih otrok starij, zato je razumeti nestrpnost, ko družba ne poskrbi za njihove otroke, tako kot se je bila zavezala. Vide je, kot bi se jih sramovala, ta vtis pa človek dobi tudi, ko posluša o zadregah pri zaposlovanju laže prizadetih. Ti sodijo v združeno delo, a tovarne se jih zdaj branijo sprejeti celo na prakso, čeravno za to dobe nekaj nadomestila

- očitno mislijo, da je to nekakšna moralna obveza za kasnejšo zaposlitev.

lega gospodarstva si tudi starši obetamo, da se bo odprlo zaposlovanje prizadetim.

strani ostanejo doma, se mora vsaj mati odreči zaposlitvi in v skrbi za otroka gmotno nima ničesar.

D. Z. Žlebir

Peter Anton Pirc računalniški prvak Jugoslavije

Zlati program za risanje

Cerklje, 19. junija - V četrtek popoldne sta krajevna skupnost Cerklje in Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, pripravili svojevrsten sprejem. Navajeni smo namreč, da javno proslavljamo uspehe naših športnikov, zelo redko pa se zgodi, da počastimo prvake v znanju, ki nam jih sicer ne manjka. Prav to se je zgodilo v Cerkljah, kjer imajo najboljšega računalničarja med šolarji v Jugoslaviji, sedmošolca Petra Antona Pirca.

»Fant je začel z igracami. Mislim, da je škoda časa zanj, nisem pa vedel, kaj dela, da študi-ran program,« je v sproščenem klepetu dejal ponosni oče Jože, potem ko je njegov prvak prejel nagrado in čestitke Janeza Martinčiča iz krajevne skupnosti ter Janeza Bedine in Slavka Erzarja iz Ljubljanske banke. Mati Tončka je le prikimala.

»Tako kot on verjetno to šolsko leto v naši šoli ni nihče garal,« pa je priznal učitelj Bogdan Sušnik, ki ni verjel, da bi kdo od učencev lahko naredil tridimenzionalni program za risanje.

»V četrtem letniku računalnika doma nisem več toliko rabil. Peter ga je vzel za svojega, študiral, se trudil, samoizobraževal,« je dodal brat, mentor obenem, Dušan, ki se je zapisal med študente računalništva.

Ob vsej obilici laskavih besed pa ni manjkalo tudi kančka graje. Posebno nadarjenim, bistrim učencem se namreč pogosto zgodi, da se z vso vmeno usmerijo na področje, ki jih zanima, ostala pa zane-marijo. Tako nekako so očitali tudi Petru, ki v »običajnih« predmetih ravno ne blesti. Moral se bo bolj potruditi, so mu svetovali, sicer si bo zaprl pot v srednje šole in naprej. V cerkljanski šoli imajo primerne učence, ki so blesteli na republiških in zveznih tekmovanjih, prvega letnika srednje šole pa niso izdelali. Škoda bi bila, če bi tudi Petrova zvezda prehitro ugasnila.

In kaj je o svojem delu na računalniku in o zveznem tekmovanju, ki je bil 7. junija v Kragujevcu, dejal prvak? »Program sem delal štiri, pet mesecev. Sam niti ne bi prišel na misel o tekmovanju, če me ne bi spodbudil učitelj Bogdan Sušnik. V Kragujevac sem šel s programom za risanje, ki sem ga moral na tekmovanju zagovarjati. Seveda sem zlata zelo vesel.«

Držimo pesti, da bi o mlademu računalniškem geniju še veliko dobrega slišali.

H. Jelovčan

Na Jezerskem se boje (avstrijskega) risa

Nikar ga ne ustrelite, na Brdo ga peljite

Kranj, 16. junij - Na Jezerskem (pa ne le tam) buri duhove ris, ki je menda prišel z avstrijske strani, kjer so jih naselili pred deseti-mi leti. Lovci bi ga radi ustrelili izven lovske sezone, ker se boje za divjad in ovce, gozdarji pa se risa vesele, saj je naravni selektor divjadi, ki jim vse bolj obreda drevje. Piko lahko vzklíkemo: lovci, nikar ga ne ustrelite, na Brdo ga pripeljite, saj je z jeleni in sr-nami nekajkrat prenaseljeno. Gozdarji, vi pa pojdite z njimi in si oglejte, kakšno je drevje na posestvu.

Lovska družina Jezersko je 16. aprila zaprosila Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, natančneje Lovski inšpektorat, naj jim v času lova dovoli odstrel risa, ki se je pojavil na območju Stegovnika in Komatevra, kjer so našli srnjad... Prošnjo so utemeljili s skrbjo za ovce, ki se jih tam dosti pase, seveda pa tudi za divjad.

Gozdarji so odločno rekli: ne.

Gozdno gospodarstvo Kranj je svoj "ne" Lovskemu inšpektoratu utemeljilo z raziskavami, ki jih je leta 1982 in 1983 opravil dr. Acceto z Gozdarskega inštituta v Ljubljani, nanašajo pa se na škodo, ki jo na drevju napravi divjad. S prvo raziskavo je ugotovil, da je v jelendolskih gozdovih najmočnejše objedena bukev, kar 86 odstotno, kar je presežilo objedenost vseh ostalih vrst skupaj. Tej je sledila jelka, nad kritično mejo pa s 35 odstotno objedenostjo tudi smreka. Z drugo raziskavo pa je ugotovil, da je na območju Jezerskega in Kokre ponovno najmočnejše objedeno mladje bukvje, sledil je jesen in ostali listavci, nad kritično mejo pa so še javor, smreka in jelka. Na tem območju prevladujejo bukova rastišča, divjad pa prav bukovu mladje najbolj uničuje. Poškodbe gozdnih sestojev zaradi obgrizenja in lupljenja so našli na vseh 18.419 hektarih, poškodbe pa so bile največje na 400 hektarih, naravna obnova pa je popolnoma zavrtla na 300 hektarih. Gozdarji bodo utrpeli posledice in zaradi splošne poškodovanosti gozdov, ne zgolj zaradi divjadi, bodo morali za 7 do 11 odstotkov znižati etat. Zato sodijo, da bi lahko ris, s pomočjo lovcev seveda, najbolje "gospodaril" z divjadjo.

Reagirali so tudi lovci z avstrijske Koroške

Svoj "ne" so izrekli tudi lovci z avstrijske Koroške. V pismu, ki ga je 5. maja podpisal predsednik Lovske zveze Koroške, so koroški lovci izrazili željo, naj odstrel ne bo dovoljen, saj bi bilo zanje nerazumljivo, da je moč nekaj kilometrov za mejo risa odstreliti medtem ko je pri njih to prek čelega leta strogo prepovedano.

Zgledna skrb za gozdove in divjad, za ekološko ravnovesje izžarevajo vsa ta stališča. Prav bi bilo, da bi bili dosledni povsod. Pred kratkim smo ob obravnavi programske usmeritve kompleksa Brdo lahko slišali, da imajo v tamkajšnjih gozdovih, ki obsegajo 400 hektarov, 800 glav parkljaste divjadi, od tega 600 jelenov. Nekaj dni kasneje je bil v televiziji oddaji podatek sicer "popravljen" na 500, toda normativi so še vedno krepko preseženi, saj narekujejo, naj na hektar površine pride 0,5 jelena. Na Brdu so torej normativi krepko preseženi in naravno ravnovesje porušeno.

Želja avstrijskih lovcev je razumljiva, saj so leta 1977 risa naselili v kraju Murau na Štajerskem, uspeh pa je slabši kot pri nas na Kočevskem. Risi so se razbežali, begajo iz revirja v revir, izgubili so stik med sabo. Avstrijski strokovnjaki zatrjujejo, da prirastka ni zaslediti, zato je ris, ki se je znašel na Jezerskem verjetno prišel iz omenjene naselivitvene kolonije in ni naš, kočevski. Premislek je torej dvakrat potreben, saj bi odstrel sprožil ogorčenje avstrijskih lovcev (s katerimi sicer gorenjski dobro sodelujejo), ker je zanje vsak preživel ris izjemno pomemben, na naši strani pa sta doslej padla že dva, pri Dravogradu in Koprivni.

Ris naj bo zaščiten prek čelega leta

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo je celo predlagal, naj bo ris zaščiten prek čelega leta, dokler se ne bo za stalno naselil v gozdovih Karavank. Do tega pa pride šele po štirih do petih letih, če se doseli samica in s tem prirastek. Ris ima zelo velik življenjski prostor, od 30 do 50 tisoč hektarov, torej njegov odstrel tudi vsled tega ne more biti stvar samo ene lovske družine.

Strah za ovce je sicer upravičen, vendar po podatkih sodeč, risi niso tako nevarni, saj v Sloveniji večje število ovac še niso raztrgali. Za primerjavo velja omeniti, da sta februarja letos dva ovčarska psa na Jelovici v eni noči raztrgala kmetu Mežanu v Obrnjah kar 47 ovac. Znan je podatek iz Švice, kjer je naselitev risov dobro uspela in v središču njihove naselitve v kantonu Berner Oberland so v osemnajstih letih risi raztrgali 230 ovac, letno pa se jih tam pase brez nadzora 150 tisoč. Iz posebnega sklada pa rejcem povrnejo škodo. Ker imamo z risi izkušnje tudi v Sloveniji, velja povedati, da med parkljasto divjadjo doslej niso povzročili nobenega pokola, kvečjemu zdravo selekcijo, poklali so le muflone v Obori na Kočevskem, ki pa tam niso avtohtona divjad. Z mufloni, ki jih na avstrijskem Koroškem niso imeli v ogradi, pa se kaj takega ni zgodilo.

M. Volčjak

Beljak — V sredo so na Ossiacher Zeile 39 slovesno odprli nov poslovn center TELE UNO. Na 18.000 kvadratnih metrih se vrstijo butik, trgovine gostinski lokali, fitness studio, bowling, igralnica za otroke in še marsikaj. Tako je v centru tudi hotel Austroriel, pa seveda zasebna televizija Tele Uno in radio Carinthia. Pri centru je tudi naš delež, saj je med drugimi Mineral iz Ljubljane izvajal vsa kamnoseška dela, ekipa iz Kompasovih hotelov pa je na otvoritvi sodelovala s hladnim bifejem. Foto: F. Perdan

Teniški igralec Triglava Marko Por

Prva točka na računalniški lestvici

Kranj, 18. junija — Po pridobitvi novih teniških igrišč na stadionu Stanka Mlakarja se je tenis v Kranju še bolj razširil. Ta pridobitev za tenis v Kranju je še bolj razmahnila vse bolj in bolj popularni šport, čeprav je teniška igra draga stvar, dragi so loparji, žogice, copati in ostala oprema. Kranj in TK Triglav že leta in leta skrbi za teniški naraščaj. V ospredje že prihajajo mladi igralci in igralke. Odmevni rezultati so že Barbare Mulej, Boštjana Muleja, Ziga Janškova in Marka Pora. Marko Por je v letošnji sezoni zadnjič v mladinski konkurenci. To je osemnajstletni dijak tretjega letnika Gimnazije Kranj, naravoslovna smer.

"Ker v naši družini igramo vsi tenis, sem se v tretjem razredu osnovne šole Simon Jenko odločil, da še sam pristopim k teniški igri. Zakaj bi samo oče, mami, sestra Mojca ves prosti čas prebili na teniških igriščih Stanka Mlakarja. Tudi jaz bom med njimi. In tako se je začelo. Moj prvi trener v pionirskih vrstah je bil Srečo Uranič. V konkurenci pionirjev do dvanajst let sem dosegel četrto mesto na prvenstvu SR Slovenije in zmagal na pionirskem turnirju v Celju. Potem vse do mladincev nisem dosegel ravno dobrih uspehov. V letošnji sezoni, ko sem zadnje leto med mladinci, sem že zimski republiški prvak. Lani sem bil v članski konkurenci na zimskem državnem prvenstvu tretji do četrti. V letni sezoni pa sva bila v dvojicah z Žigom Janškovcem tretja na članskem državnem prvenstvu. Na letošnjem močnem mednarodnem turnirju v Umagu sem prišel do četrtfinala in bil drugi v dvojicah. Teden dni sem bil sedaj v Parizu. Imel sem le nastop na kvalifikacijah mladincev. Izpadel sem in konec je bilo turnirja. Lep uspeh sem dosegel na letošnjem mednarodnem turnirju Istrske riviere v Puli. Iz kvalifikacij (člani), sem se uvrstil na glavni turnir, kjer sem zmagal v prvem kolu. V drugem sem izgubil. Pri tem sem dosegel prvo točko na ETP lestvici. V tej sezoni me čaka še nastop na mladinskem državnem prvenstvu in nato še na članskem. Na mladinskem prvenstvu SFR Jugoslavije mi bo uvrstitev v polfinale dala možnost za nastop na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo v Pragi v CSSR. Ta prva točka na lestvici ETP mi je dala tudi to, da ne bom več igral na kvalifikacijskih turnirjih, s čimer lažje prideš po tej lestvici navzgor. Moj cilj je, da bi prišel na lestvici od 150 do 100 mesta med posamezniki ali v dvojicah."

D. Humer

Smučarski skoki

Gorenja Sava: Jutri začetek prazničnih tekmovanj

Kranj, 20. junija — Jutri, v sredo, se bodo začela v novem smučarskem skakalnem centru na Gorenji Savi smučarske skakalne prireditve ob otvoritvi največjega smučarskega skakalnega letnega centra v Jugoslaviji. Prvi se bodo pomerili najmlajši skakalci na dveh skakalnicah pokritih s plastiko (K—8m in K—12m). V četrtek, 22. junija, se bodo srečali pionirji do 11 let in do 13 let na 22-m skakalnici, ki je prekrita z zeleno plastiko.

V petek, 23. junija, bodo tekmovali na 45-m skakalnici starejši pionirji in mlajši mladinci. Vsak dan bo začetek tekmovanj ob 17. uri. Poleg slovenskih skakalcev bodo na teh tekmah nastopili še mladi skakalci iz avstrijske Koroške. Sobota bo namenjena prostemu treningu reprezentanc na največji skakalnici (K—65 m).

Osnovna prireditev bo v nedeljo, 25. junija, ob 15. uri. Po svečani otvoritvi skakalnega centra bo veliko mednarodno tekmovanje na 65—m skakalnici, kjer bo nastopilo blizu 70 skakalcev iz Avstrije, ZRN, Italije, Francije, Madžarske in Jugoslavije. Vse te smučarske zveze so že poslane prijave tekmovalcev, med katerimi je več odličnih tekmovalcev, ki so v letošnji zimi osvajali točke v svetovnem pokalu. Organizator SSK Iskra—Delta—Triglav

pa je povabil na otvoritveno tekmovanje tudi skakalce iz CSSR in Švice. Njihove prijave pa pričakuje v prihodnjih dneh, saj je bil razpisni rok določen za 20. junij. Prireditelj pa bo poskrbel v vseh dneh tudi za gledalce, da ne bodo žejni in ne lačni. V nedeljo pa bodo otvoritev združili s kulturno — zabavnim programom, na katerem bo igral tudi ansambel Lipa. Izvedli bodo tudi bogat srečelov s 1.500 dobitki (vsaka srečka bo zadela). Največji praznik kranjskih skakalcev je torej pred durmi. Upamo, da bo tudi vvretime naklonjeno marljivim športnim delavcem kranjskega smučarskega skakalnega kluba, da bodo kar najdostojneje proslavili njihov največji praznik v skoraj 45-letni zgodovini kluba.

J.J.

Novost za kranjsko mladež

Vesele počitnice

Kranj, 20. junija — Če vas skrbi, kako med počitnicami koristno zaposliti in obenem razvedriti najmlajše, potem pokličite kranjsko Zvezo telesnokulturnih organizacij po telefonu 21-176 ali 21-235 (vsak dan) in dobili boste vsa potrebna pojasnila. ZTKO Kranj je pod geslom "Vesele počitnice" v enotedenske programe v športnem parku Stanka Mlakarja združila spoznavanje športnih panog in iger, plavalne tečaje, planinske izlete itd. Če bo kdo želel, bodo organizatorji poskrbeli tudi za kosila. V vsaki skupini bo 15 otrok, za katere bosta skrbela po dva vsestransko usposobljena vzgojitelja. Skupine bodo organizirane vsak teden od ponedeljka in petka med 9. in 14. uro. Prispevek za otroka je 150.000 dinarjev, če pa bo otrok dobil tudi kosilo, bo treba vsak dan doplačati od 15 do 20.000 dinarjev. Med koncem junija in začetkom septembra bo organiziranih deset petdnevnih izmen. Prva izmena se bo zbrala na stadionu med 26. junijem in 30. junijem, potem pa si bodo izmene sledile iz tedna v teden. Zadnja bo na sporedu med 28. avgustom in 1. septembrom. V Vesele počitnice se lahko vključijo otroci, stari od 6 do 11 let. Da bo tako organizatorjem kot staršem olajšano delo, lahko pokličite na prej omenjeni številki, lahko se osebno zgledate na ZTKO Kranj, Partizanska 37, 64000 Kranj (za stadionom), lahko pa na ta naslov pošljete prijavo, v katero je treba napisati želeno izmeno, ime in priimek otroka, svoje ime in priimek, otrokove rojstne podatke, željo po kosilu za otroka ali ne, prispevek 150.000 dinarjev pa je treba nakazati na številko žiro računa 51500 - 678 - 82913. Pohitite! Prispevek je treba plačati teden pred koriščenjem termina.

J. Košnjek

Osmi kolesarski maraton Franja

V počastitev vstaje slovenskega naroda

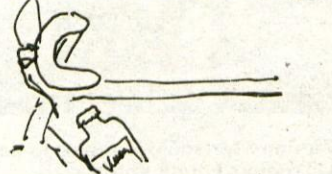
Ljubljana, 16. junija — V Slovinu so organizatorji KK Rog Franek predstavili še osmi kolesarski maraton Franja. Organizatorji pričakujejo, da se bo v soboto, 22. julija, v počastitev vstaje slovenskega naroda s starta v Tacnu na 153 km dolgo kolesarsko pot pognalo nad dva tisoč kolesarjev. Generalni pokrovitelj tega maratona Franja je Slovenijales Trgovina ter RO ZZB NOV Slovenije, Rog in Nedeljski dnevnik.

Osmi kolesarski maraton Franja, ki se ga prireja v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda, bo v soboto, 22. julija 1989.

Prav gotovo pa tako zahtevnega tekmovanja ne bi mogli organizirati brez pomoči skupščin občin, skozi katere poteka proga, delavcev organov za notranje zadeve in združenega dela. Udeleženci maratona Franja imajo na svojih štartnih številkah ime Slovin. Trasa bo potekala od starta v Tacnu pod Šmarno goro preko Ljubljane, Vrhnike, Logatca, Idrije, Cerknega, Škofje Loke do Tacna, kjer bo cilj. To je 153 kilometrov

dolžine proge, ki jo morajo kolesarji prevoziti v osmih urah. Start bo ob 8. uri. Kolesarskega maratona Franja se lahko udeležijo domači in tuji kolesarji.

Udeleženci maratona morajo voziti v skladu s cestno prometnimi predpisi, vozijo na lastno odgovornost. Organizacijski odbor pa bo tako kot navadno zagotovil merjene časov in pregled

Atletika

Zmaga Tržiča

Tržič, 19. junija - Sodelovanje med atleti Tržiča in Radovljice je tradicionalno dobro. Vsako leto se najboljši atleti iz obeh občin zberejo na dvoboju. Letošnji dvoboj je bil v Bohinjski Bistrici, atleti pa so tekmovali v petih disciplinah. Ekipo so tako kot lani zmagali atleti iz Tržiča. V posameznih panogah so bili najboljši: 100 metrov Iztok Seliškar (Tržič) 11,54, tek na 1500 metrov Klemen Dolenc (Radovljica) 4:26,12, skok v daljino Iztok Seliškar (Tržič) 592 cm, skok v višino: Igor Peharc (Tržič) 186 cm in suvanje krogle Janez Laibacher (Tržič) 10,85 cm.

Zmaga Tomaža Globočnika

Tržič, 19. junija - V okolici Vrbskega jezera na Koroškem je bilo tradicionalno mednarodno tekmovanje v triatlonu, na katerem so med triatlonci iz Zvezne republike Nemčije, Italije, Madžarske, Avstrije in Jugoslavije tekmovali tudi trije Tržičani. V mlajši kategoriji so morali tekmovalci preplavati 300 metrov v mrzli jezerski vodi, prekosariti 15 kilometrov in preteči 3,5 kilometra. Zmagal je Tržičan Tomaž Globočnik, ki bi bil v absolutni kategoriji 4. Matija Koren iz Tržiča je bil v mlajši kategoriji peti. V skupini B, kjer so morali triatlonci preplavati 1000 metrov, prekosariti 44 kilometrov in preteči 10 kilometrov, pa je bil Tržičan Martjaž Globočnik med 106 udeleženci 46., v svoji starostni kategoriji pa sedmi.

Tržičani na teku v Celovcu

Tržič, 19. junija - Na tradicionalnem teku po ulicah starega Celovca je nastopilo tudi precej Tržičanov. Ženske in pionirji so tekli na 4200 metrov dolgi progi, ostali pa na 5400 metrov dolgi progi. Na obeh progah sta bila najboljša avstrijska državna reprezentanta, izjemen uspeh pa je dosegla Anica Jerman iz Tržiča, znana rekreativka in druga med evropskimi veterankami na 800 in 1500 metrov, ki je bila absolutno druga, v svoji kategoriji pa je zmagala. Smučarska tekačica Andreja Grašič je bila absolutno tretja, v svoji kategoriji pa prva. Dobro so tekli še mlajši pionir Andrej Jerman, starejša pionirja Izidor Jerman in Tomaž Soklič, med člani pa sta se dobro držala Jože Bohinc in Janez Ambrož.

J. Kikel

Košarka

Kranjčani na Švedskem

Kranj, 17. junija - Moštvo Košarkarskega kluba Triglav iz Kranja je bilo na enotedenski turneji na Švedskem, kjer je bilo gost košarkarskega kluba KFUM iz Linköpinga. Kranjčani imajo s tem klubom že večletne prijateljske vezi. Linköping je član druge švedske košarkarske lige. Kranjčani so na Švedskem odigrali štiri tekme in sicer dve v Linköpingu, eno v Norköpingu in eno v Stockholmu. Na Švedskem tekmujejo ko-

šarkarji v II. in I. ligi ter v elitni seriji. Linköping je v II. ligi, Norköping v I. ligi, v elitni seriji pa sta dva kluba, s katerima so igrali Kranjčani: Hageby iz Norköpinga in Taebys iz Stockholma. Vsa moštva so v svojih ligah med prvimi štirimi, Taebys pa je bil v minulem prvenstvu drugi v elitni seriji in je igral v zaključku švedskega prvenstva ter bil drugi. Zanj igrata tudi dva Amerikanca. Triglav je dve tekmi dobil in dve izgubil. Linköpinga je premagal z 89 : 77 in s 108 : 69. S Hagebyjem so bili Kranjčani poraženi s 100 : 105, s Taebysjem pa 88 : 92. Triglav je odšel na turnejo v glavnem iz igralci, ki so igrali v republiški ligi zadnjo sezono. Z njimi sta bila le dva Jeseničana, ki sta prestopila k Triglavu: Primož Samar in Miha Vauhnik. Turneja je bila dobro ocenjena, potovanje na Švedsko pa je bila tudi nagrada za prizadevno vado in igranje v pretekli sezoni. V glavnem so vsi igralci izpolnili pričakovanja, še posebno pa Šubic, Tadič, Robi Horvat, Jeras, Kern in na trenutku tudi Samar. Še najbolj je razočaral, še posebno proti nasprotnikom iz elitne serije, Roman Horvat. S to turnejo je Triglav končal letošnje tekmovalno sezono. Z vadbjo bodo začeli 1. avgusta.

J. K.

rezultatov po kategorijah. Te so za moške od 15 do 30 let, od 31 do 45, od 46 do 55 in od 56 let dalje, za ženske pa od 15 do 30 ter od 31 let dalje. Na progi bodo zagotovljene brezplačne okrepčevalnice v Idriji (Kolinska), v Cerknem (Radenska), v Gorenji vasi (Krka), v Škofji Loki (Podravka) in na Jeperci (Lek). Organizacijski odbor bo poskrbel tudi za službo prve pomoči in servisno službo, ki jo zagotavlja DO Rog.

Kolesarji, ki bodo v določenem času uspešno prevozili progo, bodo prejeli medaljo in bilten, prvi posameznih kategorijah pa tudi pokale. Pokale dobi pet najštevilnejših organizacij, sindikalne organizacije in društva, najštevilnejša družina (najmanj štirje udeleženci), najstarejša udeleženka, udeleženec. Poseben pokal tovarne ROG dobi udeleženec maratona, ki bo prvi prevozil progo z gorskim kolesom.

Sestavni del prireditve je tudi maraton Franja za paraplegike, ki bo potekal v Tacnu na progi dolgi 10 km, oziroma 2 km. V tem letu bo v Tacnu dirka Franja za kategorije pionirjev na pešeni stezi in tekmovanje s kolesi za pionirje in mladince, ki nimajo licence. Hkrati s temi tekmovanji bo tudi tekmovanje na pešeni stezi za kolesarje BMX. Organizacijski odbor pa bo v Tacnu pripravil tudi tekmo s kolesi za kategorijo starejših od 70 let. Zmagovalec bo dobil lepo praktično nagrado.

Prijave za kolesarki, osmi maraton Franja že zbirajo: v tovarni Rog Ljubljana, Trubarjeva 72, Servis Rog, Slomškova 4, Ljubljana. Organizacijski odbor ne bo sprejemal prijav po pošti. Prijavnina za kolesarski maraton je 30.000 din v predpripravi in 50.000 din ob prijavi na startu. Za tekmovanje v Tacnu ni prijav.

D. Humer

Mednarodna kolesarska dirka

Druga etapa tudi na Gorenjskem

Beljak, 19. junija — Kolesarska zveza Koroške je organizator letošnje mednarodne kolesarske dirke po Avstriji in Sloveniji. Med udeleženci iz dvanajstih držav bodo nastopili tudi kolesarji iz slovenskih klubov. Vsak dan, od danes, torek, pa do sobote, bo start vsake etape v Beljaku.

Za Slovenijo bo pomembna druga etapa, ki se začne v sredo ob 9. uri v Beljaku. Nato bodo prestopili mejo v Ratečah, na Jesenicah bo pred železniško postajo leteti cilj, ob 10.35. Nato gre karavana naprej do Bleda, kjer bodo tekmovalci prevozili še en krog okoli blejskega jezera. V Kranju bo približno ob 12. uri leteti cilj pred Gimnazijo. Od tod gre etapa naprej skozi Škofjo Loko do cilja v Ljubljano. Cilj naj bi bil ob 12.45 pred halo Tivoli. Zato vse udeležence prometa te druge etape od Beljaka do Ljubljane opozarjamo, naj bodo previdni pri vožnji.

D.H.

Osemnajsta skupščina SZ Jugoslavije

Vsi načrti SZ Slovenije so sprejemljivi

Ljubljana, 19. junija — V prostorih IS Slovenije so se zbrali delegati SZ Jugoslavije. Po uvodnih besedah predsednika SZ Jugoslavije Milorada Savičevića, je oceno smučarske sezone 1988—89 podal generalni sekretar SZ Slovenije in, po smrti Svetozarja Dragovića, sedaj tudi generalni sekretar SZ Jugoslavije, Janez Bukovnik. V poročilu je bilo povedano, s kakšnimi uspehi in neuspehi se ponašajo jugoslovanski smučarski reprezentantje. Pri tem je bilo pohvalno rečeno, da JLA res vzorno skrbi za vse tiste reprezentante in tudi za vrhunske smučarske tekmovalce, ki služijo svoj vojaški rok.

Le nekaj pikrih besed je bilo izrečenih na jugoslovanski olimpijski komite, ki ima za vrhunsko smučarjijo kaj slab odnos. Še bo treba vztrajati, da bodo tudi smučarji od tega komiteja dobili prepotrebna finančna sredstva. Alpskim smučarjem primanjkuje 370 milijonov, skakalcem pa 330. Vemo pa, da se smučarska alpska sezona 1989—90 prične že avgusta. Za ženske v Argentini, za moške v Avstraliji. Delegati so potrdili program za novo sezono. Olimpijski komiteji Italije, Avstrije in Jugoslavije so že "prižgali zeleno luč" za kandidature Alpe—Adrije za zimske olimpijske igre. Podprli so tudi Maribor, ki bo kandidiral za izvedbo svetovnega prvenstva v alpskem smučanju za mladince.

Po tej redni smučarski programski konferenci je predsednik SZ Jugoslavije predal priznanja našim smučarjem in smučarkam, ki so osvojili medalje na svetovnih prvenstvih. V ospredju je bila Mateja Svet, zlata in bronasta iz Vaila. Dobila je skulpturo smučarja. Pri alpinizmi je bil najboljši med najboljšimi bronasti Tomaž Cizman, pri akrobatičnem Marko Klančar, pri tekačih Jani Kršinar, pri tekačih Andreja Grašič, pri biatloncih Sašo Graif, pri smučarskih skakalcih Matjaž Debelak in srebrna mladinska skakalna reprezentanca s trenerjem Cizmarjem in Grosom. Pri mladinskih alpinizmi pa je svoje priznanje dobil tudi srebrni s svetovnega prvenstva Grile. Kot najboljši alpski klub je bil ASK Branik Maribor, pri smučarskih skakalcih Iskra Delta Triglav iz Kranja, pri smučarskih tekačih ŠD Kokrica in pri biatloncih TVD Partizan Jup Dol.

D. Humer

OD TEKME DO TEKME

Praznična športna tekmovanja - Ob praznovanju krajevnega praznika Brezij pri Tržiču je tamkajšnje športno društvo organiziralo več tekmovanj. Na namiznoteniškem tekmovanju so bili med 16 moškimi najboljši Roman Šivic, Polde Stajnar in Milan Alič, v balnanju so bili med moškimi najboljši Viktor Dežman, Miha Zupan in Ivan Fic, med ženskami pa Olga Benčina, Marija Sterling in Irena Hočevar. Na odbojarskem tekmovanju so med šestimi moštvi zmagali Zupani pred Križami in domačini. - J. Kikel

Tržiški smučarji za zaključek sezone - Tržiški smučarji se vsako leto zberejo na tradicionalnem pikniku ob zaključku sezone. Razen tekmovalcev, trenerjev, funkcionarjev in staršev tekmovalcev pridejo v Podlublje, kjer je vsako leto srečanje, tudi drugi prijatelji kluba in smučanja. Za popestritev so tekmovali v družabnih igrah, pogovarjali pa so se tudi o prihodnji sezoni, ki je lahko še uspešnejša od letošnje, ki tudi ni bila slaba. - J. Kikel

Šah na Dobriču - Športno društvo Brezje je priredilo zanimiv hitropotezni šahovski turnir na Dobriču. Za pokal Dobriče je igralo 12 šahistov, zmagal pa je Kranjčan Dušan Zorko. Drugi je bil Dušan Čebula (Kranj), tretji pa je bil po dodatnem igranju Erzar iz Radovljice pred Gubičem in Švabom. Organizatorji, med katerimi je bil najbolj prizadeven Marjan Gašperlin, upajo, da bo postal turnir tradicionalen in da bodo tudi v prihodnje deležni tolikšnega gostoljubja oskrbnika kot letos. - J. Kikel

ureja JOŽE KOŠNJEK

TEMA TEDNA

Nabrusimo
pete!

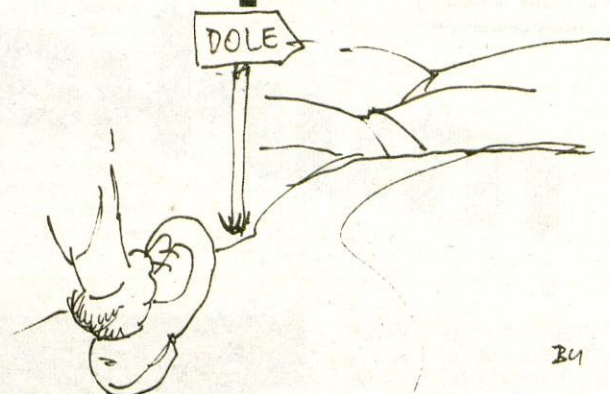
V ta mrakobni in nevihtni socializem včasih vendar posije kakšen svetel žarček, da si vsaj za mišji hipec oddahnemo, zjajemo memo sopo in pohitimo po zalet; da se bomo v naslednjih dneh spet lahko krepostno ubranili vsakršnih strel in napadov, ki se kujejo za obzorjem. Ta sproščujoča in gorka lučka prihaja iz uglednega londonskega časopisa, ki je črno na belem zapisal, da se povprečni Slovenec vozi v mercedesu, ima počitniško hišo v planinah in na morju, kjer tudi sicer redno letuje.

Ah, saj ne bi bilo treba! Od ganotja predemo kot sita mačka. Čeprav smo le podpovprečni Slovenci in nam do povprečja manjkajo tudi take malenkosti, kot so nov televizor, novo pohištvo in seveda tudi kakšen mercedes in vikend.

Nasploh je podoba »moje dežele« v tem finančnem časopisu več kot spodbudna: pišejo, da 60 procentov robe prodamo doma, 20 procentov na enotnem jugoslovanskem tržišču in 20 procentov izvozimo! Za slovensko gospodarstvo je južna blokada slovenskega blaga rahlo manj pomembna kot bombandira južni tisk.

Le-ta se zdaj veselo ubada z vseljusko mobilizacijo za udeležbo na proslavi 600-letnice kosovske bitke. Srbska skupščina je kosovskemu jubileju dala splošno družbeni značaj, ker bo »ta proslava pripomogla k vzpostavljanju ravnotežja med tradicijo in sodobnostjo.«

Separatisti, iredentisti in druga kontrarevolucija je bila tudi tu na delu. Sovrag ne miruje! Nekateri albanski zgodovinarji so na vsak način želeli dokazati, da so se skupaj s Srbi vojskovali tudi Albanci, da ne govorimo o tem, da se zdaj, na predvečer slavnostnega obeležja, pripravajo o tem, katero orožje je sploh zmaga-lo... Pa je bilo to komaj pred šeststo leti, lepo vas prosim! Če zgodovinski viri pravijo, da so v čast in slavo te bitke polnih 24 ur pozvonjali zvonovi na cerkvi Notre - Dame v Parizu, bodo pač tu-

di na letošnji Vidovdan! Tako priprošnje so organizatorji prosila-ve oddali namreč Francozom...

Saj res ni toliko pomembno, da so Srbi na Kosovu doživeli hud poraz, pomemben je sporočilni duh, socialni odmev in simbolni zanos, ki se poraja ob teh rečeh. Ko danes praznujemo 200-letnico francoske revolucije, gre pravzaprav le za demokratični simbol in ne za to, kar se je zgodilo v Bastilji. Padec Bastilje je že toliko raziskan, pravijo sociologi, da je v napol opuščeni zapor v resnici vdrla nekaj sto neorganiziranih ljudi in osvobodilo sedem zapornikov, ki so bili večinoma tatovi.

Bolj bruha neusmiljena zgodovina dejstva na dan, bolj smo zbegani: ježešna, saj še proslave niso več tisto, kar so bile! Pogledajte naš partijski shod v Tacnu! Nič socrealističnega rompa in gromovništva, nič od groženj kdo, naj spet rukne koga in zakaj! Nekam preveč civilizacijsko umirjeno, odločno in kulturno in visoko profesionalno. Ni čudno, da se je šefu partije Kučanu že pred Tacnom črta popularnosti v nedavni slovenski anketi potegnila - ohojoj - daleč nad novoustanovljene konkurente, ki se baje - ohojoj - ne borijo za oblast! Na volitvah, ki bi bile jutri, bi triumfiral. Kučan, ne partija. Še ne.

Nam, ki slutimo zaresne čase, se pa še kar toži po »tapravih« proslavah. Zato gremo s Putnikom na tista pšenična kosovska polja, kjer so morali kmetje na brzaka nabrusiti srpe in požeti na sto hektarov še zelene pšenice v svrhu prihajajočega proslavljavskega rituala. Kdo pa bo čukal na teh slovenskih shodkih,

če ima za zdaj še možnost in priložnost, da skoči med take proslavljalce, ki še niso pozabili, kaj je veličastje in pomp Častna pionirska, da bomo vzeli pot pod noge in nabrusili pete. Kdor nima v glavi, ima pa pač v petah...

D. Sedej

JEŽ

Račun - kot bi kupil hišo!

Ko sem pred kratkim kupil v novi LIP-ovi poslovalnici na Bledu šablono za montažo vratnih kljuk, ki stane vsega 3040 dinarjev, sem bil nemalo presenečen, ko me je sicer prijazna prodajalka vprašala za ime, priimek, naslov... Le zakaj se moram predstavljati, le kaj hoče od mene, sem si mislil. No, pa ni bilo treba prav dolgo ugibati! V LIP-u so izjemno natančni in tudi za nakup takšne malenkosti, kot je šablona, napišejo račun, kakršnega bi pričakoval ob nakupu vrat, pohištva, cele hiše! Če sem dobro videl in pravilno prešel, je prodajalka kar stopetdesetkrat udarila po črkah pisalnega stroja, preden je bil račun (v štirih izvodih) napisan.

Upam, da LIP-a ne bodo posnemale živilske trgovine. Če bodo tudi te zahtevale za vsak prodani jogurt ali sladoled račun z imenom, priimkom in naslovom kupca, s šifro izdelka, z osnovno ceno in prometnim davkom..., potem bodo kmalu postale - naš drugi dom.

Priznanja

Jeseniška občina ob občinskem prazniku podeljuje vrsto lepих priznanj, med drugim tudi medaljo občine Jesenice delovnim ljudem in občanom, ki so pač zaslužni.

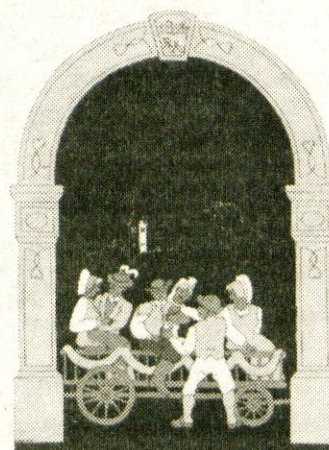
V predlogu odloka o podelitvi pa med drugim beremo v 21. členu, kdo lahko da pobudo za tako odlikovanje. Piše: Pobuda za medaljo občine Jesenice in listino občine mora biti pismena in jo lahko podajo družbenopolitične organizacije, društva druge organizacije in skupnosti, družbene organizacije, krajevne skupnosti ter organi občine Jesenice.

Nočemo biti dlakocepni, ampak vseeno nas zanima, ktere so poleg društev, & drugih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti še družbene organizacije? Kdo je poleg vsega naštetega še družbena organizacija? Mar imamo tudi nedružbene organizacije, ki bi prišle v poštev?

Razen tega pa so organi občine Jesenice vendarle že naštet v... in skupnosti! Ali je treba organe občinske skupščine posebej imenovati, ko pa se ve, da gre za družbenopolitično skupnost? Dobro bi bilo že nehati s temi organi in stvar modernizirati, predvsem pa poenostaviti.

Saj ne gre za prijavo, ampak za priznanje. Zakaj vendarle tako natančno naštevati, ko pa ne bi bilo nič narobe ali celo zaželeno, da lahko da pobudo tudi čisto navaden državljan... organizacije?

Iščejo par za blejsko kmečko ohcet

Še do konca junija se lahko prijavite za poroko na tradicionalni blejski kmečki ohceti, ki jo organizira Turistično društvo Bled v sodelovanju z blejskim turističnim gospodarstvom. Turistično društvo išče primeren mlad par, ki bi se zares poročil na prireditvi, ki bo 9. avgusta na Bledu.

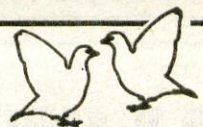
Želijo, da se interesenti (mlad par z Gorenjske in po možnosti iz kmečke družine) prijavi na Turističnem društvu Bled ali se tam osebno oglasi. Ob koncu junija bodo izbrali par, ki se bo v gorenjski narodni noši in po starih običajih poročil na Bledu. Pohitite s prijavi!

Ni kaj, Kranjska gora je lepo urejena in postaja vse lepša, v pravo sramoto pa so takole napolnjeni smetnjaki, ki stojijo občasno po tem turističnem kraju. Kaj je res tako težko zagotoviti pravočasen odvoz odpadkov iz smetnjakov, ki stojijo ob cesti in ob sprehajalnih poteh kot tale ob gostišču Bor? - Foto: F. Perdan

Dahnili so da:

V Kranju: Judita Jeretina in Dejan Štucin iz Kranja; Silva Hudobivnik in Janez Traven iz Luž; Simona Ogris in Andrej Kranjec iz Kranja; Milena Hafnar in Franc Jerič; Alenka Klemenčič in Marko Logar iz Spodnje Besnice; Andreja Ahčin in Miro Porenta iz Hraša; Blanka Ruparčič in Franc Jerman iz Tržiča; Bojana Bizjak in Božidar Jekovec.

Čestitamo!

ČVEK

Nevarna očala

S prvimi toplimi dnevi so se na londonskih ulicah pojavila poceni sončna očala, ki so po mnenju strokovnjakov smrtno nevarna. Očala, ki so temna, škodujejo vidu, razen tega pa lastniki le težko ločijo barve na semaforju in prihaja do številnih nesreč.

Plavalci so bolj seksi

Kot trdijo britanski seksologi, so tisti moški, ki se redno ukvarjajo s plavanjem, bolj uspešni v postelji in da pri njih spolna želja ne usiha. Po petih letih tovrstnih raziskav so ugotovili, da sami sebe smatrajo za izredno privlačne in sposobne, takega mnenja pa so tudi njihove soproge in dekleta. Izkazalo se je tudi, da so celo plavalci, ki so stari šestdeset in več let, sposobni za seks dvakrat tedensko.

Male gorenjske vasi

Krnica

Piše: D.Sedej

»Najvišja« hišna številka je Triglav

Trinajst kilometrov od Radovljice proti Pokljuki in Zatrniku na Pokljuki, na nadmorski višini 625 metrov leži razložena vas - Krnica, ki ima svoje jedro pod Dolgim hrbtom. Krnica je prav zanimiva vas zato, ker ima zelo veliko daleč naokoli raztresenih zaselkov. Toliko kot malokatera slovenska vas. Tu so Zatreznica, Hotunje, Pokljuka, Postojna, kjer imata dve hiši posebno ime na Frnači, Zamost, Zatrnik, Mrzli studenec na višini kar 1214 metrov in Lipanec. V bližini je znamenita Pokljuška soteska, ki so jo pred letom dni temeljito očistili in jo posebno v poletnem času obišče kar precej turistov z Bleda.

V Krnici so še vidni ostanki dveh kovačnic, kjer so obdelovali železo, tu so imeli, tako kot v vsaki spodobni slovenski vasi tudi mlin...

Vas s številnimi zaselki

Krnica je torej vas, ki ima kar osem manjših zaselkov, zato šteje danes okoli sto hišnih števil. Prav zanimiva je ta ne navadna »zaselkarska« vas tudi zato, ker vseh hišnih števil v enem popoldnevu, čeprav bi zares hoteli, ne bi mogli »oblesti.« Ne bi, denimo, zmogli v enem

samem dnevu do Mrzlega studenca in na Pokljuko, nato pa naravnost na Triglav, do koč na Planiki. Koča na triglavski Planiki namreč nosi hišno številko Krnice.. Krnica zatorej ni kar tako, zanjo zvedo tudi vsi ti planinci, ki v poletnih mesecih romajo na Triglav.

Stara glasbena skrinja

Marija Ažman, gostilničarka

V Krnici, pod klancem, še danes stoji ena najstarejših gostiln ne le v tem kraju, ampak tudi daleč naokoli. Domačini pravijo »pr Konavc« ali Konavčeva gostilna, ki jo je od svoje mame prevzela Marija Ažman, Konavčeva.

Ko vstopite v staro gostilno, z obveznim »gankom« na proče-

lju hiše, stoji v veži zanimiva glasbena skrinja, lepo izrezljana in poslikana. »Pet viž ima na enem bobnu, ima pa dva bobna,« pravi lastnica Marija, »pri hiši pa je, odkar pomnim. Ko je še moja mama vodila gostilno, so večkrat vrteli valčke in polke in plesali. Tedaj je bilo še veselo, tudi pri nas, ko so se radi ustavljali furmani pa »golcarji« in prihajali domači in okoliški fantje. Zdaj je glasbena skrinja pokvarjena, ne igra več in kar bojim se, da bi mi jo hotel popraviti kakšen »strokonjak«, ki bi vse razstavil, nato pa ne bi več znal stvari postaviti na svoje mesto. Takega, ki bi res znal stare glasbene skrinje popravljati, pa ne poznam...

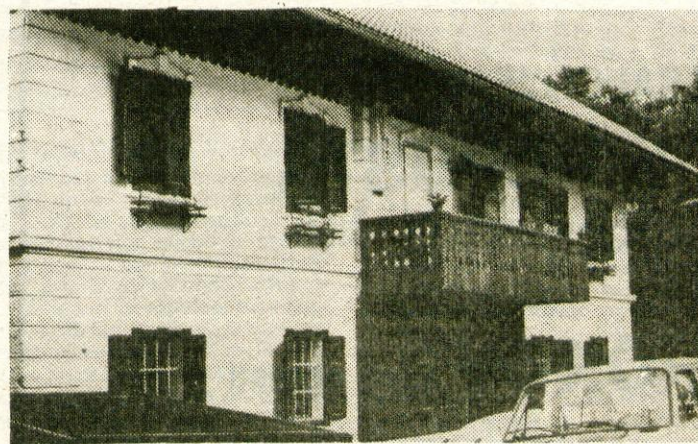
Na golaž in na vampe

Ko smo popravljali našo hišo in gostilno, je bila na podstrešju, na tramu vklesana letnica 1895 in je torej hiša kar precej stara. Toliko tudi gostilna, saj jo je mama kupila od Hotušnikovih, nato pa jo nekoliko povečala. Druga gostilna v Krnici, na Betaniji, je mlajša; saj naši se lahko takoj vidi, da je videla že stare in najstarejše čase. Stoji namreč pod klancem, kakor vse stare slovenske gostilne, ki so jih gradili bodisi na klancu ali pod njim in redkokdaj drugje. Furmani so se na teh krajih pač ustavljali in bilo je največ možnosti, da so zavili v gostilno na kozarček ali okrepčilo.

Gostom pa je še mama kuhala popolnoma drugačne reči kot dandanes, ko so v modi čevapčiči in zrezki. Na štedilniku je skuhala kakšnih dvajset litrov golaža, vampov in spekla

pečenko. Ta hrana je bila tedaj vseh vaškim fantom prav zato, ker vampov in golaža doma nikoli niso kuhali in tudi pečenka je bila redkokdaj na mizi. V gostilno se je torej šlo na golaže in vampe.

Ker je bila poleg tudi trgovina, so se v njej oskrbovali predvsem gozdni delavci, golcarji, ko so odšli od doma za teden dni. Saj včasih gospodinje niso toliko kupovale v trgovini kot dandanes! Moja mama pa je golcarjem »naštimala« v nahrbtnik

Konavčeva hiša, ena najstarejših v Krnici

kakšna dva kilograma zabele, koruzno moko, ajdovo moko in kos suhega mesa, ko so odhajali na Pokljuko ali k Mrzlemu studencu.

Direktorjev sin

Med vojno so se, razumljivo, pri nas ustavljali oboji: žan-

darji in partizani. Zgodilo se je, da so Nemci pri neki preiskavi pregledali devet hiš, vsi Krničani pa so morali zunaj stati. Tudi našo hišo so večkrat pregledali, posebej hudo pa je bilo tedaj, ko nas je nekdo prijavil, da je naš oče odšel k partizanom. Leta 1944 pa so aktivisti in kurirji že kar podnevi prihajali k nam. Hiša stoji sredi vasi, gostilna je in tukaj se pač vedno vsak ustavi.

Ažmanova Marija je prijetna in zgovorna gostilničarka in zdi se, da brez ljudi in svojih go-

V Krnici se že začena Triglavski narodni park

se, kako sem nekoč zalotila mladega fanta, ki je hotel ukrasti steklenico vina. Zapodila sem se za njim in mu primazala dve okoli ušes: cof, cof! Jezno se je obregnil, češ ali vi ne veste, da sem direktorjev sin! Tedaj me je še bolj podražilo in sem ga nadrla. »Če bi vedela, da si pa sin tega in tega direktorja, bi te pa še bolj!«

V Konavčevi gostilni se ustavljajo danes predvsem domačini, pridejo tudi tujci, ki si ogledujejo ta del Gorenjske, a kot pravi Marija Ažmanova, le malokdaj kaj pojedjo ali popijejo. Gostilno bo vodila, dokler bo le mogla, saj je »rojena« gostilničarka, vedno prijazna in dobrodušna z vsemi, ki pridejo h Konavcu, v eno najstarejših gostiln tod okoli.

ureja DARINKA SEDEJ

Murka iz Lesc je odprla prenovljeno poslovalnico v Supermarketu Union na Jesenicah

Med prijaznimi trgovci je kupovati veselje....

Minuli ponedeljek so se številni Jeseničani udeležili slovesne otvoritve prenovljene Murkine prodajalne na Jesenicah, kjer nudijo precej blaga po dostopnih in znižanih cenah. Lepe prostore Murke si je res vredno ogledati.

Minuli ponedeljek so v Supermarketu Union na Jesenicah slovesno odprli prenovljeno prodajalno Murke. V komaj mesecu dni so temeljito obnovili pritličje in nadstropje, za obnovo in nabavo opreme pa so namenili izključno lastna sredstva.

Na slovesnosti ob otvoritvi je spregovorila predsednica delavskega sveta Murke Milica Kunstelj in poudarila, da letos poteka dvajset let, odkar so v Supermarketu odprli za tedaj zelo sodobno trgovino. Kupci so jo radi obiskovali, a po dvajsetih letih je bilo treba razmišljati o obnovi in taki preureditvi, ki jo zahteva sodobni čas. Tako je trgovina danes urejena tako, kot so sodobne blagovnice po svetu, v

prijaznih in modernih barvah.

Na 600 kvadratnih metrih so položili nove pode, obnovili razsvetljavo in požarno varnostne naprave, prav tako so tudi v nadstropju na 400 kvadratnih metrih opravili vsa nujna preureditvena dela. Opremo je prispevala delovna organizacija Alpos iz Szentjurja pri Celju.

Zdaj imajo Murkine prodajalke znatno boljše delovne pogoje, saj so namestili tudi klimatske naprave. Same delavke so se mesec dni zelo trudile in pomagale pri delih in ni jim bilo žal časa in delovnih večerov za preurejeno poslovalnico.

V poslovalnico so vložili 240 starih milijard dinarjev, od te-

ga 135 milijard le za opremo. Milica Kunstelj se je zahvalila vsem izvajalcem del in kolektivu, še posebej pa Veri Strazišar, poslovodkinji jeseniške trgovine, Jožetu Maleju, ki je

murka

Jože Malej se je skupaj s svojimi sodelavci najbolj trudil, da so v enem mesecu poslovalnico temeljito obnovili.

že pred dvajsetimi leti prizadevno delal za otvoritev te poslovalnice, Mariji Jan in Slavku Debevču.

Tako je Murka, ki letos praznuje 35-letnico svojega dela, zares lepo in dostojno proslavila svoj jubilej, predvsem pa poskrbela, da se bodo jeseniški in drugi kupci radi ustavljali v tej poslovalnici, kjer so vedno prijazno postreženi.

Kaj pravijo kupci v jeseniški poslovalnici Murke?

Marija Strehar z Jesenic:
»Sem stalna stranka Murke, zato ker sem vedno dobro in prijazno postrežena. Izbira je vedno velika: veste, so prodajalne, kjer izbere sploh ni in kjer vam ponujajo le eno vrsto blaga. V Murki nikoli ni tako, kajti poslovodkinja in trgovke se trudijo, da imajo vedno dovolj kupcev. Ta preurejena trgovina pa je tudi povsem drugačna kot prej, razlika je ogromna. Taka je, kot so sodobne blagovnice po svetu.«

Ljuba Tarman z Jesenic:
»Trgovina mi je zelo všeč, prijetna je in lepa. Murkino poslovalnico poznam že dvajset let in tu tudi stalno kupujem. Ne le zato, ker je zares velika izbira raznega blaga, temveč zato, ker so prodajalke, prav vse, vedno prijazne in lepo urejene. Trgovkam želim veliko delovnega uspeha...«

Marko Trkulja z Jesenic:
»Jeseniške kupce nas prav gotovo veseli, da je danes prodajalna preurejena in lepa na pogled. V tej poslovalnici so trgovke vedno prijazne, zato jim obiska nikoli ne manjka. Pomembno pa je tudi zaradi tega, ker na Jesenice prihaja veliko kupcev iz Avstrije in so zato lepe trgovine dobrodošle zaradi maloobmejnega prometa.«

MERKUR KRANJ

V MESECU JUNIJU

IZKORISTITE POSEBNO UGODNOST OB NAKUPU NASLEDNJEGA BLAGA

- BELA TEHNIKA IN AKUSTIČNI APARATI GORENJE
- EMO POSODA, PEČI EMO-CENTRAL, RADIATORJI EMOTERM, KOPALNE KADI IN WC IZPLAKOVALNIKI
- FERROTERM PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE
- BETONSKI MEŠALCI LIFAM

30 % POPUSTA
OB GOTOVINSKEM PLAČILU

ali

5 OBROKOV brez obresti

ali

5 ČEKOV brez obresti

VSA POJASNILA DOBITE V PRODAJALNAH

ČLANSTVO V AMD — VARNOST IN PRIHRANEK

Poletje je čas dopustov: na morju, v planinah, ob jezerih, v zdraviliščih. Vendar je treba v kraje pripotovati. Najbolj preprosto je z avtomobilom, saj se z vso prtljago brez prestopanj pripeljete do vrat, kamor ste namenjeni. A to se zgodi le, če vožnja poteka tako, kot ste si zamislili. Če pa se vam zgodi kaj nepredvidenega, boste sicer nejevoljni, toda če boste član AMD, boste imeli vsaj nekoga, ki vam bo pomagal rešiti zagate na potovanju. Dejavnost AMD je namreč izredno razvejena, saj želi pomagati svojim članom pa tudi drugim voznikom.

Kaj vam prinaša članstvo v AMD

Članstvo v AMD vam prinaša številne ugodnosti in prav nič presenetljivega ni, če je finančni učinek ugodnosti večji kot pa znaša članarina v AMD.

Služba Pomoč-informacije je tista, ki vam pomaga takrat, ko avtomobil obstane na cesti zaradi okvare ali prometne nezgode, njen delovni čas pa je v večini okolij že 24 ur dnevno, tudi ob nedeljah in praznikih. Manjšo napako na avtomobilu bodo mehaniki SPI odpravili brezplačno, če pa to ne bo mogoče, vam bodo pokvarjeno vozilo z vlečnim vozilom odpeljali po nižji, članski ceni do mehanične delavnice ali vašega doma. Če se vam bo pripetila prometna nezgoda in vaš avtomobil ne bo več vozen, vam članstvo v AMD zagotavlja brezplačen prevoz v prometni nesreči poškodovanega avtomobila iz kateregakoli dela Jugoslavije do doma, prav tako pa tudi iz krajev v zamejstvu, ki so od državne meje oddaljeni do 100 km; tako lahko s tem prihranite celo 7 milijonov (novih) dinarjev.

Da pa ne bi prišlo do okvar, je treba avtomobil redno vzdrževati. Mehaniki v 12 tehničnih bazah v Sloveniji na vozilih članov AMD brezplačno nastavijo višino žarometov, preizkusijo delovanje zavor, pregledajo hladilno tekočino, pri številnih storitvah, kot so nastavitve delovanja motorja, nastavitve prednje in zadnje preme, pre montaže gum, merjenju količine CO v izpuhu, testiranju blažilnikov, hitrem polnjenju akumulatorja pa imajo člani AMD poseben članski popust.

Člani AMD pa imajo še številne druge ugodnosti. Šestkrat letno dobijo člansko glasilo Motorevijo, imajo popuste v številnih gostinskih obratih in avtokampih (tudi do 15 odstotkov), imajo 10-odstotni popust pri kasko zavarovanju svojih avtomobilov, brezplačne pravne nasvete, v turističnih pisarnah dobijo koristne napotke, lahko pa kupijo tudi garantno pismo za potovanje v tujino in še veliko drugega. Prepričajte se sami! Stopite do najbližjega AMD, kjer vam bodo podrobno razložili vse ugodnosti in prednosti članstva v AMD, ali pa po pošti pošljite priloženo prijavnico.

Pristopna izjava za vpis v članstvo AMD

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE

Podatki o novem članu

priimek in ime:

ulica in hišna številka:

kraj:

številka pošte:

Želim postati član AMD:

Letna članarina za člane — avtomobiliste je 150.000 din

Članarino in stroške poštnine bom poravnal ob prevzetju članskega materiala.

V

dne

podpis

Gospodarskemu kriminalu še ne bo odzvonilo

Kranj, junija - Lani so na Gorenjskem odkrili 257 kaznivih dejanj gospodarskega kriminala. Številka, zabeležena v statističnih analih, pravzaprav ne pomeni dosti, saj gospodarski kriminal vselej cveti, le od prodornosti kriminalistov pa je odvisno, koliko ga bodo okrili in kaznovali. Tudi številke o škodi, ki jo povzroči, niso več tako zgovorne kot nekdanje, saj jim je inflacija vzela ves smisel.

Izdajanje nekritičnih čerkov, zloraba položaja in zloraba pravic odgovorne osebe, poneverbe, grabež, uničenje ali ponarejanje poslovnih listin, utaja davščin, tihotapstvo in nedovoljena trgovina - z vsem tem so imeli letos na Gorenjskem že opravka. V treh mesecih so namreč odkrili 67 kaznivih dejanj, ki jih kazenski zakon opredeljuje kot go-

Med letos odkritimi kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete je nekaj prav zanimivih cvetk. Tako je denimo cvetelo tihotapljenje s televizorji iz Singapura in Hongkonga: vsebino embalaže so prevežali tihotapci skrivoma zamenjali in v carinskih skladiščih se je nakopičilo škatek s peskom in drugo šaro. Prijeli so tihotapca, ki je prekupeval z žepnimi računalniki. Posel se mu je res splačal - stara milijarda na dan. Pojavljajo se tudi razni lažni zastopniki tujih firm in ljudem prodajajo vse mogoče (ta čas je popularna posoda AMC). Lahkoverneži jim vnaprej plačajo devizno aro, zastopniki pa se vdrejo v tla. Svetujejo previdnost.

spodarski kriminal. V statistiki pa še ni zajeto dogajanje v jeseniškem Kovinarju, katerega odkritje gorenjski kriminalisti štejejo za enega večjih uspehov. Ta primer in predlanska mesarska afera sta morda najbolj drastična dokaza, kako je moč zlorabljati brezbržen odnos odgovornih do družbene lastnine, pomanjkanje kontrole, evidence o premoženju delovne organizacije, slabo varovanje...

Gospodarski kriminal po delovnih organizacijah vselej cveti in le težko mu je priti do živga. Ljudje pa vendarle dosti vedo o nezakonitostih po firmah, le da si bodisi ne upajo z besedo na dan bodisi ne vedo, kam naj se obrnejo. Prvi zadržek je težko premagati, drugega pa se znebijo, če o odtujevanju družbenega premoženja sporoče na oddelek za zatiranje kriminalitete pri Upravi za notranje zadeve v Kranju.

Kot pravijo na oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj, je zelo poraslo tudi utajevanje davščin. Nič novega ni, da je davčna disciplina pri nas na psu, žal pa je tudi v davčnem sistemu veliko napak, ki omogočajo zlorabe. Davčna uprava pa ima na žalost zelo majhna pooblastila, da bi strožje preganjala ta »nacionalni šport«. Najbrž bi bilo bolj smiselno, ko bi tovrstnih kaznivih dejanj ne preganjala kriminalistična policija, pač pa kaka finančna institucija - pri italijanskih sosedih imajo za to nekakšno finančno policijo.

V sklopu gospodarskega kriminala je vselej v razcvetu zlasti tihotapstvo: z obdobji se spreminja le predmet dejanja. Če je izza one strani meje nekdanje še dišalo po kavi, imajo zdaj v tihotapskih krogih prednost uglednejši tehnični predmeti, od video tehnike do računalnikov. Lani so bili v nekaj tovrstnih kaznivih dejanj vpleteni tudi cariniki.

D. Z. Žlebir

Dobro je vedeti

Varnostna čelada po predpisih

Približuje se 1. julij, ko bodo tudi za mopediste obvezne varovalne čelade. Voznike »brencljev«, še bolj pa njihove starše, zanima, kakšna mora biti čelada, da bo ustrezala predpisom.

V Sloveniji je dvojje uradno priznanih proizvajalcev čelad, in sicer koprski Iplas in Veplas iz Titovega Velenja. Tehnologi v Iplasu pravijo, da velja za ustrezno tista čelada, ki ima na notranji strani usnjenega pasu za pripenjanje močno vtisnjeno nalepko z oznako ECE 22/02. Pri Veplasovih čeladah pa je to razvidno iz našitega belega štirioglatega koščka tkanine na notranji strani čelade. Na njem je lahko tudi oznaka E-3 ali E-6 ter številka atesta. Čelad zdaj v naši državi še ne testirajo, pač pa to opravljajo v sosednji Italiji. Če pa bo kak izdelovalec tudi pri nas začel ta posel, potem bodo čelade nosile oznako E-10. Pri Veplasu tudi pravijo, da mora biti tkanina obvezno prišita v času izdelave čelade, sicer ne pomeni, da je bila testirana.

Tudi čelade, ki ne nosijo mednarodno (evropsko) priznane oznake o standardizaciji po ECE 22/02, ustrezajo vsem normativom, če imajo drugače oznake (na primer E-3 in E-6), saj pomenijo mednarodno določeno ozna-

ko države, v kateri je bila čelada izdelana ali atestirana. Čelade morajo torej ustrezati evropskim standardom, sicer jih tudi pri nas ne smejo prodajati.

Ob tem kaže opozoriti na vzhodnonemške čelade, ki so v prodaji pri nas, ki pa ne odgovarjajo evropskim standardom. Izdelovalci tudi priporočajo, naj bi vsako čelado, ki bi bila udarjena v prometni nesreči, poslali nazaj v tovarno na pregled, kjer ji bodo tudi zamenjali notranjo stiroporno oblogo. Ta se ob udarcu namreč tako poškoduje, da ne varuje več glave. Čelada pa je namenjena prav temu, zato je pomembno, da je trdno pripeta na glavo. Sicer pa se tudi izdelovalci pridružujejo mnenju prometnih strokovnjakov, ki potrebo po čeladah utemeljujejo s krvavo statistiko na naših cestah. V tujini, kjer čelade že več let obvezno uporabljajo, pa jo vsak četrti mopedist odnese z lažjimi ranami iz prometne nesreče ali se celo izogne najusodnejšim posledicam.

D. Ž.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Ivanu so jih naložili

Sredi noči je v Kranju Ivana presenetil neznanec in ga pretepel. Ko se je krvav pobiral, je pretepenec tuhtal, kakšen motiv je vodil onega pri nasilju. Ni se mogel spomniti in pri tem mu niti milica ni mogla dosti pomagati. Nasilneža pa tudi niso izsledili.

Kot v ganstrskih filmih

Dva Ločana sta ondan uprizorila pravo mafijsko sceno. Po službi sta se ga že doma napila, nadaljevala pa v bifeju Jelen, kjer sta si kar sama stregla iz »šanka«. Natakariči je bilo kmalu dovolj njunih vragolij, zato je kljub grožnjam, da jo ubjeta, klicala milico. A tudi vrlim možem zakona sta se junaško upirala. Prvega so naposled obvaldali in odpeljali z marico, drugi pa je z izzivalnim vedenjem tudi prošil za to. Po več zanimivih prizorih sta možaka pristala na hladnem - do iztreznitve.

Pijačo prinesel kar s seboj

V bližnji trgovini si je kupil pijačo, potem pa prisedel k trem gostom pred Metuljčkom v Škofji Loki. Kdove kako se je med njimi vnel prepir in začelo privanje, verjetno pa omizje ni bilo ravno veselo nepovabljenega gosta. Natakariči jih je sicer skušal pomiriti, toda naposled je to uspelo šele strokovno za to najbolj usposobljenim. Ti so moža, ki je zanetil spor, nagnali domov, kajpak s primerno napotnico sodniku za prekrške.

Imel je grde namene

Irfan je v svojem stanovanju na Jesenicah tako glasno urejal družinske razmere, da je zbudil pozornost sosedov. Ti so poslali po milico, naj pogleda, kaj se dogaja v sosednem stanovanju - ne toliko zaradi radovednosti kot iz strahu, da srditi Irfan ne bi komu storil sile. Ni je, pač pa je imel tak namen. Pripravljal se je namreč k temu, da bi pretepel ženo. Tokrat si je lahko odahnila.

Slovenija gradi sistem nadzora nad ravnanjem s posebnimi odpadki

Rojstni list in osebna odgovornost za odpadke

Ljubljana, 14. junija - Podatki o posebnih odpadkih, ki jih delimo v tri kategorije, od katerih jih je 10 odstotkov nevarnih, so tisti, ki jih najraje skrivamo. Vendar je Slovenija kljub temu uspelo začeti graditi sistem nadzora nad ravnanjem s posebnimi odpadki, ki jih je v Sloveniji poldrugi milijon kubičnih metrov in 750 tisoč ton. Goste odpadke merimo v tonah, redkejšje pa v kubičnih metrih. To se velike količine, ki jih ni enostavno obvladovati, shranjevati, uničevati in nadzirati.

Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, Gospodarska zbornica Slovenije, Kemijski inštitut Boris Kidrič iz Ljubljane in Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo ljubljanske Univerze imajo največ zasluga, da v Sloveniji končno le obvladujemo posebne odpadke. Kot pravi dr. Viktor Grilc s Kidričevega inštituta, je začel koncept nastajati leta 1987, lani pa je bil narejen popis posebnih odpadkov. Najrealnejšo sliko bi dal popis v enem zamahu, vendar se to ni uresničilo, saj so do realnih podatkov prišli le na ljubljanskem, mariborskem, celjskem in gorenjskem območju, največ problemov pa je bilo s Pomurjem in Posavjem, kar je bilo uresničeno letos. Marsikje so temeljito skrivali podatke, celo lagali in prišli do podatkov, ki so skrivali tudi do polovice realnih količin. Sedaj je popis kar realen in s tem je bilo opravljeno pomembno delo pri obvladovanju tega področja. Treba pa bo narediti še naslednje korake: shranjevanje, uničevanje in predelovanje te ogromne količine odpadkov, ki dosegajo v Sloveniji poldrugi milijon kubičnih metrov in 750 tisoč ton.

Računalnik je marsikoga zresnil

Na pogovoru predstavnikov republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora in predstavnikov znanstvenih institucij, ki sodelujejo pri obvladovanju posebnih odpadkov, ki ga je vodil predsednik republiškega komiteja Tomaž Vuga, je dr. Aleksandra Kornhauser s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo pojasnila dograjevanje računalniškega sistema za nadzor nad ravnanjem s posebnimi odpadki, s katerimi smo donedavna zelo nenačrtno in nevarno ravnali. Precej se jih je nestrokovno »skrilo« v razne divje deponije ali pa odlagalo v bližino nastanka. Večkrat se je znal spretno skriti tudi proizvajalec oziroma lastnik odpadkov.

»Uspelo nam je usposobiti računalniški sistem, ki nam vsak hip lahko pove proizvajalce posebnih odpadkov, značaj in lastnosti odpadkov samih, s kakšno tehnologijo so proizvedeni, stopnjo nevarnosti, kje so sedaj ti odpadki, kakšen je način začasnega odlaganja

in kako bi moralo biti. Marsikdo se je že zaradi takšne kontrole zresnil in spoznal, da je spremljan. Sistem dograjujemo in kmalu bomo lahko ugotovili tudi odgovorne osebe za to področje, lahko bomo soočili količino proizvodnje s količino odpadkov, pa tudi to, kje so odpadki končali. Za vsak odpadek bomo, takoj ko bo nastal, odpri nekakšen rojstni list. Pri tem sodelujemo s svetom, z OZN in njenimi institucijami, ki nam pomagajo z ekspertizami, ne pa z denarjem, ki ga moramo poiskati doma. Pri tem smo še osamljeni. Ta sistem bo prihodnji teden predan računalniškemu centru v Mariboru. Mislim, da bo treba proizvodnje, ki nas obremenjujejo z težko obvladljivimi odpadki, zapreti. Trdim pa, da je problem posebnih odpadkov 50 odstotkov problem vzgoje ljudi. Tako so nam pritrdili tudi v ZDA in veliki Britaniji ter v Skandinaviji, s katerimi intenzivno sodelujemo,« je povedala dr. Aleksandra Kornhauser.

Sežiganje v cementarnah

Problem seveda ni enostaven, saj je imeti pri shranjevanju ali uničevanju odpadkov in še posebej posebnih tudi računico. Slovenija je v marsikaterem oziru premajhna in bo potrebno sodelovati vsaj s Hrvati, določene probleme pa rešiti na jugoslovanski ravni. Nevarni niso samo posebni odpadki (jedrske kot ločeno kategorijo je sorazmerno najlažje nadzorovati, imajo pa omejeno dobo trajanja, do 30 let), ampak tudi komunalni, zato bo treba imeti tudi to v vidu. Rešitev so varne deponije, kar še vedno ni popolno, saj odpadek resnično samo odložiš, zato je cilj uničenje, izvoz ali predelava. Vendar bi moralo tudi veljati pravilo ravnavesja. Nikakor ne bi smeli od druge dobiti več odpadkov, kot pa jih pošljemo drugam. V Sloveniji bo zato nujna določena regionalizacija, lahko bi na primer usposobili osamele peči v Idriji in podobno. Slovenija zato pripravlja štiri projekte: sežig določenih vrst posebnih odpadkov v pečeh cementarn (v igri so štiri jugoslovanske cementarne, ki bi jih bilo treba preurediti, med drugim tudi Anhovo in Trbovlje, strošek pa bi bil 2 milijona dolarjev, nova sežigalnica pa bi stala od 50 do 60 milijonov dolarjev), sežig na druge načine, piroliza in reciklaža. Razen cementarskega se že uresničuje projekt v okviru sozda Kemija, ki ustanavlja posebno podjetje za uničevanje in predelavo posebnih odpadkov, pa projekt v okviru sozda Iskra za področje zelo nevarnih galvanskih gošč, v kar se vključuje tudi opekarna v Novem mestu, kjer naj bi uredili potreben in varen objekt. Kaže, da se na tem področju obrača na bolje, pri čemer bo lahko pomagal tudi načrtovani slovenski ekološki dinar.

J. Košnjek

Revolucija - kontrarevolucija

Jugoslovanski kazenski zakon, ki na splošno bolj ščiti oblast kot državljane, je poseben tudi v tem, da vsebuje določbo (114. člen) o kontrarevolucionarnem ogrožanju družbene ureditve (za kar je predvidena kazen najmanj enega leta zapora). Že iz tega, da je takšna določba v našem kazenskem zakonu in da imamo pri nas še vedno opraviti s primeri kontrarevolucije, je mogoče sklepati, da imamo tudi nasprotni pol - revolucijo in vojskeke revolucije, za katere je iz zgodovine znano, da lahko med revolucijo delajo po svoje, v nasprotju z zakoni in s temeljnimi človekovimi pravicami in državljanskimi svoboščinami. Pa ne le to: določba, ki govori o kontrarevolucionarnem ogrožanju družbene ureditve, je tudi zelo ohlapna, raztegljiva kot harmonikarski meh in uporabna za vsako kožo in za različne primere. Le kako, na podlagi kakšnih meril je mogoče oceniti, katera so tista dejanja, ki merijo na to, da bi se omejila ali zrušila oblast delavskega razreda, da bi se spodkopala z ustavo določena družbenogospodarska ureditev, da bi se razbila bratstvo in enotnost ali okrnila enakopravnost narodov in narodnosti, da bi se protustavno strmo glavi organi družbene samouprave in oblasti...? So takšna dejanja že kritiziranje oblasti, nestrinjanje z vladajočo politiko in njenimi ukrepi, opozicijsko (alternativno) delovanje...? Je med kontrarevolucionarna dejanja mogoče šteti tudi zborovanje v Cankarjevem domu in med kontrarevolucionarje vseh šeststo tisoč državljanov Slovenije, ki so se s podpisom izrekli zoper izredne razmere na Kosovu? Je kontrarevolucija že izjava, češ da so rudarji v Starem trgu branili avnojsko Jugoslavijo?

Ker ohlapna določba o kontrarevolucionarnem ogrožanju družbene ureditve ogroža načelo zakonitosti oziroma določenosti kaznivih dejanj, je republiška skupščinska komisija za proučitev kazenske zakonodaje v zahtevi za dopolnitev zveznega kazenskega zakona predlagala, da bi med »kontrarevolucionarje« šteli le tiste, ki pripravljajo nasilno spremembo družbene ureditve, nasilno zrušenje oblasti, nasilno omejevanje enakopravnosti narodov in narodnosti... Merila, kaj je nasilno in kaj ni, pa so že bolj oprijemljiva in nedvoumna in dajejo manjše možnosti za zlorabe, za obračunavanje s političnimi nasprotniki in drugače mislečimi, za vsiljevanje določene politike. Seveda pa si ob slovenskem predlogu ne gre delati pretiranih utvar: še tako dobra zakonodaja nič ne pomeni, če ima od javnosti nenadzorovana in nedemokratska oblast možnost, da krši ustavo, zakone in mednarodno sprejete deklaracije.

C. Zaplotnik

Hudičevo drag ribolov

Škofja Loka, junija - Ribiška družina Visoko v Poljanski dolini terja od dveh krivolovcev za 19 rib 16.920.000 dinarjev. Lovila sta brez dovoljenja, na nedovoljen način in v času varstvene dobe za vse ujete ribe.

V škofjeloški občini oziroma na območju Ribiške družine Visoko v Poljanski dolini so že nekaj časa sumili, da se v njihovih vodah »pasejo« krivolovci. Iz zapisnika Postaje milice Škofja Loka pa je zdaj razvidno, da sta 14. maja letos ob enih ponoči Anton Martinčič iz Gorenje vasi in Konrad Čadež iz Poljan nad Škofjo Loko lovila ob sotočju Sore in potoka Ločilnica v Poljanah nad Škofjo Loko. Nedovoljen plen so miličniki odkrili pri Martinčiču pri kontroli v cestnem prometu, pri Čadežu pa kasneje, ko je ribe že čistil. Čeprav (po količini mesa) bera na nedovoljen način ujetih rib ni bila ravno zelo obilna (oba sta namreč imela 19 različnih rib - podust, potočne postrvi, lipane, sulca in mreno), si bosta ob ulov prav gotovo še kako zapomnila. Škoda, ki sta jo povzročila Ribiški družini Visoko, ocenjena na podlagi odškodninskega cenika za povračilo škode na ribah (osnova za izračun je cena konzumne šarenke, ki je bila 5. junija letos 45.000 dinarjev) je bila namreč po cenitvi dipl. vet. Dušana Bravničarja ocenjena kar na 16.920.000 dinarjev (novih seveda!). Martinčič si je z nedovoljenim ulovom »prislužil« plačilo Ribiški družini v skupnem znesku 10.080.000 dinarjev, Čadež pa 6.840.000 dinarjev. Za primer povejmo, da je bil samo 50 centimetrov dolg Martinčičev sulec ocenjen na 3.600.000 dinarjev. Zadeva se bo zdaj razpletla morda sporazumno (s poravnavo odškodnine Ribiški družini Visoko) ali pa na sodišču. Kakorkoli že, hudičevo drag ribolov je bil to in prav nič prijetna ribja čorba za oba »ljubitelja« tovrstnega ribolova.

NESREČE

Z mopedom pred tovarnjak

Podbrezje, 16. junija - 15-letni mopedist Aleš M. iz Podbrezja, ki je z dvorišča zapeljal na cesto, se je zaletel v tovarnjak, ki ga je v smeri Podbrezja - Bistrica vozil Anton Čebulj, star 49 let, iz Orehovca. Po trčenju je mopedist padel in se ranil, huje ranjen pa je bil tudi njegov vrstnik Matej K. iz Kranja, ki ga je vozil kot sopotnika.

Avto se je prevrnil

Podlublje, 16. junija - Med vožnjo od mejnega prehoda na Ljubelju proti Trzinu se je blizu Begunjskega plazu ponesrečil Avstrijec Günter Suntingen, star 24 let, iz Celovca. Zaradi hitrosti je zapeljal na rob ceste in avto se je začel prevračati. Po več deset metrih se je avto ustavil, voznik pa je ostal vkleščen v razbitinah, od koder so ga rešili gasilci. Ranjenega zdravijo v ljubljanskem Kliničnem centru.

Kolesar podrl pešca

Bled, 18. junija - Na Rikljevici cesti na Bledu je domačin, 15-letni kolesar Jože R. podrl pešca, 60-letnega Franca Cergolja. Slednji je hodil kot skrajno levi

v skupini treh pešcev in nenadoma nameraval prečkati cesto. Pri padcu se je pešec huje poškodoval.

Z avtom v železno ograjo

Železniki, 18. junija - Voznica osebne avtomobila Karolina Reya - Skoda, stara 31 let, iz Železnikov, je zakrivila prometno nesrečo, v kateri je bila hudo ranjena, prav tako pa oba njena sopotnika, Vitoslava Dolenc, stara 40 let, in Franc Lotrič, star 45 let, oba iz Železnikov. Avto je zaradi neprimerne hitrosti v ovinku zaneslo, da je trčil v železno ograjo mostu čez potok Česnjica.

Hiša zgorela do tal

Žirovski vrh, 17. junija - Okoli devete ure zvečer je zagorela hiša v Žirovskem vrhu, v kateri živi 27-letna Anica Trček z dvema majhnima otrokoma. Do požara je prišlo, ker je iz plinske jeklenke uhajal plin, zaradi česar je prišlo do eksplozije. Trčkova je iz goreče hiše najprej spravila otroka, potem pa obvestila gasilce. Preden so ti prišli, je hiša že pogorela do tal. Trčkova se opečena zdravi v Kliničnem centru v Ljubljani, otrokoma pa k sreči ni bilo nič.

D. Ž.

IMOS
GORENJC

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE RADOVLJICA
Ljubljanska cesta 11

IMOS SGP »GORENJC« Radovljica — komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

1. KV AVTOMEHANIKA

Pogoj:

- poklicna šola
- 1 leto delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vloge pošljejo na naslov: IMOS SGP »GORENJC« Radovljica, Ljubljanska 11 v 15 dneh po objavi.

 TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA
TOZD TOBAK
Ljubljana, Tobačna ul. 5

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge
PRODAJALKE za prodajalno v Škofji Loki

Pogoji:

- IV. stopnja srednje trgovske smeri
- 6 mesecev delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca

Delo je za določen čas enega leta.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na organizacijsko enoto Kranj, Oldhamska 12, v roku 8 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30-ih dneh po preteku roka objave.

 Iskra

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ
Industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike Kranj, n.s.o.
DELOVNA SKUPNOST

O B J A V L J A

prosta dela in naloge

V O D J A I Z O B R A Ž E V A N J A

Osnovno področje dela je organiziranje celotnega področja izobraževalne dejavnosti v podjetju. Posebne naloge pa so organiziranje in programiranje funkcionalnega izobraževanja strokovnih kadrov ter organiziranje in programiranje šolanja kupcev.

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje zahteve:

- visoka izobrazba tehniške (zaželeno elektro ali strojne) ali družboslovne stroke (zaželen predhodni tehniški poklic)
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- zaželeno aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika in opravljen strokovni pedagoški izpit.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 14 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA KRANJ, KADROVSKA SLUŽBA, KRANJ, SAVSKA LOKA 4. Podrobnejše informacije lahko dobite osebno v Kadrovske službi ali po telefonu 064 22 221 int. 3549 ali 2391.

 Termika
TOZD Škofja Loka — Trata 32

Na osnovi 64 člena Statuta in sklepa DS razpisujemo prosta dela in naloge

DIREKTORJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomsko komercialne ali tehnične usmeritve
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
- izpolnjevanje pogojev za zunanje trgovsko poslovanje

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave razpisa v kadrovske službo. Imenovanje kandidata bo opravljeno v 20 dneh po preteku razpisnega roka. Kandidati bodo o izmenovanju pisno obveščeni najkasneje v roku 14 dni po opravljenem imenovanju.

 UKO **UMETNOKOVINSKA OBRT**
»UKO« KROPA p. o.

DP »UKO« Kropa objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. CIZELER

Pogoj:

IV. stopnja umetno cizelerske smeri ali osnovnošolska izobrazba z možnostjo priučitve za ta poklic.

2. GRAVER

Pogoj:

IV. stopnja — smer graver ali osnovnošolska izobrazba z možnostjo priučitve za ta poklic.

3. UMETNI KOVAČ

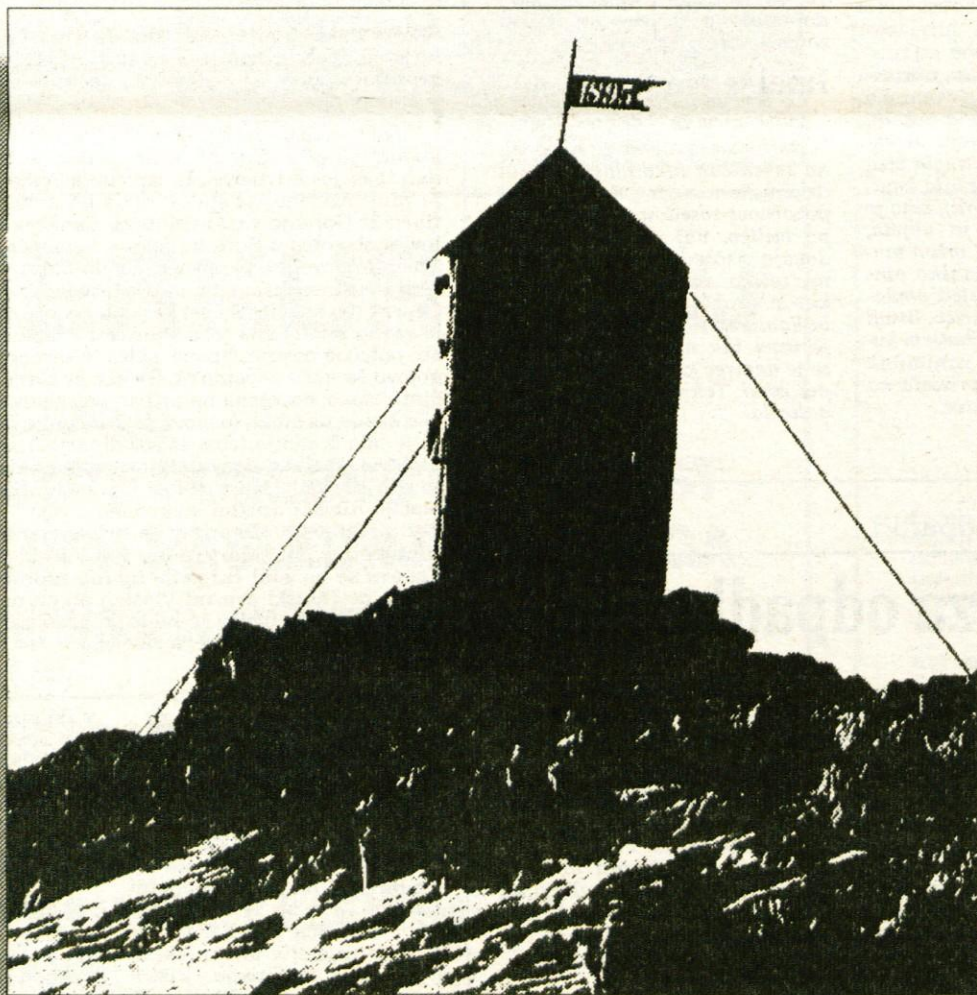
Pogoj:

IV. stopnja — smer umetni kovač ali osnovnošolska izobrazba z možnostjo priučitve za ta poklic.

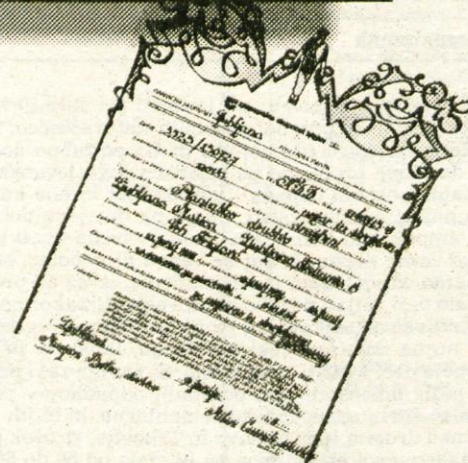
Pod točko 3. objavljamo 2 prosti delovni mesti.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: UKO Kropa, Kropa 7a, 64245 Kropa. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa pristojnega organa.

NIČ NI TAKO VISOKO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Najvišjo in najbolj izpostavljeno nepremičnino v Sloveniji smo zavarovali pred krago, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

 zavarovalna skupnost triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

 inštalacije **ŠKOFJA LOKA p. o.**

Razpisna komisija pri DO INŠTALACIJE Škofja Loka na podlagi sklepa delavskega sveta razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA (ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo končano višjo oz. srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri
- da imajo 2 oz. 3. leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

DO INŠTALACIJE ŠKOFJA LOKA p. o.
64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 55
s pripisom »za razpisno komisijo«. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejemu ustreznega sklepa.

 ŽELEZARNA JESENICE
JESENICE
Cesta železarjev 8

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni standard z dne 12. 6. 1989

PONOVNO OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge

KUHARICA II. šifra 9108 D-3 09 kat. 1 oseba

Pogoj:

- IV. stopnja gostinske usmeritve — smer kuhar
- poskusno delo 2 meseca
- 1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na Kadrovske sektor ŽJ, Cesta Železarjev 8, 64270 Jesenice.

IMOS
GORENJC

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE RADOVLJICA
Ljubljanska cesta 11

IMOS SGP »GORENJC« Radovljica — komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

1. STROJNI KLJUČAVNIČAR
opravljanje del in nalog vzdrževalca betonarne

Pogoj:

- poklicna šola KV
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vloge pošljejo na naslov: IMOS SGP »GORENJC« Radovljica, Ljubljanska 11 v 15 dneh po objavi.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam MINI KOMPONENTO sharp GF 560. ☎ 34-574, Matjaž 9456

Prodam STROJ za brizganje plastike anker, 35 gramski. Naslov v oglašnem oddelku. 9458

Prodam ŠIVALNI STROJ v omarici. ☎ 22-437 9472

Prodam barvni TV gorenje, letnik december 1976. ☎ 89-190 9484

Prodam črno-bel TV iskra za 200 SM. ☎ 73-894 9488

Prodam krznarski ŠIVALNI STROJ singer. Naslov v oglašnem oddelku. 9492

Ugodno prodam prenosni črno-bel TV iskra, malo rabljen, star 1 leto. Mlakarjeva 53, šenčur 9513

Prodam PUHALNIK za seno, z elektromotorjem. Informacije na ☎ 80-400, po 21. uri 9522

ELEKTROMOTOR; primeren za puhalnik, 8,8 kW, 1.445 obratov, ugodno prodam. ☎ 75-722 9537

PRALNI STROJ gorenje, še originalno zapakiran, prodam za 450 SM. ☎ 46-234 9540

Prodam GLASBENI CENTER normende, nov, stereo, primeren za disko in nerabljen 80-litrski HLADILNIK, PRALNI STROJ gorenje, star 1 leto ter črno-belo prenosno TV gorenje. ☎ 73-449 9552

Prodam motorno ČRPALKO za vodo. Cena 2/3 nove. ☎ 24-719 9554

COMMODORE 64, nov, z opremo, prodam. ☎ 79-494 9570

Prodam hidravlični traktorski NAKLADALNIK imp. ☎ 061/872-042 9573

COMMODORE 64 prodam. ☎ 46-450 9574

Prodam barvni TV ei Niš. ☎ 24-863 9576

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodam 180 kvad. m. TEGOLE canadese testa di moro, 10 odstotkov ceneje. ☎ 632-301 9482

Prodam smrekove PLOHE. ☎ 25-661, int. 241, dopoldne 9483

Prodam 100 kvad. m. opažnih DESK. ☎ 51-770, popoldne 9490

Prodam BANKINE in PUNTE. Štefanja gora 28, Cerklje. ☎ 42-467 9496

Ugodno prodam še novo leseno OGRODJE za garažo. Krpič, Mestni trg 8, Škofja Loka 9497

Prodam malo rabljeno kombinirano PEČ za centralno ogrevanje stadler, 35.000 kcal, z vgrajenim 120-litrskim bojlerjem. ☎ 26-977, po 16. uri 9504

Prodam strešno OKNO, 10 kvad. m. plastificirane PLUTE in MAKETO ZELEZNICE. ☎ 82-550 9517

Prodam GRADBENI MATERIAL - zidani vikend (5 x 7 m), do III. gradbene faze. ☎ 50-382 9536

Prodam suhe borove PLOHE in DESKE. Sp. Brnik 15, Cerklje 9544

STAN.OPREMA

Prodam SEDEŽNO GARNITURO. Gosar, Šutna 104, Zabnica 9469

Prodam zakonsko POSTELJO - jogi, dvojno vzmetenje, 200 x 140 cm, z rjuhami, za 3.150.000 din. ☎ 50-825 9480

Ugodno prodam volneno PREPROGO 2,5 x 3,5 m in OMARO triglav s steklenimi vrati, 60 cm. ☎ 21-716 9543

Prodam SPALNICO in kuhinjski KIPERBUSCH. ☎ 24-204 9566

STANOVANJA

Prodam 2-sobno STANOVANJE v Kranju v okolici Vodovodnega stolpa. ☎ 28-779 9453

Oddam SOBO za 3 x tedensko pomoč v gospodinjstvu. Šifra: SAMSKA 9509

VOZILA

Prodam RENOULT 4 GTL, letnik 1987, ☎ 35-215 9455

Prodam Z 101 GTL, letnik 1983, odlično ohranjena. Luže 55, ☎ 43-022 9236

FIAT UNO 45 S, letnik 1985, odlično ohranjen, prodam. ☎ 26-792 9455

Prodam DIANO, letnik 1979. Vinko Brenkuš, Zg. Besnica 44 9462

Prodam BT 50. Informacije na ☎ 75-391 9465

Prodam avto TROPICKEL ape kar in nov nemški ŠIVALNI STROJ. Mavčiče 57 9466

Ugodno prodam Z 750, registrirana do junija 1990. Darja Bohinc, Podbrezje 32, Duplje 9468

Prodam novo PRIKOLICO za osebni avto in fantovsko KOLO. Zupan, Zalag 92, Cerklje, ☎ 42-574 9470

Ugodno prodam MAC (Minimum Amount Consumption), nerabljen, uvoznik, kontrola in zmanjšanje porabe bencina. ☎ 74-559 9474

Poceni prodam MZ ETZ 250, letnik 1983. Milan Novak, Zg. Bitnje 226, Zabnica 9476

Z 750, letnik 1982, 53.000 km in ŠOTOR za 4 osebe, prodam. Zaletelj, Sr. Bitnje 62 9478

Prodam TALBOT solara LS, letnik 1982. ☎ 80-435 9485

Prodam dirkalno KOLO rog na 10 prestav. ☎ 68-032 9486

Prodam GOLF bencinar, letnik 1979, registriran do aprila 1990, obnovljen. Milan Katrašnik, Sp. Besnica 102 9489

Prodam R 12, letnik 1976, dobro ohranjen, vgrajen tudi plin. Informacije na ☎ 27-872 9491

Prodam Z 750 SC, letnik 1980, prevoženih 49.000 km. Novak, Levstikova 3, Kranj 9495

Prodam osebni avto AVENGER, letnik 1978. ☎ 75-417 9499

Prodam JUGO 45, letnik 1985, garažiran. ☎ 67-020 9502

Prodam FORD ESCORT 1100 L, letnik 1977. Zavrl, Predoslje 132, Kranj 9506

Ugodno prodam BT 50 S in ATX 50. ☎ 69-877, po 20. uri 9508

Prodam VW 1200, letnik 1976, ugodno prodam. Sp. Besnica 75 9510

Prodam osebni avto SAAB 99 GL, letnik 1975. ☎ 75-256 9516

Prodam AVTOMATIK 3 MS. ☎ 28-820 9519

Prodam JUGO 45 A, letnik 1986. Ogled popoldne. Močnik, Valjavčeva 8, Kranj. ☎ 26-352 ali 26-442 9527

APN 6 s peto prestavo, ugodno prodam. Vesel, Gradnikova 33, Radovljica 9528

Prodam Z 750 L, letnik 1985. Sp. Besnica 159, ☎ 40-525 9530

Prodam KOLO bmx, zelo dobro ohranjeno. ☎ 85-362 9534

Prodam deško dirkalno KOLO. ☎ 621-724 9539

Prodam brezhiben MOTOR ČZ 350 za 300 SM. Antunovič, Podhom 2, Zg. Gorje 9542

Prodam JUGO koral 45, letnik 1988. ☎ 77-740, popoldne 9546

Prodam ohranjeno Z 750, letnik 1979 in Z 750, karambolirano ter MLATILNICO. ☎ 79-964 9548

Prodam Z 750, letnik 1983, registriran do konca oktobra. Ogled popoldne. Bertonclicja 37, Kranj 9549

CITROEN GS 1.2, letnik 1978, obnovljen, neregistriran, vozen, prodam. Informacije na ☎ 621-250 9553

Prodam Z 750, letnik 1982. Bernik, St. Loka 143, Škofja Loka 9556

Ugodno prodam FORD TAUNUS, letnik 1968, registriran in GLASBENI STOLP normende, še v garancijski. ☎ 78-168 9559

OPEL KADETT, letnik 1978, prodam. ☎ 633-880 9560

BT 50, 2.000 km, dodatno opremljen, ugodno prodam. Kreft, J. Puharja 9, Kranj - Planina 9561

Ugodno prodam Z 850, letnik 1985, registrirana do februarja 1990. ☎ 68-650 9562

Prodam BT 50. ☎ 77-095 9563

Prodam tri ženska KOLESA po polovični ceni. ☎ 78-359 9564

Prodam ali zamenjam MZ 250, letnik 1981, za APN 6. ☎ 633-493 9565

CITROEN VISO 11 RE, letnik 1986, prodam. Brane Jug, Hrušica 126, Jesenice, ☎ 82-497 9567

Prodam KOLO rog senior na 10 prestav. Ahacič, C. 4. julija 59, Bistrica pri Trzinu. ☎ 51-575, popoldne 9571

Prodam starejšo Z 101. Milena Cirsni, Kebetova 16, Kranj, ☎ 25-735 9575

Ugodno prodam FIAT 125 P, letnik 1976. Ogled popoldne. Mihelič, C. 1. maja 67, Kranj 9579

POSESTI

Manjšo nedozidano HIŠO v Lescah prodam. Šifra: POGLED NA TRIGLAV 9526

V zgornji Poljanski dolini prodam 600 kvad. m. ZEMLJE, primerne za čebelnjak ali vikend. V bliži asfalt, voda, elektrika. Šifra: LEPO JE RES NA DEŽELI 9531

V centru Bleda prodam enostanovanjsko HIŠO, opremljeno, 86 kvad. m., takoj vseljivo. Šifra: GRAD 9577

LOKALI

Na Gorenjskem najemam PROSTOR za mirno obrt, 30 kvad. m. ☎ 58-323 9493

V centru Kranja oddam v najem LOKAL za ekspres popravilnico čevljev. ☎ 78-736 9518

RAZNO PRODAM

Ugodno prodam otroški VOZIČEK aiko, SEDEŽNO GARNITURO in starinsko POHIŠTVO za dnevno sobo. ☎ 26-943 9457

nama

- Do 30. junija — 20 % popust pri nakupu šolskih potrebščin v vrednosti nad 400.000 za plačilo z gotovino.
- Do 24. junija — 20 % popust pri nakupu šamponov, zobnih past, nitk in ščetk, nekaterih čistil in osvežilcev prostorov Ilirija Vedrog; v petek, 23. junija (12.—18. ure) — brezplačno modno ličenje.

- Danes prikaz uporabe baterije HIT (Iskra Zmaj); pri nakupu nad 100.000 din — darilo
- Ugodno: v samopostrežbi — mesni izdelki; v l. nadstropju piškoti, čokolade ...

VELEBLA GOVNICA ŠKOFJA LOKA

Prodam lipove DESKE, deb. 3 in 5 cm, smrekov OPAŽ, motorno KOSILNICO s sedežem olympia, šir. 127 cm in starejšo SLAMOREZNICO. ☎ 77-653 9463

Prodam PEČ za etažno centralno. ☎ 26-227 9475

Prodam MOTOR za čoln tomos 4.5, dolga os, nov. Zaletelj, Šempeterska 4, Kranj - Stražišče 9479

Prodam staro strešno OPEKO špičak ter mlade OVCE, primerne za nadaljnjo rejo ali zakol. Franc Starman, Hafnarjevo nas. 16, Škofja Loka, ☎ 633-836 9481

Prodam suha mešana DRVA. ☎ 42-897 9487

Prodam Z 101, letnik 1987, diatonično HARMONIKO BSAS, otroško terensko in dirkalno KOLO ter barvni TV gorenje, starejši letnik. Bašelj 18/b, Predvor 9494

Prodam ŠOTOR, barvni TV, športno moško KOLO in kamp POSTELJO. ☎ 33-801 9498

GLISER kvarner plastika in tomos 18, s prikolico prodam. ☎ 37-638 9501

Za 100 SM ceneje od trgovske cene prodam še novo zapakirano kombinirano KOPALNIŠKO PEČ. ☎ 70-575, po 16. uri 9538

Prodam nove visoke ADIDASKE, štev. 40, zeleno - bele barve, kombinirane z nepropustnim platnom. Cena 50 SM. ☎ 632-510 9557

ŠIVALNI STROJ in star KLEČALNIK, prodam. ☎ 46-310 9569

KUPIM

Kupim slovensko - ruski SLOVAR. Anton Oblak, Hafnarjevo nas. 1, Škofja Loka, ☎ 633-029 9524

ZAPOSLITVE

Govor je dar ljudi! Pridi, in te bomo naučili, kako ga uporabiš koristno za svoj žep! Poklič med 12. in 16. uro na ☎ 23-108 9231

Sekcija čolnarjev pri Turističnem društvu Bled zaposli v času letne sezone honorarno dva VOZNIKA hidrobusa za prevoz potnikov na otok. V poštevede študente z znajem tujih jezikov. Vse informacije dobite na TD Bled ali na ☎ 77-409 9460

Gostišče Savica Bohinj zaposli KUHARJA v času letne sezone. Stanovanje in hrana v hiši. OD zelo dober. Informacije na ☎ 78-840, po 20. uri 9505

Zaposlimo upokojenko za ČIŠČENJE gostinskih prostorov v dopoldanskem času. Informacije na ☎ 46-030 9512

Honorarno zaposlim ŠIVILJE, zaželen overlook. Šifra: KRANJ IN OKOLICA 9521

ŽIVALI

Prodam 10 dni staro TELIČKO in večjo frizjko. Franc Kuhar, Zg. Duplje 34 9459

Prodam KRAVO v 8. mesecu brejosti. Zupan, Krnica 47, Zg. Gorje 9461

Prodam KRAVO simentalo po tretjem teletu. Anderle, Smokuč 40, Žirovnica, ☎ 80-278 9464

Prodam 11 mesecev stare KOKOŠI nesnice. Strahinj 38, Naklo 9525

Prodam težko mlado jalovo KRAVO z 10 litri mleka. Hribar, C. 26. julija 9, Naklo 9529

Prodam 2 meseca staro PSIČKO, čistokrvni nemški ovčar in kupim ELEKTRIČNEGA PASTIRJA (komplet). Gabrk 5, Škofja Loka 9532

Prodam KRAVO z drugim teletom. Marjan Ovsenik, Brzje pri Trzinu 42, Trzin 9533

Prodam TELICO, A kontrole, pred telitvijo. Peračica 6, Brezje 9568

Poceni prodam mlado PSIČKO. ☎ 25-701, popoldne 9572

Prodam KRAVO simentalo, ki bo v kratkem drugič telila. Strahinj 18, Naklo 9578

OBVESTILA

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese naročite ☎ 75-610. KVALITETA! 8066

Popravljamo TV sprejemnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 16. ure 9178

ZAHVALA! Jezerski gasilci se zahvaljujejo posestniku Ižidorju Šinkovcu (po domače Roblekovecu) za drugo podarjeno OVCO. Denar, ki ga je društvo iztržilo pri kegljanju za ovco, bomo priložili vsoti za nakup novega avtomobila. 9473

Sporočamo vam, da Gostilna v Gozdu OBRATUJE od 10. do 24. ure, v petek in soboto pa do 2. ure zjutraj. Obratuje tudi kuhinja. Se priporočamo! ☎ 33-007 9511

Opravljam vsa ZIDARSKO - FASADERSKA dela. ☎ 28-179 9514

Prevzamem vsa ZIDARSKO - FASADERSKA dela. ☎ 78-947 9535

ATELJE VASJA, C. 1. maja 69, ☎ 33-878, izdeluje NAČRTE novogradenj, adaptacij in rekonstrukcij stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov in delavnic ter NARČTE notranje opreme. 9558

OSTALO

Prodam športni VOZIČEK. ☎ 631-513 9507

Prodam kombiniran otroški VOZIČEK. Informacije na ☎ 28-930 9515

Prodam ŠOTOR za 6 oseb. ☎ 79-510 9520

Prodam ŠOTOR lapad za 5 oseb. ☎ 25-725 9541

Ugodno prodam uvožen SURF, primeren za začetnike. ☎ 80-143 ali 80-564 9545

Prodam PŠENICO. ☎ 27-933 9547

ISTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. ☎ 25-861, int. 336, dopoldne 9551

Dotrpela je naša draga mama, hčerka in sestra

IVANKA LUKAS

roj. Bajzelj, iz Stražišča

Pokopali smo jo 13. junija na pokopališču v Mariboru. Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

VSI NJENI

Naklo, Izola, Ljubljana

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

MAGDALENE RAKOVEC

ki smo jo pokopali v torek, 13. junija 1989, se vsem, ki ste jo spremlili na zadnji poti in darovali cvetje, iskreno zahvaljuje-mo.

ŽALUJOČI: brata in sestre

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, sestre in tete

FRANCKE RAZINGAR

iz Javorniškega rova

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, sosedom, znancem, osebju Onkološkega inštituta, dr. Dežmanovi in sestri Barbari za zdravljenje na domu, zdravnikom, posebno še dr. Mencingerju, in medicinskim sestram jesiške Bolnice, ki so ji pomagali v njeni težki bolezni. Prisrčno se zahvaljujemo g. župniku in g. Janežu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za lepo petje ter obema govornikoma. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in ji darovali cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

V SPOMIN

Že leto dni Te zemlja krije, v gomili tihi mirno spiš, srce ljubeče več ne bije in Ti se več ne prebudiš. Pomlad na vrt je naš prišla, čakala je, da prideš Ti, in sedla je na rosna tla ter zajokala, ker Te ni.

16. junija je minilo leto dni žalosti, od kar nas je zapustil

FRANC PERKO

iz Proletarske 16, Trzin

Za njim žalujemo: žena Johanca, hčerka Ani in vnuk Franci

ZAHVALA

V večnost je šla od nas naša draga žena in mama

MILKA SVETINA

iz Rečice pri Bledu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, posebno Betki, Angelci in Janku, vaščanom in vsem za cvetje, za izrečena sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Borutu Rusu za dolgoletno zdravljenje, dr. Pelku in sestram internega oddelka Bolnice Jesenice. Zahvaljujemo se Darinkinim sodelavcem in upravi Špecerije Bled. Zahvala izrekamo g. župniku, g. duhovniku od redovnic za lep cerkveni pogreb. Za ganljivo zapete žalostinke se zahvaljujemo bratom Zupan. Še enkrat vsem in vsakemu posebej najlepša hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Bled, 15. junija 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, starega očeta, svaka, tasta in strica

ISMETA FEJŽIČA

upokojenca OOS Varnost

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in čutili z nami. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju TOZD Inštitut Golnik. Zlasti še dr. Camleku, dr. Drinovcu in dr. Trinkavsovi. Zahvaljujemo se kolektivom OOS Varnost, Novost Trzin, Iskra-ERO, Iskra-MKD, IBI Kranj, Planika Kranj in učencem 1. a razreda Iskrine šole. Hvala tudi govorniku za poslovilne besede, vsem pevcem za zapete žalostinke, sosedom, sorodnikom, prijateljem ter znancem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Kranj, 9. junija 1989

Dopolnjevanje slovenske ustave

Pravni posmeh, preobsežna, protislovna, nerazumljiva...

Radvljica, 15. junija - "Razprava o dopolnilih slovenske ustave v radovljiški občini ni bila takšna, kot smo pričakovali, in je bila celo slabša od razprave o spremembah zvezne ustave. Ker je naša ustava tudi ena najbolj zapletenih na svetu, so o dopolnilih razpravljale predvsem strokovne in politične skupine, manj pa preprosti ljudje. Z osnutkom dopolnil nismo zadovoljni, ker gre za prepisovanje že sprejetih amandmajev iz zvezne ustave in je v njej malo takega, kar bi bistveno spreminjalo ustavo iz leta 1974. Kakovostnejšo razpravo pričakujemo ob pisanju nove republiške ustave," je na četrtkovi (nesklepni) seji občinskega komiteja ZKS Radvljica dejal Miroslav Birk, ki je tudi podrobno pojasnil predlagana dopolnila slovenske ustave, med drugim tudi tisto, ki daje republiko večje pristojnosti pri načrtovanju in pri posegih v prostor.

"Če se bomo v radovljiški občini še dolgo prepirali o tem, kje bo potekala trasa avtomobilske ceste, bo republika razglasila širši družbeni interes in sama odločila," je dejal in izrazil zaskrbljenost, da se ne bi kaj podobnega primerilo tudi tedaj, ko naj bi se odločali o zajezitvi Save. V radovljiški občini so se načrtovanemu posegu že pred leti odločno uprli, vendar pa bi bile s sprejetjem dopolnil občine in krajevne skupnosti (teoretično) brez moči, če bi, denimo, v republiko ugotovili, da je energetski interes "vrednejši" od turističnega.

Komisija, ki v radovljiški občini spremlja javno razpravo, ugotavlja, da bi bila dopolnjena slovenska ustava preobsežna in prav takšna, kar smo v razpravi očitno zveznili. Gre za pravni posmeh, za ustavo, ki je protislovna, preprostim ljudem nerazumljiva in bolj podobna pravil-

Potem ko je sekretar radovljiškega občinskega komiteja ZKS Janko Stuček predstavil Temeljno listino Slovenije 1989, ki govori o tem, v kakšni skupnosti želimo živeti in v kakšni nočemo, je eden od članov komiteja dejal: "Ustavna dopolnila ne dajejo obetov za boljšo prihodnost. Je naša perspektiva to, da smo vsaj politično enotni in da se pripravimo na pritiske, ki nam grozijo jeseni."

niku kot sodobni ustavi. Število dopolnil bi bilo treba zmanjšati in med drugim črtati tudi takšna, ki posebej opredeljujejo zavarovalništvo in bančništvo. Ustava bi morala "uzakoniti" ne le gospodarske, ampak tudi politične spremembe, še posebej odnos do družbene lastnine, za katero je Pavel Žerovnik dejal, da je nekaj imaginarnega in da ne vzpostavlja prave odgovornosti

za njeno ravnanje. Čeprav naj bi jo deklarativno krepili, smo jo zapravljali - tudi z razporejanjem dohodka od dobrih k slabim gospodarjem. Janko Stuček je menil, da je vprašanje družbene lastnine temeljno vprašanje in da samo sklicevanje na zavest za boljše ravnanje z njo ni dalo rezultatov.

Razprava o ustavnih dopolnilih v radovljiški občini je dala še več drugih pripomb. Omenimo le nekatere! Ustava mora nedvoumno zapisati pravico slovenskega naroda do samoodločbe in tudi do odcepitve. Pristojnosti republike se ne bi smele povečati na račun občin in krajevnih skupnosti. Naloge delavskih svetov so preveč natančno opredeljene, preveč podrobno je tudi tisto dopolnilo, ki govori o družbenem planiranju. Če bo po novem sodnike imenovala republika (in ne občina), zakaj ne bi tudi sodnikov porotnikov...

C. Zaplotnik

Bo finančni vijak stisnil Rdeči križ?

Klofuta humanosti

Škofja Loka, 19. junija - V škofjeloški občini je lani darovalo kri 8,92 odstotka ljudi; s takšno humanostjo se le malokje drugje morejo pohvaliti. Ni pa hvalevreden odziv samo zrcalo dobrih src, ki bijejo v Ločanih, je tudi sad dolgoletnih prizadevanj dveh zaposlenih v občinski organizaciji Rdečega križa, ki sta našli pravi ključ do ljudi. Žal pa je njuno delo, prizadevanje, katerega krivodajstvo je le en del, "paradni konj", vse bolj ogroženo. Finančni vijak, ki stiska vse družbene dejavnosti, še posebej zdravstvo, grozi tudi humanosti, ki jo posebej Rdeči križ.

Organizacija, ki je sicer posebnega družbenega pomena, zraven pa še mednarodna, s tradicijo, namreč sodi pod neobvezni program, še slabše, na isto listo kot, denimo balinarski klub, ki ima vsaj to prednost, da lahko priredi vaško veselico in z dobičkom plača razsvetljavo pri balinišču, denimo. Neobvezni program pomeni to, da sis (loški) Rdeči križ se napaja kar iz treh blagajn različnih sisov) najprej poravnava dolg do obveznega programa, če kaj ostane, razdeli za neobvezne naloge. Zanje pa je drobtinica iz leta v leto manj. Medtem ko je občinska organizacija Rdečega križa lani dobila

36-odstotni delež dotacij, je letos delež padel že na pičlih 30 odstotkov.

Ena od sodelavk odhaja drugam. Da se bodo sestavljali varčevalni programi v družbenih dejavnostih lahko pobahali, češ pa smo le zmanjšali število zaposlenih...

Vendar sploh ne gre samo za delavko. Gre za to, da en človek ne zmore isto kot dva. Gre za klofuto, za grožnjo humanosti. Bodo namreč tej prisili sledile nove zausnice? Bodo v Rdečem križu res morali zmanjšati število krivodajalcev (če zaradi manj aktivnega odnosa ne bodo sami od sebe odpadali)? To so jim na-

mrež v zdravstveni skupnosti že svetovali, saj več krivodajalcev pomeni večje stroške.

Skupščina škofjeloškega Rdečega križa, ki je bila pred nedavnim, je apelirala na republiško organizacijo, da zagotovi kritje stroškov krivodajalstva. Za liter krvi, za katero pravimo, da je dragocena, namreč občinska organizacija dobi le 12 tisočakov, medtem ko Zavod zaračuna desetkrat toliko. In še od teh 12 tisočakov se nekaj okali med potovanjem do občine. Še sreča, da vsaj tovarne puste delavce na odzvem med rednim delovnim časom. Kaj, če tudi te odrečejo humanost?

Družbi, ki lovi muhe, slone pa spušča mimo, družbi, ki ji je škoda denarja za zdravje, družbi, ki iz človečnosti kuje dobiček, taki družbi se ne piše nič dobrega.

H. Jelovčan

Srečanje mladih varčevalcev

Najboljši so bili mladi iz Mojstrane

Koroška Bela, 19. junija - Srečanje mladih varčevalcev in njihovih mentorjev na Koroški Beli. Tekmovanje v spretnostih tistih, ki delajo v šolskih hranilnicah. Najboljši so bili iz Mojstrane, čeprav so najmlajša šolska hranilnica, saj delajo šele leto dni.

Ljubljanska banka - temeljna banka Gorenjske vsako leto ob zaključku šole pripravi srečanje mladih, ki delajo v šolskih hranilnicah in njihovih mentorjev. Na tem prijetnem srečanju ljubljanske banke, ki z različnimi akcijami spodbuja mlade k varčevanju, se mladi pomerijo tudi v spretnostih. Preizkus znanja zajema opravlila, ki jih morajo mladi znati, če dobro vodijo mladinske hranilnice po šolah.

Srečanje delavcev hranilnic in mentorjev vsako leto poteka v drugi občini pod pokroviteljstvom banke. Tokrat je bila gostiteljica temeljna banka ljubljanske banke na Jesenicah, ki

je na osnovni šoli na Koroški Beli in potem kasneje na Kresu pripravila prijetno srečanje. Žal ga je na Kresu motil dež, a vseeno so se mladi zabavali. Nestrpno so pričakovali tudi razglasitev rezultatov tekmovanja.

Na Gorenjskem je na srednjih in na osnovnih šolah 40 šolskih hranilnic: dve sta na srednji ekonomski šoli v Radovljici in v dijaškem domu v Kranju, ostale pa na 38 centralnih in podružničnih osnovnih šolah. V njih vsa hranilniška dela vodijo otroci.

Letos so posebno priznanje podelili najmlajši šolski hranilnici, ki komaj leto dni deluje na osnovni šoli v Mojstrani. Moj-

stranski hranilničarji so se namreč odločili, da zbirajo podatke o zgodovini šolskega hranilništva na Gorenjskem in izdajo o tem tudi brošuro.

Mladi so na srečanju tekmovali pod šiframi. Ko so razglasili rezultate, so tolažilne nagrade dobile hranilnice v osnovnih šolah: Stane Žagar, Fran S. Finžgar, Heroja Bračiča Tržič, Prežihovega Voranca, Kokrškega odreda Križe, dr. Josipa Plemlja Bled in Kranjske gore. Tretjo nagrado so si zaslužili mladi iz šole Davorin Jenko iz Cerkelj, drugo nagrado osnovna šola Padlih prvoborcev Žiri in prvo nagrado najmlajša šolska hranilnica: osnovna šola 16. decembar iz Mojstrane.

D. Sedej

Ustanovni zbor SDZ

Tudi na Gorenjskem bomo jutri, v sredo, 21. junija, dobili področno enoto Slovenske demokratske zveze. V Škofji Loki so se namreč odločili, da bo ob 18. uri v prostorih osnovne šole Peter Kavčič ustanovni zbor SDZ-ja za škofjeloško področje. Organizatorji vabijo vse zainteresirane na zbor, na katerem bodo sodelovali tudi člani izvršnega odbora SDZ-ja.

V. B.

GLASOVA ANKETA

Pred živinorejskim štrajkom v Sloveniji

Pol kmetom, pol ostalim

Kranj, 16. junija - Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine sta za četrtek, 29. junija, napovedali živinorejski štrajk - enodnevni opozorilni bojkot oddaje mleka in začetek prenehanja oddaje mesa. Člani kmečkih zvez in tudi ostali kmetje se ne strinjajo s tem, da dobijo od maloprodajne cene mleka manj kot eno tretjino in da predelava in trgovina valita vsa bremena inflacije na njihova ramena.

●Alojz Logar, kmet iz Gorič: "Kmetje smo bili toliko časa tiho, dokler je bilo mleko za potrošnike poceni. Zdaj, ko je že tudi v trgovinah zelo drago, se ne moremo sprijazniti, da dobimo od skupne cene le nekaj več kot trgovina. Za mleko (s skoraj 3,8 odstotka maščobe), ki smo ga na naši kmetiji odda-

li aprila, smo v drugi polovici aprila prejeli plačilo 2290 dinarjev za liter. Z enodnevnim bojkotom oddaje mleka ne bomo ničesar dosegli, ampak bomo le opozorili javnost in oblast, da so razmere nevzdržne. Pri nas ga oddamo povprečno po tristo litrov na dan. Kam bomo z njim v četrtek, 29. junija, še ne vem. Krave bo treba pomolzi, sicer bo škoda še večja. Še vedno upamo, da bo oblast prisluhnila našim zahtevam in da ga ne bo treba zlit v potok."

●Miro Bajd, kmet iz Križev in predsednik tržiške združnice kmečke zveze: "Če bi kmetje dobili polovico od maloprodajne cene, tako kot v drugih državah, se ne bi odločili za štrajk. Vodstvo Gorenjske kmetijske zadruge nas podpira, saj spoznava, da je kmečka zveza tudi njihov zaveznik. Prepri-

čan sem, da bodo kmetje solidarni in da se jih bo kar 90 odstotkov pridružilo opozorilnemu bojkotu. Mleko bomo zastoj ponudili bolnicam, vrtcem in šolam."

●Janez Tavčar, direktor KŽK Gorenjske: "V kombinatu bomo 29. junija normalno delali: posvetva bodo oddala mleko, mlekarne pa ga bo odkupovale. Kmetje in kmečka zveza imajo možnost, da opozorijo na cenovni problem z bojkotom; v KŽK-ju pa se bomo za izboljšanje razmer v kmetijstvu še naprej prizadevali na ustaljeni način. Ocenjujemo, da bo odkup mleka 29. junija za 20 do 30 odstotkov manjši od običajnega in da zaradi bojkota ne bo motenj v oskrbi. Naslednji dan, 30. junija, bomo poosttrili kontrolo - ne zato, da bi se maščevali, saj podpiramo prizadevanja kmečke zveze, ampak zaradi tega, da mlekarne ne bi dobila starega (slabega) mleka."

●Gorazd Trček, vodja kooperacije v škofjeloški kmetijski zadrugi: "Odkupovalci mleka bodo šli 29. junija na teren tako kot vsak drug dan od kmetov pa bo odvisno, ali bodo mleko oddali ali ne. Rezerve mleka so tolikšne, da bojkot ne bo povzročil težav pri oskrbi z mleko; sicer pa težave niso le v kmetijstvu, ampak tudi v mlekarstvu."

●Miro Duič, direktor KŽK-jevega tozda Mesoi izdelki: "Mesarji smo se tako kot mlekarji znašli v začaranem krogu: po eni strani so stalni pritiski na povišanje cen, po drugi smo omejeni s kupno močjo prebivalstva. V prvih letošnjih petih mesecih je bila prodaja mesa za trinajst odstotkov manjša, prodaja izdelkov pa za šest manjša kot v enakem lanskem obdobju. Odkupne cene živine spreminjamo vsak mesec, nazadnje smo jih povišali včeraj. Bojkot oddaje mesa ne bo povzročil težav, saj imamo precejšnje zaloge."

C. Zaplotnik

Delovna tekmovanja slovenskih komunalcev

Dve zmagi ostali na Gorenjskem

Kranj, 17. junija - Blizu 1000 zaposlenih v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu Slovenije se je v soboto zbralo na šestih delovnih tekmovanjih, ki so jih prvič, vendar uspešno, organizirale gorenjske komunalne organizacije. V tekmovalni izbor so bile uvrščene tudi nekatere športne panoge. Dve zmagi sta ostali po zaslugi Kranjčanov in Radovljčanov na Gorenjskem.

Pokrovitelja tekmovanja, v katerega organizacijo so gorenjski komunalci vložili veliko organizacijskega truda in znanja, sta bila Splošno združenje komunalnega in stanovanjskega gospodarstva Slovenije in republiški odbor sindikata delavcev

stva občine Radovljica, moštvo Komunalnega, obrtnega in gradbenega podjetja iz Kranja pa je zmagalo pri javni higieni.

Sicer pa pogledjmo, kdo so bili najboljši v posameznih tekmovalnih disciplinah. V malem nogometu je zmagalo Komunalno

Domplan iz Kranja enaindvajseti. V kegljanju so bili spet najboljši Ljubljanci. Gorenjci so bili v sredini:

7. je bil Domplan, 9. jeseniški Vodovod, 13. Kovinar Jesenice, 14. KOGP Kranj, 15. Radovljčani in 22. Komunalno podjetje Tržič. V tekmovanju iz SLO je ekipno zmagal Komgrad iz Ljutomer. 7. je bil Vodovod Jesenice, 8. Komunalno gospodarstvo Radovljica, 16. KOGP Kranj in 22. Domplan Kranj, v posameznih disciplinah SLO pa so zmagali Ivan Balant iz Ljubljane v metu bombe, Taib Rahmanović iz Ljubljane v krosu in Stanko Kapun iz Ljutomer v streljanju. V tekmovanju iz kanalizacije je zmagal Komgrad Ljutomer, 4. je bil KOGP Kranj, 10. Radovljčani in 12. Tržičani. V šahu je zmagal Ptuj, Kovinar z Jesenic je bil 6., KOGP Kranj 8. in Domplan Kranj 13. V tekmovanju vodovodarjev je zmagalo Komunalno gospodarstvo občine Radovljica, 4. je bil Domplan iz Kranja, 11. prva ekipa KOGP Kranj, 21. Komunalno podjetje Tržič, 22. pa druga ekipa KOGP Kranj. V javni higieni smo Gorenjci slavili dvojno zmago. KOGP iz Kranja je zmagal, Radovljčani pa so bili drugi. Jeseniški Kovinar je bil 11., Tržičani pa 22.

J. Košnjek, slika G. Šinik

komunalnega in stanovanjskega gospodarstva Slovenije. V delovnih in športnih tekmovanjih je sodelovalo blizu 1000 delavcev iz 38 slovenskih podjetij komunalne in stanovanjske stroke. Prevladovala so komunalne organizacije. Če bi prišli še vsi "stanovanjci", bi bila udeležba zanesljivo še večja. Večina tekmovanj je bila organiziranih na Gorenjskem sejmu, nekaj pa na drugih kranjskih igriščih in tekmovaniščih. Srečanje je bilo zaključeno z družabnim delom, na katerem so podelili pokale in priznanja najboljšim na delovnih in športnih tekmovanjih. Dve zmagi sta ostali na Gorenjskem. Med vodovodarji so zmagali tekmovalci Komunalnega gospodar-

podjetje iz Ljubljane. Med 24. moštvi je bil KOGP Kranj šesti, jeseniški Kovinar enajsti in

Branko odstopil

Po nepreklicnem odstopu predsednika konference ZSM Jugoslavije Branka Greganoviča prihajajo različni odmevi z vseh koncev države. Odzvala se je tudi Gorenjska, OK ZSMS Radovljica namreč v svoji izjavi za javnost med drugim pravi: "Dajemo podporo Greganoviču, kakor tudi članom predsedstva K ZSMJ iz Slovenije, ki so sejo po brutalnem nastopu Redžepa Hodže zapustili. Prepričani smo, da bo slovensko mladinsko vodstvo obdržalo pokončnost, ki bo onemogočala še nadaljnje neresnične, žaljive in destruktivne prikazovanje SRS in ZSMS s strani tistih, ki v imenu kvazidemokracije rušijo (in skušajo zrušiti) vse tiste, ki se zavzemajo za človekove pravice."

V.B.

Srednja šola je za nami, veselimo se - Kranjski srednješolci v sprevedu po kranjskih ulicah, prihodnjo generacijo dijakov pa že čaka tudi matura. - Foto: Gorazd Šinik